The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephones — EM 8-0792, EM 8-3239.
SATURDAY, DECEMBER 23, 1961.

LATVIJA
AMERIKĀ

Nr. 102./103. SESTDIEN, 1961. GADA 23. DECEMBRĪ 11. GADS.

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street, Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792.

MIERS VIRS ZEMES UN CILVĒKIEM LABS PRĀTS

Māc. Arn. Lūsis.

ZIEMASSVĒTKOS

Varbūt, ka ikviens no mums varēs atcerēties kādu notikumu bērnībā, kad esam jutušies vientuļi, atstāti un aizmirsti. Tāds brīdis, varbūt, ir bijis kādā pelēkā ziemas vakarā, kad lielie cilvēki izgājuši laukā, atstājot bērnu vienu pašu istabā. . .

Paceļat tikai mazliet jau gaistošo pagātnes atmiņu aizkaru un jūs redzēsiet: tur viņš stāv, šis mazais, vientuļais cilvēciņš. Varbūt viņš ir piespiedis seju nosarmojušai loga rūtij . . . un — kā lietus lāse viņa skropstās dus kāda asara, ko savās bēdās viņš ir raudājis . . . Paceļat pagātnes atmiņu aizkaru, un jūs redzēsat, ka šo mazo cilvēka bērnu māc neapzinātas bailes . . . Bailes no klusuma, kas neparasti dziļš — nospiedošs . . . Šo mazo cilvēku bērnu māc bailes no tumsas, kas sabiezē pagalmā un ienāk istabā, vispirms slēpdamās istabas kaktos . . . un tad nākdama aizvien tuvāk un tuvāk logam, pie kuŗa, baidīdamies skatīties atpakaļ, stāv mazais, vientuļais gaidītājs. . . .

Bet — tad pagalmā dzirdama pazīstamu soļu dipēšana. Atskan kāda pazīstama balss. . .Un pēkšņi ir tā, it kā kāds istabā būtu iededzinājis spožu gaismu. Zūd nedrošība. Zūd bailes. Un sirdī ielīst prieks. Jo — ir atnācis kāds, kuŗu mēs esam gaidījuši.

Vai jūs varat tādu vai līdzīgu gadījumu atcerēties? Droši vien — tikai padomājiet, paceļiet atmiņu lādes vāku un apskataties!

Bet — tādai tumšai istabai, kuŗā mūs nomāc vientulības un atstātības bēdas, jau bieži vien līdzinās arī cilvēka dzīve, vismaz zināmi posmi mūsu mūža gājumā.

Tādai tumšai istabai, kuŗā mūs nomāc bailes un neziņa, mūsu dzīve līdzinās tad, kad mēs esam slimi un kad mēs jūtam, ka ārsta izrakstītās zāles mums nevarēs palīdzēt.

Tādai tumšai istabai, no kuŗas mēs nevaram izbēgt, līdzinās mūsu dzīve tad, kad mums ir kādas lielas bēdas, kādi liktens samezglojumi, ko paši nevaram atrisināt . . .

Tādai istabai, kuŗā krēsla sabiezē un pārvēršas tumsā, kas mācas mums virsū no visiem istabas kaktiem un ieslēdz mūs savā lokā, līdzinās mūsu dzīve tad, kad mums zūd ticība rītdienai, kad liekas, ka nekā vairs nav ko gaidīt, nekā, ko cerēt . . . kad mūžs atgādina nodegušu mežu, kur neskan putnu dziesmas, kur rēgojās tikai melni, pārogļoti stumbri — kā rupji krusti bijušam skaistumam . . . .

Tiešām — daudzreiz, daudzreiz dzīvē mēs esam kā bērni, vieni atstāti tumšā istabā, kas ar bailēm un bēdām gaida vakara iestāšanos .

Bet — šo tumsu, šīs bailes un šo neziņu grib izkliedēt Ziemassvētku vēsts, kas stāsta mums par Dieva Dēla brīnišķīgo atnākšanu pasaulē. „Nebīstaties" — no eņģeļu mutes skan šī vēsts: „jo es jums pasludinu lielu prieku, kas visiem ļaudīm notiks. Jo jums šodien Pestītājs ir dzimis Dāvida pilsētā, un tas ir Kristus, tas Kungs."

Mēs ne vien baiļojamies. Mēs visi ilgojamies arī pēc prieka.Un arī tā ir zīme, ka mēs esam tikai kā bērni savās sirdīs un savās dvēselēs. Mēs nosirmojam. Gadiem aizejot, mēs novecojam. Diena pēc dienas mūžā izdeg kā svecītes egļu zaros. Bet — ilgas pēc prieka mūsos nekad nenorimst.

Tamdēļ mēs visi Ziemassvētkos itkā atgriežamies savu bērna dienu pasaules garīgā gaisotnē. Tamdēļ mēs, kas ikdienā, varbūt, esam bijuši īgni, neapmierināti, saskābuši — Ziemassvētkiem tuvojoties, itkā pārvēršamies, itkā pārveidojamies. Mēs atceramies tos, kuŗus, varbūt, esam ilgi aizmirsuši un priecājamies, ja kāds arī mūs ir atcerējies. Mēs mēģinām sasiet saites, kas skarbā ikdienā, varbūt, ir atirušas. Mēs mēģinām dzēst kādu draudzības vai mīlestības parādu ,kas ikdienā, varbūt, palicis nesamaksāts. Mēs klaudzinām pie durvīm, kuŗas, varbūt, ilgi mums bijušas aizvērtas. Ziemassvētkos cilvēks meklē cilvēku — lai vairotu prieku pasaulē.

Un tas ir Ziemassvētku lielais skaistums.

Tā ir Ziemassvētku burvība, pēc kuŗas mēs ilgojamies, kaut arī tā katru gadu atkārtojas. Nekad mums neapnīk klausīties eņģeļu vēsti: „Nebīstatie", jo es jums pasludinu lielu prieku, kas visiem ļaudīm notiks." Nekad mums neapnīk garā posties uz Betlēmi, kur šķīstā jaunava noliecas pār šūpuli, kuŗā dus Dievišķais Bērns. Jo — mēs esam tikai bērni, lielā un bieži vien tumšā istabā, ko sauc par cilvēka dzīvi.

Kristus piedzimšana šajā istabā iededz gaismu. Un atveŗ tās durvis, lai iekšā ienāktu — mīlestība un prieks.

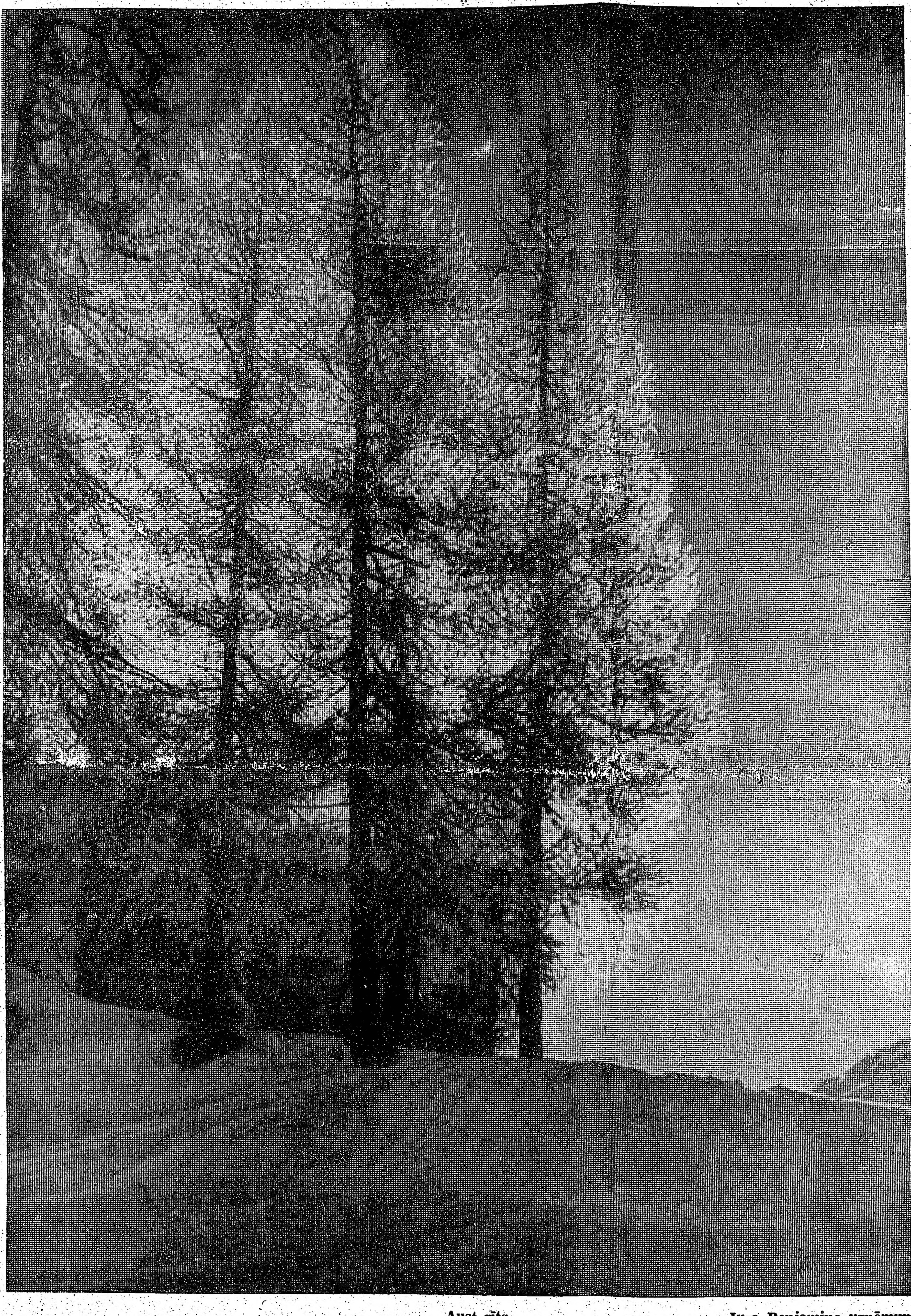

Aust rīts. Juŗa Benjamiņa uzņēmums.

ETNISKO GRUPU DELEGĀCIJA OTAVĀ

LNAK VALDES PRIEKŠSĒŽA VIETNIEKS J. NIEDRA PASNIEDZ BOĻŠEVISMA APSPIESTO NĀCIJU KRĀSAS KANADAS MINISTRU PREZIDENTAM J. DĪFEN BĒKERAM.

19. decembrī Otavā Kanadas ministru prezidents J. Dīfenbēkers speciālā audiencē pieņēma boļševisma apspiesto nāciju pārstāvju delegāciju. Tanī ietilpa: Savstarpējās sadarbības līgas prezidents M. Jakubecs, LNAK valdes priekšsēža vietnieks J. Niedra, igauņu nacionālās kom. pārstāvis A. Nammiks, Ukrainas atbrīvošanas komitejas pārst. P. Melniks, kroātu apvienības prezidents A. Markovičs, kazāku nacionālās federācijas prezidents A. Koteļņikovs un čečau federācijas pārstāvis J. Trebeska. Delegācija bija pilnvarota runāt visu Savstarpējās sadarbības līgā esošo etnisko grupu vārdā.

Vispirms etnisko grupu un delegācijas vārdā LNAK valdes prža vietn. J. Niedra pateicās ministru prezidentam par viņa pūlēm apspiesto nāciju brīvības atgūšanas veicināšanā un internacionālā komūnisma apkaŗošanā. Runātājs tāpat ministru prezidentam pateicās par viņa nesen Toronto runā doto solījumu ierosināt Apvienotās Nācijās komūnistiskā koloniālisma nosodīšanu un izteica etnisko grupu cerību, ka šis iesniegums tiks izdarīts drīz un iespējami efektīvā veidā. Kā simbolisku pateicības zīmi viņš ministru prezidentam pasniedza mākslinieciski darinātu visu apspiesto nāciju karogu un ģērboņu sakopojumu, piezīmējot, ka, diemžēl, būtu veltas pūles šos karogus šodien meklēt Apvienoto Nāciju karogu mastos.

Ministru prezidents sirsnīgi pateicās par dāvanu, viņam veltītiem atzinības vārdiem un delegācijai par ierašanos pārrunāt svarīgākās dienas problēmas. Savā tālākā runā min. prezidents uzsvēra, ka solīto iesniegumu AN viņš rūpīgi sagatavos un attiecīgā laikā, iegūstot arī citu nāciju atbalstu, virzīs tālāk. Viņš delegāciju iepazīstināja ar citu līdzīgu savu runu tekstiem, kas teiktas dažādās starptautiskās sanāksmēs.

Delegācija bija jau iepriekš iesniegusi plašu memorandu, kuŗā bija nosodīta komūnistu aktīvitāte Kanadā un īstā gaismā parādītas daudzu, tā saucamo atbrunošanās, miera un koeksistences sludinātāju sejas un viņu patiesie nolūki. Ar papildus materiāliem un dokumentiem delegācija ilustrēja antinacionālo ideju iefiltrēšanas metodes un veidu. Tāpat vērsa valdības uzmanību uz nevēlamiem un destruktīviem televīzijas un radio raidījumiem, iesniedzot arī šādu raidījumu sarakstu. Delegācija izteica lūgumu neļaut nākamā janvārī Kanadā ierasties internacionālajiem komūnisma vadoņiem uz Kanadas biedru rīkoto partijas kongresu. Tika plaši pārrunāta dažādu iestāžu un amata personu nostaja pret prokomūnistu un antikomūnistu literātūras izplatīšanu, viņpus dzelzs aizkara valstu rīkoto, t. s. kultūrālo sarīkojumu patiesiem nolūkiem un to iespaidu uz apmeklētājiem, komūnistu propagandas literātūras iepludināšanu un etnisko

(Nobeigums 10. lpp.)

LASĪTĀJU IEVĒRĪBAI

Darba pārtraukuma dēļ spiestuvē svētku laikā, mūsu laikraksta nākošais numurs iznāks š. g. 30. decembrī

Latvija Amerikā apgāda vadītājs

Plkv. K. Lobe

Brīvību Latvijai

IV

Vecie brīvības cīņu draugi, jūs visi tie, kuŗi visos mūsu laika brīvības cīņu laikmetos: strēlnieku, atbrīvošanas un brīvības grenadieŗu laikmetā, jūs, tās dzimušās cīņas bites, kas brīvprātīgi devāties tajās brīvības cīņās, jūs izjutiet, ka pildiet Mātes Latvijas pavēli, kuŗu jūs bijāt sadzirdējuši ne ļaužu izrunātu, bet kādā neaprakstāmā, ārpus matērijas prāta esošā iekšējā atklāsmē, un arī jūs, tie, kuŗi atceraties šodien, visi kopā, to, lai cik draiskulīgi, bravūrīgi, varonīgi un pat ķecerīgi jūs šķitiet paši sev un dažbrīd arī citiem, tak briesmu brīdī katrs no jums ir steidzies savā Eljas kalnā un klusībā, varbūt, bez vārdiem izrunājis Cilvēka Dēla lūgšanas vārdus Viņa Eljas kalnā. Tanīs brīžos, kad jūs kaut acumirkli kļuvāt īpašas apskaidrības, ar tās gaismu kā mieru vadīti, dzima brīvības cīņās tas mūsu lielais diženo pulks, tie, kuŗus mēs savā redzēšanā saucam par varoņiem, par tiem, kādi ir Dieva bērni.

Bija nespēcīgi tie gudrie ņurduļi — lielie zaimotāji, kuŗi savā nevarībā kā naidā teic un teica: Kur skrien tas Antiņš kā negudrais, tur tajā milzu sniega kalnā saukt tēvu zemei, tautai brīvību? Par tādiem Antiņiem jau allažiņ ir gudrais Salamans savu vārdu teicis: „Dzīvs suns ir labāks nekā nonāvēts lauva, jo dzīvais suns tak vēl var dzīvot cerībās!"

Viņi teic — Nē, mēs neesam Antiņi, kas visu ziedo, mēs neesam arī kangari, kas visu nodod un zaimo, mēs visu negribam nodot, bet gan tikai zaimot. Tak tikai mēs zinām — cik daudz to dzīvo cerībās vēl šodien uz lauvas nāves lēses. —

Tie teic: Mēs arī iesim, nudien iesim visi, visi, bet iesim prātīgi, kad izvairīties nebūs jaudas! Lūk, paklausies tikai mirkli un skaties labi uzmanīgi tur, kur rāda Salamans un tiešām gudri saka: „Cik skaisti ir tavi soļi kurpēs, tu valdnieka meita. Tavi gurni ir tā salikti kā divi sprādzes, ko gudra meistara roka darījusi. Tavs klēpis ir kā apaļš biķeris, kam dzēriena netrūkst; viņš ir kā kviešu kopa, apsprausta ar liljēm. Tavas krūtis ir kā divi jaunas stirnas, kā kalnu kazas dvīņi, kas lilju starpā ganās."

Tak tie, protams apsveŗ sevī: vai šo biķeri, šo kairo, to asinstriecēju mēs spēsim panest? — To pildījis ir allažiņ tās dzīvās materijas zelta prāts šai mirklī trauksmainā, kad tauta, varmācības briesmu lenkta, bet mums vēl daudz ir jāpērk, jāpārdod! — Kaut sasien miesu tas ar ķēdēm un izduŗ acis dvēselei, tak jāizdzeŗ, tas jāizdzeŗ! —

— Tā savažotā daļa tāpat kā mūsu brīvā māksla, tā kalpo savām sāpēm šodien, savā lielā daļā tikai pati sev! — ne tēvu zemes brīvībai! —

★

Šodien mūsu tautai maskavītu varmācības imperijā ir tūkstošiem mocekļu nāvē mirušo, bet visām nomāktām tautām kopā tur to ir miljoniem. Mēs pieminam tos visus, bet savējos gribam vārdos saukt un to, lūk, mēs nespējam. Tak divus no tiem vārdā izsaucot, mēs izsauksim tos visus, visus kā zemes dzīves lielajā uzvaras jundā, kad Tēva sniegtais biķeris ir sauss un atņemts viņu lūpām, un ir noticis jau Tēva prāts. To vārdi ir: lāčplēsis ģenerālis Kārlis Goppers — tas nepārspēts kā kaŗavīrs ir neatlaidības diženumā — varonībā, tas nepazina atteikšanos, baiļošanos, nevarību kaujas laukos, to nesatrieca moku nams Rīgā, Stabu ielā, un Centrālcietumā, viņa skaidrā stāja mocekļa ceļā mūs, latvjus, mūžos valdzinās un sauks uz brīvības karotāju mocekļu tekām atdzimšanai viņu nemirstībā. Tas otrs vārds, ko izsaucam, ir dīvaināks — Latvijas latviešu meitene Vorkutā, to pieminēju jau agrāk šajā rakstā, tā varonībā Dieva svaidīta kā teika, svēta leģenda, kas tur, aiz polārloka, kā liesma ar sarkanbaltsarkano karogu kāvu naktīs šaujas stindzinošajos, saltajos Ziemeļjūras mūžīgo ledu augstumos, saucot tēvu zemei — Latvijai brīvību!

Tā ar savu vēsturisko patiesīgumu un vēsturisko vienreizīgumu ir it īpaša vēsturiska parādība mūsu brīvības cīņās. Daudzi ļaudis teicas, ka zinot viņas dzimto vārdu, bet man ir zināms viņas īstais vārds — Latvijas brīvības karotāja meitene, tur polārnakts vētrās, salā un tumsā, milzīgajā sniega kalnā! — Tie visi atgriežas pie mums kā brīvi, skaidrām dvēseles acīm. Tie nekalpoja savām sāpēm! Tie atgriežas pie mums ik veļu laikā, tie atgriežas pie mums kā Dieva bērni ik mirkli tad, kad pieminam tos Kristus mīlestībā.

★

Tad tomēr milzums dievišķu cilvēku mēs sastopam arī parastajā ikdienā.

Tie ar savu neikdienišķu darbu, ko spēj tikai Dieva bērni, pārvērš visdrūmāko dienu citiem un caur to arī paši sev laipnajos, mīlīgajos gaismas svētkos.

Tie kā darba bites, šķietami nemanāmā laikā un neredzamās rūpēs sagādā prieku tiem, kam tā dažādu apstākļu dēļ trūkst, tiem, kam spēku zudumā ar sāpju smagumu nedalāmi vienotiem jāklūst darbā vai cīņā traucētiem, tiem, kuŗi cīņā par brīvību ziedojuši daļu no sevis, lai ļaudis dzīvotu gaismā, un vēl un vēl tiem daudzajiem un daudzajiem.

Tie, lielo ikdienas darbu veicēji, nāk no kristiešiem,no mūsu kristiešu draudzēm un šo draudžu ganiem. Šo darbu darītāju domai, veikumam un viņu roku pirkstiem ir arī dziedinātāja Kristus vārda spēks.

Viņu veikums ir dāvana Kristus ļaužu dievišķai mīlestībai. Tas ir viņu Kristus mīlestības skaistākais sniegums ticībai ceļā uz cilvēcību — brīvību.

Mēs, saņēmēji, uz mirkli atbrīvojam savas rokas no zobena, tās saliekam lūgšanai un, noliecot galvu, sniedzam darītājiem pretī: Mūsu Tēvs . . . kā savu pateicības staru no bezgalīgajām tālēm.

(Nobeigums sekos).

LATVIJA

Nr. 102. SESTDIEN, 1961. GADA 23. DECEMBRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS
visiem tautiešiem tuvu un tālumā novēl

DAUGAVAS VANAGU KANADAS SAIME.

Paldies atsaucīgajiem ziedotājiem.

Dievs atdod devējam.

DV KV APRŪPES NOZARE.

ILMĀRS BATRAKS

Ziemas Svētki Cedelghemā

ROMĀNA „KĀDĒĻ?" FRAGMENTS. ELMĀRA DAMBERGA VIŅJETE UN ILLUSTRĀCIJA.

Kaut gūstekņiem var daudz ko aizliegt, tomēr neviens nespēj tiem atņemt viņu cerības.

Cerības, ka reiz, varbūt jau drīz, jāmainās dzīves apstākļiem. — Ir tik patīkami fantazēt par dažādiem notikumiem, kuŗiem vajadzētu atgadīties jau tuvākajā nākotnē. Visvairāk domas riņķo ap atbrīvošanu no gūsta; bet līdz šim lielajam brīdim ir vēl daudzas citas vēlmes, ap kuŗām vīt nomoda sapņus.

Pašreiz ir decembŗa vidus, pēc pāris nedēļām būs Ziemsvētki. Svētku tuvums atbalsojas visu garastāvokļos. Netrūkst tādu, kas stāsta viens otram, ka Ziemsvētkos visi ļaudis saņem dāvanas, un tādēļ arī gūstekņus kādam vajadzētu atcerēties. Un no šādām pārrunām izaug atziņa, ka Ziemsvētkos tiks uzlabotas uzturа devas.

Neticīgo un kurnētāju iebildumus pārstāj pašpārliecinātas balsis — Ziemsvētkos ir jābūt uzlabotam uzturam. Aiziet 17. decembŗa diena, kuŗu vēl nesen baumotāji minēja par atbrīvošanas termiņu, bet tagad baumotāju kļūmei viegli atrast attaisnojumu — vispirms taču jānosvin svētki!

Kad kādu dienu nīgrais Vaļģis jūtu uzplūdumā skaļi iebrēcas: „Atkal viena nedēļa tuvojas beigām! Kad viss tas beigsies?" Spermanis tūliņ pietrūkstas savā gultā sēdus un jautā: „Kas beigsies?"

„Es pats nezinu. Prāts atsakās saprast."

„Tev ir tikpat daudz prāta, cik vienam ļoti gudram dobermaņu sugas sunim, bet priekš cilvēka mazliet pietrūkst," sāk ņirgāties Spermanis. „Pagaidi Ziemsvētkus, varbūt kāds tev uzdāvinās mazliet smadzeņu."

Visapkārt sāk skanēt vīru smiekli, bet Vaļģa vaibstos parādās dusmu sārtums. „Jūs visi sapņojiet! Neviens jums nekā nedāvinās! Ne Ziemsvētkos, ne Jaunā gada dienā!"

Šāda valoda sanikno daudzus. Tie gudro papildinājumus Spermaņa sakāmam pietrūkst, līdz Vaļģis vairs nespēj barakā nociesties. „Muļķi! Jūs visi esat muļķi! Netikas skatīties uz jūsu purniem!" viņš bubina pie sevis, iziedams pa durvīm.

★

Ir iestājies spēcīgs sals, kas pat vēl vairāk kā izsalkums moka novājējušo gūstekņu ķermeņus. Vai visu apģērbi ir novalkāti līdz skrandām, un tādēļ daudzi staigā pa nometni, ietuntuļojušies segās.

Bet naktīs vīri guļ pa diviem vienā gultā, saseguši visu, kas abiem pieder, sev virsū. — Žēl, ka gultiņas nav platākas, varētu gulēt pa trim, iznāktu vēl vairāk apsegu, katru vakaru kāds žēlojas. No angļu komendantūras nāk rīkojums, ka gultiņās pa diviem ir aizliegts, — bet gūstekņi neklausa. Vakaros daudzas gultiņas paliek tukšas. Blakus gulētāji saklāj abu segas, pat dvieļus un tukšas mugursomas uz vienas gultiņas un neizģērbušies lien zem apsegiem. Tie, kas guļ vieni paši, jeb pat noģērbj virsdrēbes, šķiet kā baltie zvirbuļi pārējo barā.

Lai kaut cik cīnītos pret salu, kāds izgudro sildāmo ierīci. Drīz, pēc pirmā parauga, tādus jau lieto visa nometne. Sildāmā ierīce pagatavojama gaužām vienkārši — skārda bundžas apmalē jāiesit nedaudzi caurumi, un tas ir viss. Tad aiz virtuvēm, kur, tīrot krāsnis, izgāž izdedžus, jāsalasa koksa gabali, un kaut kur aiz barakas stūŗa var sākt iedarbināt savu sildītāju. Vispirms bundžā iekur skalu uguni, tad skalus papildina ar rupjākiem koksa gabaliņiem,un beigās, pāri liesmojošai malkai, bundžu piepilda ar koksu. Nu sākas vissvarīgākā izdarība, koks ir jāiekvēlina, tādēļ pie turekļa saņemtā bundža jāšūpo gaisā, kamēr kokss kļūst sarkans, un vislabākie panākumi rodas vējainā vietā. Tad bundža vēl mazliet jāatstāj laukā, kamēr izgaist tvana gāze, ko var pazīt pēc zilajām liesmiņām, kas ceļas no kvēlojošā koksa.

Un tad bundžu ar kvēlo saturu nes barakā. Ap to sasēžas vīri, silda nosalušās rokas, uz koka iesmiem uzdurtas apbrūnina maizes šķēles, jeb arī karsē ūdeni. Šādas pašdarinātas kurināmās ierīces ir katrā grupā. Bet angļi, padzirdējuši par jaunā veida sildītājiem, aizliedz gūstekņiem tādus lietot. Kad barakā paziņo rīkojumu, visi lamājas. Tikai Zilgme nosaka: „Re', ka nevarēja letiņus dabūt ar badu gar zemi, tagad mēģinās ar aukstumu." Tomēr daudzi sildāmās ierīces lieto arī pēc aizlieguma, — lai tikai kāds pamēģina viņus nosūdzēt!

„Uzmanību! Jauns rīkojums!" kādu rītu sauc barakas vecākais Zutis: „Katru rītu no pulkst. 9 līdz 10, baraku vēdināšanas laikā, jūs vairs nedrīkstiet izklīst. Jums būs jāvingro!"

„Kādēļ jāvingro?" gūstekņi nesaprot.

„Jāvingro! Jāiet uz sporta laukumu un jāvingro. Jā! Rīkojums."

Visapkārt sākas nikna kņada. Vīri sāk lamāt Zuti, it kā viņš būtu izgudrojis rīkojumu par vingrošanu.

Bet šoreiz Zutis neļaujas sarunāties. „Ko, ko?! Kas par dumpošanos?! Rīkojums ir rīkojums! Rīkojumi jāpilda!" Savu bļāvienu starpbrīžos viņš palecas un sit pēdu pret grīdu.

Un neilgi ne lamāšanās, ne kurnēšana. Jau nākošajā rītā gūstekņi ierindā iesoļo sporta laukumā, nometnes vārtu ārpusē. Tur tos sāk komandēt kāds no angļu kareivjiem, liek skriet riņķī laukumam, staipīt rokas, tupties un klanīties. Un izkāmējušie letiņi lokās elsodami. Dažs skrejot pazaudē koka tupeli, dažam vingrojot tā apreibst galva, ka jānokrīt sēdus . . . bet vingrots tiek.

★

Pēc sausās devas izdales viriem sākas gaŗas izdarības. Vairums savu margarīna pikuci, smērdesas gabaliņu un marmelādes puskaroti izklāj uz plāni sagrieztām maizes šķēlēm, tad katru šķēli sagriež vismaz desmit daļās un sāk baudīt kumosu pēc kumosa. Bet lielais badakāsis Arnolds Lupstājs visu saņemto ir notiesājis pāris mirkļos. Visapkārt ēdēji čāpstina mutes, bet Arnoldam tik vien ir ko rīt, kā siekalas.

Viņš sameklē bibliotēkā paņemtu laikrakstu un pūlās lasīt, bet domas mezglojas — skati gan staigā pa rakstu rindiņām, bet ausis klausās, kā citi ēd.

„Kas tev, Lupstāj, ir sausajā devā?" smīnēdams jautā Zilgme un kāds, Arnolda vietā, skaļi atbild: „Laikraksts!"

Izsmiekla vidū Arnoldam rodas tāda pamestības sajūta, kas vedina uz raudām. Viņš ceļas un iziet no barakas.

Aizgājis līdz nometnes saimniecības galam, Arnolds Lupstājs čāpo uz priekšu un atpakaļ gar virtuvju barakām. To durvis ir vaļā. Var redzēt, ka pavāri maisa lielus katlus ,no kuŗiem ceļas smaržīgi garaiņi. Un tā ir ēdienu smarža, kas reizēm Arnoldu šeit atviļina. Šeit viņš var sapņot par daždažādiem ēdieniem, kuŗus kādreiz baudījis, līdz beidzot tam sāk likties, ka arī tagad tā vēderā draudzīgi blakus atdusas čauganas pankūkas ar zemeņu ievārījumu, sviestā apbrūnināti kartupeļi, Vīnes šnicele ar citrona garnējumu, žāvēta laša šķēles . . .

„Hei!" Lupstāja plecu ir sagrābusi kāda spēcīga roka un to rausta, tā kā kājas sāk izdarīt pavisam streipulīgus soļus. Tad varmācīgā roka steidzīgi stumj Lupstāju uz priekšu, un viņš, nodūris galvu, aizvērtām acīm, klupdams ļaujas, lai to bīda, vienalga kur. Spēcīgs sitiens no aizmugures to notriec četrrāpus. Arnolds krītot nobrāž roku delnas un, sajuzdams sāpes, atveŗ acis. Tieši tā priekšā sakrauta krietna kaudzīte alumīnija mazgājamās bļodas.

Tagad viņš zina, kas ir noticis, klusēdams ņem virsējo bļodu un, iespiedis smiltīs, sāk griezt no vienas puses uz otru. Viņš šo bļodu berzēs gar smiltīm, līdz tā spīdēs kā labi nospodrināta ugunsdzēsēja ķivere. Un tad, tādā pat veidā apstrādās arī visus pārējos traukus. Bet, ja kāda no bļodām nespīdēs, tad viņam nokraus priekšā atkal jaunu spodrināmo trauku kaudzi.

Šo gūstekņu nodarbību izgudrojis viens no sargkareivjiem, kas reiz stāstījis par savu nodarbošanos privātā dzīvē un tādēļ iesaukts par „Logu tīrītāju no Londonas". Viņš klaiņo pa nometni un ķer tādus, kas staigā ar rokām kabatās. Viņam patīk šiem gūstekņiem pielavīties no sāniem, nepamanītam, tos satvert, raustīt, dunkāt un aizvest līdz soda vietai, starp virtuves barakām un mazgātuvi. Viņš arī pārbauda nospodrinātos traukus, un slikti tam — kam kāda bļoda nespīd.

Arnolds Lupstājs, saknupis ceļos, aizelsdamies trin traukus pret zemi. Tagad viņš vairs nesapņo par reiz baudītiem ēdieniem, bet atceras dažādīgos cimdus, kuŗus reiz valkājis, — vilnas cimdus, ādas cimdus, dūraiņus, pirkstaiņus, arī to vecās mātes krāšņo rakstu adījumu, ar kuŗu viņš lepojās, kad ar slēpotāju vilcienu izbrauca uz Vidzemes augstieni.

★

Vakars. Citi jau salīduši migās. Citi, sasēduši bariņos, apspriež jaunāko baumu, ka pirmais ešelons ar [illegible] gūstekņiem Cedelghemu atstāšot 30. vai 31. decembrī, un ar to aizbraukšot virsnieki, invalidi, nepilngadīgie un tādi, kas vecāki par 50 gadiem. Vēl citi gaŗi prāto, kādēļ šodien komendantūrā pratināti kaŗa skolu beigušie, bet par leitnantiem nepaaugstinātie kadeti?

Tad barakā ienāk apkārtklejojošais dziedonis, ko visi sauka par Jokeri. Lai tiktu pie smēķiem, Jokers uz pasūtinājumiem dzied neķītras dziesmas.

„Ei, Joker!" Vaļģis ir pirmais pamanījis ienācēju: „Uzdziedi par sirsniņu."

Bet Zilgme šo dziedoni nevar ieredzēt: „Laidies ārā! Un tūliņ! Citādāk metīšu ar tupeli!"

Pats Jokeris ir pieradis, ka to reizēm lamā un reizēm padzen. Bet par velti viņš nedzied. Tagad viņš glūnīgi vēro apkārtējos, un, padzirdējis, ka daži to aizstāv, sniedz plaukstu uz Vaļģa pusi: „Iedod uztīt."

Vaļģis atvāž skārda kārbiņu un pasniedz Jokerim šķipsnu tabakas: „Tā, nu tev pietiks. Tagad dziedi."

„Nē, dod arī smēķējamo papīru."

Un tikai pēc samaksas noglabāšanas kabatā Jokers sāk dziedāt. Vīri sēd gultās, smej un ņirgājas. Kāds samaksā vēl par otru dziesmu.

„Tagad jūs variet teikt, ko gribiet, bet man pietiek!" Zilgme pēc dziesmas beigām pielec kājās, saķer Jokeri aiz apkakles un bikšu dibena, aizstumj līdz durvīm un izgrūž tumsā. „Būtu labāk runājuši par to pašu ēšanu, nevis klausījušies viena nerra rupjībās," tas pukojas, nākdams atpakaļ uz savu vietu.

Kā atbilde Zilgmem noskan Arnolda Lupstāja balss: „Daba visur pagēr izlīdzināšanos. Mūsu dzīvē katru dienu ir divi priecīgi un divi bēdīgi brīži. Proti, abas reizes, kad dala uzturu un pēc tam, kad tas ir apēsts."

Ir jau vēls. Vīri nolikušies gulēt. Starp aizmigušo šņācieniem vēl dzirdamas dažu sarunas. Rūja ar Jauri spriež par glezniecību. Tikai viņi paši zina, kāds bijis to sarunas sākums, bet tagad arī citi var noklausīties Jaura atziņās:

„. . . Pirmā pasaules kaŗa pēdējās dienās vācu mākslā, vēstot drīzo armijas sabrukumu, ieskanējās tumši, iedragāti akordi. Mākslinieki vairs nejūsmoja par visas nācijas iecerētiem sasniegumiem, — slavas fanfārām un uzvarēto bariem. Tauta intuitīvi juta kaŗa rezultātu un tautas jūtoņa atspoguļojās mākslinieku darbos, arvien vairāk tie sāka atspoguļot sīko, atsevišķo cilvēciņu grūtos, kaŗa sagādātos pārbaudījumus: — Tēvs atgriežas mājup kā kroplis; mātei kaŗš atrauj bērnus.

Salūza kaŗa mašinērija. Sagāzās valstis. Līdzi krita un saškīda pasaules uzskati . . . Un tā viņi gulēja, atsevišķās detaļās, gabals atrauts no gabala. Mākslā šos atrautos gabalus sauca par kubismu, konstruktīvismu, futurismu un vēl citos vārdos. Katrā no tiem pasaule atspoguļojas īpatnā veidā. Tāds bija toreizējais laikmets un tādi viņa attēli.

Vēlāk radās jaunas pasaules iekārtas, arī daudzas vecās centās salāpīt kaŗā sistos robus. Un kā būvmateriāli tika izmantoti arī šie mākslas novirzieni. Viņi bija sevi apliecinājuši . . . "

Jaura balsi pārpēj Kamols. Viņš ir bijis blakus barakā pie karšu licēja. Šis karšu licējs ir nometnē slavens, tādēļ Kamolu sagaida jautājumi: „Ko tev stāstīja? Vai ir taisnība, ka tas vīrs nosaka visu, kas bijis un kas būs?"

„Viņš par bijušo nerunāja, bet par nākotni stāstīja gaŗi un plaši," atbild Kamols. „Man gaidāms drīzs ceļš. Satikšanās ar tuviniekiem. Tuvinieku domas atrodas pie manis. Nākotnē smaida laime, kaut gan vēl šeit, gūstekņu nometnē, būšot dažas sīkas nepatikšanas."

„Tad nu gan ir runājis kā pēc grāmatas," noskan kaut kur trīsstāvaino gultiņu labirintā. „Būs man arī jāaiziet. Cik viņš prasa par karšu izlikšanu?"

„Trīs cigaretes."

★

Ziemsvētku rīts. Dežūrējošā grupa teciņus aizsteidzās pēc brokastīm. Gūstekņi mundri rāpjas ārā no gultiņām un apveltī viens otru ar labiem novēlējumiem. Viņi kustas kā ūdenszāles, saklāj gultiņas un stāsta viens otram: „Šodien jābūt biezākai rīta putrai."

Nāk dežūrējošās grupas vīri ar traukiem. „Ceļu biezputrai!" redzot tos nākam, sauc Kamols. „Nu, vai putra ir bieza?" prasa daudzi.

„Nekā. Tāda pati," novelk viens no atnesējiem.

Bet vīri netic, drūzmējas ap traukiem. — Jā, tomēr . . . Uzturziņa smalstītā putra ir tikpat šķidra kā citos rītos.

„Ko jūs te kreņķējaties par putru! Putra ir tāda, kādai putrai jābūt," sparojas Kamols. „Pagaidiet pusdienas!"

Bet Ziemsvētku diena rit līdzīgi citām gūsta dienām: rīta pārbaude, vingrošana, telpu vēdināšana, vakars . . .

Gūstekņi ir samulsuši. Lielais vairums, klusējot, izbrīnas pilnām acīm, veŗas visapkārt, — šodien taču Ziemsvētki! Miers virs zemes un cilvēkiem labs prāts . . . Aiz dzeloņstiepulēm staigā drūmi, sabozušies sargkareivji.

Pa retam atskan gluži izmisušas balsis. „Bet runāja, ka Latvijas Sarkanais Krusts mums bija sagatavojis paciņas?"

„Varbūt, ka latviešiem Vācijā pašiem nav ko ēst?"

„Nerunā niekus! Laikrakstos un vēstulēs diezgan lasīts, ka partikas ziņā tie pārpilnam apgādāti."

„Ēst! Ēst! Laikam tik vien jums, veciem kaŗa kalpiem, ir palicis pāri, kā vēders?"

Vakarā visās barakās paredzēti svētku akti.

Vīri no attālākiem barakas galiem sanāk uz vidu, sasēžas gultiņu visos trijos stāvos. Tā nu viņi sēž, cieši saspiedušies viens pie otra, bāli, noplīsuši gūstekņi, un bezgala skumja smeldze klaiņo no viena pie otra.

Barakas vidū, ap krāsni, ir no gultiņām brīvs laukums. Barakas vecākais, Zutis, iznāk vidū un lasa Informācijas daļā sacerētu Ziemsvētku rakstu. Izskan vārdi, un telpā paliek vienīgi klusums.

Vīri vēl joprojām sēd. — Vai tad tas bija viss?

„Ģipter', tu reiz stāstīji, ka tavās mājās vēl līdz pēdējam svētdienās turēti pātari. Pasaki mums kaut ko," kāda balss pārtrauc klusumu. Dažu roku pastumts, Ģipteris stāv plāna vidū.

Vecīgais zemnieks pārlaiž skatu gūsta biedriem . . . Vairāk kā simts vīru. Visi gaida. — Ko lai viņiem saku?

Un tad viņš atskārš. Ģipteris kauju laukos un tāpat tagad nav pametis Bībeli, viņš to lasa katru dienu. Sirmais vīrs uzšķiŗ Prieces vēsti un sāk lasīt. Klusajā barakā dobji atbalsojas katrs vārds. Ikkatrs no viņiem ir dzirdējis šo stāstu, bet šonakt tas vēstī kaut ko jaunu.

Ģipteris aizveŗ Bībeli: „Brāļi! Šodien šķiet, ka visa pasaule ir novērsusies no mums. Bet tik daudziem ir jādzīvo vēl grūtāka dzīve. Lūgsim Visaugstāko, lai Viņš atvieglina to gaitas, kam līdzīgi mums jāiztiek no niecīgā gūstekņu maizes riecienа, lūgsim par tiem, kas vārgst gūstekņu nometnēs Padomju Savienībā. Lūgsim par tiem, kas sevi ziedoja tautai un tēvzemei, — lai viņiem vieglas smiltis, lūgsim par nomocītiem, cietumos ieslodzītiem, spaidu darbos aizvestiem un tiem, kas krituši cīņā. Lūgsim par saviem piederīgiem dzimtenē un trimdā, lai Dievs dod tiem spēku un izturību pārciest visus pārbaudījumu laikus. Un lūgsim par Latviju — jo laiki nāk un laiki aiziet; katra zemes pēda mūsu tēvzemē ir mūsu tautas locekļu asinīs mērcēta. Vai tiešām vēl vienmēr cauri vēju auriem ir jāskan mocīto vaidiem?"

„Mūsu Tēvs debesīs. Svētīts lai top Tavs vārds . . . " simtbalsīga lūgšana ceļas pret debesīm.

Izskan lūgšana un visi jūtas atvieglоti. Aizmirsušies daudzie sarūgtinājumi un pārestības. Kāds iesāk dziesmu, tai pievienojas pārējo balsis: „Klusa nakts, Svēta nakts . . . "

Mūsu lasītājus, labvēļus un līdzstrādniekus
Ziemas svētkos sveic

LAIKRAKSTA APGĀDS
un REDAKCIJA.

PIEDOŠANAS NAKTS

Ienācis Īles mežos, es tos nepazinu, tāpat kā cilvēkus apkārtējās zemnieku mājās. Viņi gan smaidīja un piedāvāja draudzību, bet to iedaba man bija sveša.

Kad ar saviem septiņiem mežsargiem sāku izkrustot apgaitas, tikai tad atskārtu skaistumu un bagātību, kas šūpojās Īles eglājos, silos un glezno bērzu audzēs. Tās bija izaugušas un saceŗojušas laba saimnieka rokās un es sevī gavilēju, pieņemdams šādu mantojumu.

Arī koks ar savu neredzamo dvēseli prasa draudzības un uzticības. Un abas šīs gaismas bija bagāti palojušas manos priekšgājējos.

Es sāku pazīt un iemīlēt šīs neredzamās dvēseles. Jo vairāk tām piekļuva saules šalts un mākoņu valgme, jo spēcīgāks tapa to kokainais ķermenis, izslējies šmaugajā priedē vai gleznī mirdzošajā bērzā.

Rūpes un mīlestību tas atalgo ar kuplu lapotni un auguma apmēriem. Koks ar savu neredzamo dvēseli prot pateikties, var būt patiess. Varbūt arī tamdēļ mana zaļā valstība ar katru vasaru kļuva varenāka: es biju mācījies iemīlēt kokus un tiem uzticēties. Vairāk, kā cilvēkiem. Es gavilēju, atradis taku, ko bija ieminuši mani priekšgājēji.

Vai nu priecādamies par manu uzticīgo pieķeršanos meža vīra darbam, jeb meklēdami parastās draudzības, apkārtnes ļaudīs sāka pamosties laipnība un izpalīdzība. Tas bija arī saprotami; man nebija nekā, kas nepieciešams pauguraiņās dienesta zemes apstrādāšanai. Meža valstībā biju ienācis ar mīlestību un uzticību kokiem, bet bez darba rīkiem mālaino uzkalnu irdināšanai.

Tā kaimiņos atplauka laipnība un izpalīdzības gars. Man to bija grūti atraidīt. Ar Grodu laukiem saskārās robežas. Vai nu man vajadzēja arkla, zirga, vai arāja, — viss nāca no to puses. Bet kādreiz šī izpalīdzība pārskrēja robežas, liekot domāt, ka aiz tām stāv kādas iegribas un nolūki. Tādos brīžos es atkal iedomājos savu koku dvēseles un patiesīgumu, kam var uzticēties.

Ar Grodiem tikos diendienā. Citādi nevarēja būt, jo bijām tuvākie kaimiņi. Bet tad sāku vērot, ka viņš kļūst it kā ietiepīgs un prasīgs reizēs, kad tam ievajagās materiālu siena šķūņa labojumiem. Grods mežsargam bija pieteicis, lai viņam ļauj nocirst paša iezīmētu un izmeklētu koku apgaitā.

Pēc dažiem mēnešiem ogles iegruzdējās kodīgāk. Es nepazinu šos ļaudis un domāju viņos atradis to pašu uzticamo dvēseli, kāda tā bija manos silos un eglājos. Mežsargs mani brīdināja, bet negribējās tam ticēt. Grodam piemītot neapslāpējamas tieksmes kaut ko dabūt savās rokās, citiem neredzot un nezinot.

Manos mežos, kas izliecās kā milzīgs zaļš pakavs, vizuļoja septiņi ezeri kā debešu nosvīesti zili paklāji. Viens no tiem dusēja turpat manu un Groda lauku priekšā, padziļā ieplakā, aiz meža pudura. Rāmās novakarēs virs ūdeņiem bez mitas šķīda sudraba dzirkstis — līdakas un asari trenkāja mazuļus, bet gar lēpēm un kalmēm izklāto piemali, saulei rietot, ēsmu meklēja

(Nobeigums 8. lpp.)

Gara KULTŪRAI

Ziemsvētku mūzikas pēcpusdiena

Svētdien, š. g. 24. decembrī, plkst. 3.00 p. p., Walmer Road baptistu baznīcā, Toronto (vienu bloku ziemeļrietumos no Bloor - Spadina ielu krustojuma), latviešu baptistu draudzes koris rīko savu gadskārtējo Ziemsvētku koncertu. Šāda rakstura sarīkojums ir diezgan svešs pasākums latviešu draudžu vidū. Daļēji, varbūt, tas ir izskaidrojams ar to, ka mums, latviešiem, nav bagāta Ziemsvētku dziesmu klāsta, kādu to redzam pie angļiem un frančiem ,kam ir šādu dziesmu daudz ar dažādām variācijām. Ziemsvētku dziesmu koncerti ir populāri kanadiešu un angļu draudzēs. Tā latviešu baptistu koris mēģina šo skaisto tradiciju ievest arī latviešu vidū un jau piekto reizi atskaņos savā koncertā gan svešu tautu, gan pašu autoru dziesmas.

Šā gada koncertā, salīdzinot ar iepriekšējiem, atradīsim zināmu īpatnību programmā: bībelisko Betlēmes notikumu paudis zināmā secībā; mūzika un dziesmas mainīsies ar latviešu dzejdarbiem un Sv. Rakstu lasījumiem. Dzirdēsim Bacha, Hendeļa, Scarlatti, Sandera un A. Jansona mūziku un L. Breikša, J. Poruka dzejas.

Koncertā dažus solo dziedās torontiešiem labi pazīstamais un iecienītais baritons Pēteris Geistauts.

Pie ērģelēm dzirdēsim jauno mākslinieci Anitu Grigali; šis vārds Toronto mūzikas cienītāju saimei arī nav vairs svešs. A. Grigale nākamo pavasari beigs Toronto Karaliskās konservātorijas ērģeļu klasi. Vijoles solo izpildīs Valdis Salna.

Diriģents un komponists Arvids Purvs, kas bez latviešu baptistu draudzes koŗa vada arī Pirmās ev. - lut. draudzes kori, ir pazīstams kā labs mūzikas tulkotājs un apdāvināts koŗa diriģents.

Koncerta rīkotāji cer sagādāt patīkamu mūzikas pēcpusdienu visiem klausītājiem un laipni ielūdz visus tautiešus šo koncertu apmeklēt.

Modris Lorbergs.

SVĒTVAKARĀ

Kur svētvakarā iesim,
Kā svētkus saņemsim?
Mēs domās pāri jūŗām
Uz mājām aiziesim.
Tur, vecās, mīļās vietās
Pa svecei degsim mēs
Uz zaļo egļu zariem
Un brāļu kapenēs.
Pa piesnigušiem ceļiem
Mūs atkal bēris trauks . . .
Uz veco Dieva namu
Draugs draugu satikt brauks.
Tiks aizmirsts laiks un telpa...
Sirds labestībā grims,
Jo sveču siltā gaismā
Mums atkal Kristus dzims.
Kur svētvakarā iesim,
Kā svētkus svinēsim?—
Mēs atmiņās un domās
Uz mājām aiziesim.

JAUNUMI BALETA MĀKSLĀ

Mūsu dejotāji Irēne Apīne un Juris Gotšalks nule kā atvēruši savu skolu Ņujorkā, kā arī saistījušies ar divām ievērojamām amerikāņu mākslas aģentūrām — General Artists Corp. un Musical Artists. Abi mākslinieki arī parakstījuši kontraktu ar Radio Music Hall par uzstāšanos šajā ievērojamā teātrī.

Rudīte Irbe, kas saistījusies ar Klīvlendas „Ballet Centre" sabiedrību, šinīs dienās saņēmusi Forda firmas stipendiju tālākām studijām Amerikāņu baleta skolā.

Aleksandra Baldiņa iemantojusi vispārēju ievērību Kalifornijā ar savu labi nostādīto baleta skolu, ziņo Ņujorkā iznākošais baleta žurnāls „Dance Magazine".

Divi pazīstami sabiedriskie darbinieki piesūtījuši pateicības rakstus Veras Keišas baletskolai, sakarā ar jaunās dejotājas Dairas Sproģes uzstāšanos etnisko grupu sarīkojumā par godu Kanadas ministru prezidentam. Parlamenta loceklis A. Malonijs D. Sproģes sniegumu apzīmē par izcilu. CFRB raidītāja politisko ziņu komentātors Džons Kolingvuds Rīds cildina jaunās dejotājas talantu. Daira Sproģe aicināta drīzumā piedalīties vienā no kārtējiem jauno talantu raidījumiem Hamiltonas televizijā. -ņš.

LABĀKĀ DĀVANA

mūsu laikraksta abonements nākamajam gadam

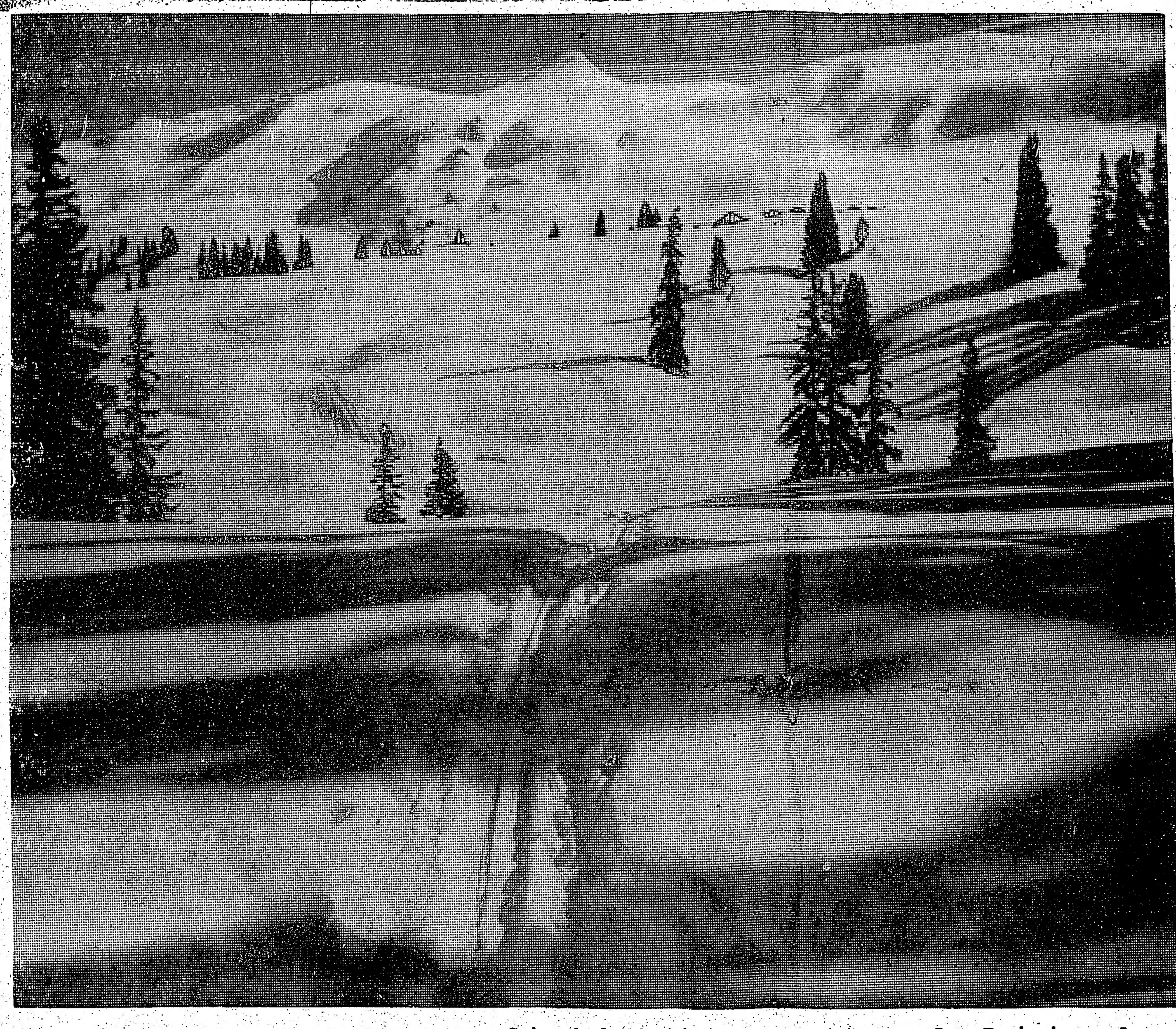

Sniegotie lauki aicina — Juŗa Benjamiņa uzņēmums.

Leonija Ozolkalne.

PASACIŅA

Mežā, biezā egļu puduri, kaut kas sakustējās. Noliecās egļu zari un zaļā skuju ielogā parādījās brūna, smaidoša seja, gaŗu, baltu bārdu. Mežs stāvēja kluss un kā izbrīnījies; tikai pašas galotnes nemierīgi sakustējās, noliekdamās zemāk redzēt, ko tie koki tur brīnās? — Bet lielās egles stāvēja klusi kā milzīgas zaļas sveces. Un augšā — pāri koku galiem dega lielas un mierīgas zvaigznes. Arī zvaigznes skatījās lejā, egļu biezoknī: kas tur atmirdzēja tik gaišs? Un viena maza zvaigznīte nenocietās un nolaidās lejā, palikdama karājoties mazas eglītes pašā galotnē. Arī citām iegribējās redzēt, kas tur notiek uz tās svešās, melnās zemes, un viss mežs sāka dzirksteļot krītošo zvaigžņu spožumā.

Bet brūnā seja egļu pudurī smaidīja vēl platāku smaidu:

„Ak, jau veselu gadu esmu te pūties uz zaļā sūnu palaga," sāka eglēm stāstīt smaidošais bārdainais sejs. Un iz pudura izlīda līks vecītis. Mazliet paklibodams, viņš pastaigājās no viena koka pie otra.

„Palieku jau vecs; kājas tādas pastīvas. Ilgi neesmu bijis ārā no meža. Vasarā jau man nebija laika: jāgana mazie zaķēni, ka mātei nepazūd un jāredz mazo putniņu lizdas, lai vanags neaiznes mazos cālīšus. Tad es audzinu dažādas ogas. Papriekšu nāk zemenītes, un tās labprāt nāk mežā lasīt mazas meitenītes. Es eju neredzams viņām līdzi un parādu, kur vairāk ogu un neļauju nomaldīties. Tad nāk citas ogas un beidzot skaistas, raibas sēnes. Vasarā man daudz darba audzinot, lai visiem pietiktu dabas bagātības, tāpēc ilgi neesmu bijis ārā no meža," — un līkais vecītis noglaudīja katru kociņu un katram kaut ko klusi pateica. Tad viņš pielika plaukstas pie lūpām kā tauri un sauca:

—„U — ū!"

Mežā atbalsojās: „u — ū!"

Atlēca zaķītis un nostājās vecā vīriņa priekšā.

„Ko pavēli, tētiņ?"

„Salst," atteica vecis. „Zaķīt, palaidnīt, atnes man kažoku. Tepat būs pakārts uz vecās egles zara. Un tad tu man dabū vēl maisu ar visskaistākām mantām. Jāiet paskatīties, ko dara mazie bērni, kas vasaru nāca mežā ogot. Zini, pirms daudziem, daudziem gadiem, šai pašā naktī, kādai mātei dzima bērniņš, kuŗu sauca: Kristus. Māte par savu puisīti bija tik priecīga, ka katru gadu šai dienā pavēlēja apdāvināt visus bērnus uz zemes. Tas notika ziemā, aukstumā, tāpēc es paņēmu līdz egļu kociņu ko aizdedzināt katrā mājā. Gaišs tas mirdzēja katrā logā no svecīšu liesmiņām, gaišas atmirdzēja arī debesis. Tāpēc tos iesauca: Ziemassvētki."

„Mazie bērni par atnesto gaišumu un dāvanām bija tik laimīgi un sirsnīgi pateicās debesu tēvam. Un par zīmi, ka dzirdējis bērnu lūgšanas, Debesu Tēvs katru dienu lika saulei spīdēt siltāk un ilgāk, lai virs zemes vairs nebūtu tik auksts un tumšs. Bet Kristus bērnu viņš paņēma pie sevis un audzināja kā savu dēlu un cilvēki to tagad sauc: Dieva dēls."

Zaķītis brīnījās, izstiepis ausis. Bet tad vecītis teica:

„Vai, man jasteidzas. Zaķīt, sulainīt, atnes manu mazo eglīti, to, kuŗas galotnē mirdz mazā, spožā zvaigznīte." Uzvilcis kūlaiņus cimdus un galvā uzmaucis ausainu cepuri, rūķītis taisījās ceļā.

„Vai, kur mans mantu maiss? Mudīgi, mudīgi, ļēpo pakaļ, zaķīt!"

Nu bija viss kārtībā. Smagu mantu maisu uz muguras un zaļu eglīti padusē, Rūķītis brida pa sūnu un sasalušām mētrām ārā no meža.

Kā sveicienu zemei debesis sūtīja mazas, baltas zvaigznītes. Tās lēni lidināja̅s, grozījās, līdz nokrita uz sasalušās zemes. Viss kļuva balts un gaiši mirdzošs. Rūķītis lēni brida caur baltajām zvaigznēm.

Tās krita viņam uz cepures, ķērās bārdā un glaudās pie vaigiem kā nosalušas bērna rociņas. Rūķītis smējās:

„Nākat vien, debesu zvaigznes. Krītat vēl un vēl. Mazie no rīta brīnīsies, cik balts un spodrs viss kļuvis, un tad viņi varēs iziet laukā, jo nebūs vairs melno dubļu, varēs sēsties ragaviņās un lepni izvizināties pirmajā sniegā. Krītat vien, baltās sniega zvaigznītes! — " un vecītis apstājās pie pirmās mājas. Tur iekšā viss bija tumšs. Sagrabinājis durvju kliņķi, Rūķītis lēni vēra durvis.

„Labvakar, labvakar, mīļie bērni! Ai, kā nosalu, ļaujat nu sasildīties vecītim. Nosalušas kājas pavisam."

„Lūdzu, lūdzu, veco tētiņ!—" tumsā iesaucās mazās Ritas sīkā balstiņa.

„Es jau domāju, ka te būs rātni bērni un mīļi. Padod vien, meitiņ, sērkociņus, paraudzīšu aizdegt uguni."

„Sērkociņi uz skapja augšas, māmiņa nolika, lai nedaram blēņas."

„Lūk, cik gudri! Bet gan jau es pats. Labiem un klausīgiem bērniem sērkociņus nevajag."

Ietrīcējās maza liesmiņa, dega balta svecīte zaļas eglītes zarā. Tad vēl viena un vēl. Svecīšu gaismā dzima mazas zvaigznītes zaļajos zaros, palikdamas karājoties skuju galiņos kā sudraba pērlītes. Arī vecītim bārdā lāsoja spožas lāses un bērni priecīgā izbrīnā sastājās ap kociņu.

„Nu pastāstat man, ko jūs protat? Kādu dziesmiņu padziedāt, kādu pantiņu noskaitīt? Vai māmiņai arī klausat? — Es jau redzēju, jūs esat rātni bērni."

Gaiši dega Ziemassvētku eglīte un bērnu priecīgās actiņās atmirdzēja svecīšu spožums. Tad drošā Rita pirmā panācās uz priekšu un sīkā, trīcošā balstiņā skanēja:

„Ak, tu priecīgā, ak tu svētīgā
Ziemassvētku dieniņa —"

Citi bērni spiedās dziedātājai tuvāk un drīz viss pulciņš dziedāja. Bet Rūķīts sāka kravāties ap savu mantu maisu un sāka vilkt laukā dažādas skaistas mantas.

JUŖA SOIKĀNA GLEZNU IZSTĀDE TORONTO

Mākslinieka Juŗa Soikāna darbu pirmā izstāde Toronto paredzēta janvāŗa mēneša sākumā. Savu darbu skates organizēšanu J. Soikāns uzticējis mūsu laikraksta apgādam. Izstādē būs redzami vairāk kā 30 mākslinieka jaunākie darbi.

Jonāss Miesnieks

VARKAĻU LILIJA

NOVELE

Kādā zemes ieplakā, kur cēlās rītos Kuiļa kalns, kur ziemeļos no šīs ieplakas kā pakalne nolaidās Dukuļu zeme, bet dienvidos, iedamas augšup, egļu šķipsnas viena pēc otras pārgāja Lielmežā, savienodamās ar to ziemeļu rītos, kur stāvēja Kviņķi ar saviem Kviņķu kalniem, kas noraudzījās no saviem ziemeļrītiem uz dienvidvakariem, kur nāca Abrupji, pāri šai pašai ieplakai, stāvēja ieplakā lapu kokos Varkaļi. Tepat vai purvā, kas bija kūdrains un trekns.

Man tagad žēl, ka es nekad savā bērnībā netiku turpu aizmaldījies uz šo mūsu zemes kakta ieplaku. To gan atceros, ka man bija vēlēšanās izdarīt tur kādu sirojumu aiz Kuiļa kalna, stāva, milzīgu egļu apaugušā brīnuma, kur stāvēja Geru divi butkas. Bet arvien tas kā neiznāca. Visi ceļi veda tieši uz rietumiem gaŗām Jukuļiem, gaŗām Varkaļiem, gaŗām pašai ieplakai, ko no Kviņķu kalniem varēja redzēt. Es gan dzirdēju, ka Varkaļos neesot neviena saimnieka, un tas bija kā viena mistērija. Kā tas varēja gadīties, ka Varkaļos, kur tik plaša zeme, nav neviena, kas šo zemi apsaimnieko? Vēl vairāk, ka tur tais mājās, tālā ieplakā neviens nedzīvo? Mūsu Kviņķos, Dukuļos, Abrupjos, Geros ar viņu Kuiļa kalna divi butkām bija kā biezs cilvēku: vīru, sievu, veču, veceņu, neskaitot bērnus, kuŗu bija kā sprudžu. Nekur netrūka arī lopu, suņu, zirgu. Tā i vakaros skanēja suņu rejas mazos ciemos .

Tas bija tik dīvaini, tik savādi. Visur ļaudis un kustoņi, tikai Varkaļos nē. Pamazām ieklausoties runās par Varkaļiem, es sāku dzirdēt, ka Varkaļos dzīvojuši īsti vaŗkaļi, kuŗu grieztie kā mazas spirāles gredzeni mētājās — tas būtu nepareizi — glabājās mūsu mātes drēbju skapja atvilktnē, kas atradās paša skapja apakšā, zem skapja divviru durvīm, gandrīz turpat pie grīdas. Turstāvēja galdauti, linu palagi, mirdzēdami savā baltumā, lāsaini kā zīds, kā vislielākie dārgumi. Tie nebija Rīgā, bet Kviņķos austi. Un tajos divi tumši vaŗa gredzeni. Kad es paaugu, dzirdēju, ka tomēr Varkaļu mājām esot sava īpašniece, kas gan tur nedzīvojot. Un tas atkal bija savādi, nesaprotami, ka Varkaļi nebija gan bez sava īpašnieka, bet viņš pats tur nedzīvo.

Kā tas tā varēja būt?

Ikviens, kam piederēja sava lauku sēta, tīrumi, pļavas, purvi, meži un starp norām pagrāves ar lazdām, riekstiem, dzīvoja savā īpašumā, savā mājā, iztika no tās. Nebija arī saprotams, ka Varkaļu īpašniece maza meitene — tā runāja —, un vēl krietni mazāka kā es — zēns. Man nekas nepiederēja, pat ne kabatas nazis, ko lietoju, — tas bija mana vecākā brāļa īpašums —, bet šai vesela māja! Īpašnieki visām mājām, kuŗas es redzēju no Kviņķu kalna kā mazās birzīs, Geros, Kuiļa kalnā. Citam bija mazāka bārda, kā manam tēvam, bet citam, kā Abrupju saimniekam, tā bija kupla, brūna, milzīga, gandrīz līdz pakrūtei, un pats kā no vaŗa brūns, un āčeles kā lapsenei. Vienīgi Dukulis, pats lielākais, kaulainākais, varenākais īpašnieks, bija bez bārdas, bet totiesu Dukulis cauru vasaru staigāja milzīgā sarkanā aitādu kažokā, lai netiktu klāt saules svelme, kas bija toreiz jūlijā bezkaunīgi uzbāzīga un karsta, nedz ledus aukstā ziemā ,kad skaties: noveļas, sasalis kā ledus pika, zvirbulis no čokura.

Savādi: Varkaļu īpašniece maza meitene, un pie tam nedzīvo nemaz Varkaļos, bet dzīvo kaut kur citur, kādā tālā, man nezināmā, svešā pusē, kur viņa dzīvojot pie kāda sava rada gabala, kas esot skolotājs, rokoties tikai pa grāmatām, kāds amats man bija svešs un nezināms. Es redzēju ap sevi tikai arājus: vīrus un sievas. Vīri aŗa laukus, ecēja, sēja, pļāva sienu un braukāja Lielmežā svilpodami. Tie bija pinkaini, plati plecos, lielām rokām un kājām, kā paši būtu lāči. Viņu kustības bija lēnas, rāmas, bet varenas. Zeme kā liecās, kad viņi spēra soli. Sievas bija tādas pašas. Viņas slauca govis, kūla sviestu, ravēja, buksnīja bērnus, kā mani mana māte, pļāva labību īsām izkaptīm, plūca linus, kašņāja no mātes - zemes kartupeļus.

Ai, viss, viss bija kā viens brīnums, kā mīkla: saule un mēness, zeme, kur līgojās druvas vējā, debesis, kas rudeņos bija vienās zvaigznēs. Varkaļi, viņu vaŗa gredzeni, Kuiļa kalns, ieplaka, kur stāvēja tie paši Varkaļu Dukuļi, kur auga traki liels ozols pie klēts. Viss, viss ,ko tvēra mana acs, bija kā viena mīkla, kā viens vienīgs brīnums, pret kuŗu es sajutu kā bijību, kā lielu cienību. Bet šī meitene un īpašniece bez sava īpašuma, jo īpašums manās acīs bija kā kas viens un tas pats kopā ar pašu īpašnieku un visu viņa būšanu: viņa ragu un bezragu lopiem, kā cūkas, kumeļi, vepŗi un kuiļi, aitas un ragainie auni, kas arvien mani izraudzīja par to, kam saskrienoties jāmetas virsū. Baiga lieta.

Kas šī par Varkaļu īpašnieci, ja visa tā nav? Un tomēr īpašniece! Nu, viss, viss viena mīkla, viena neziņa, un tā visu gribas zināt, izprast, dzirdēt, redzēt. Ai, cik daudz es domāju par to ieplaku, kuŗu i varēja, i nevarēja redzēt no Kviņķu kalna. Kuiļa kalns kā aizsedza skatu uz Varkaļiem. Bet es daudz domāju, tur skatīdamies, par vaŗkaļiem, kas kaluši vaŗa gredzenus, kā mūsu skapja atvilktnē, domāju par meiteni, kas nedzīvoja Varkaļos, bet ir Varkaļu īpašniece. Visas sētas: Geri, butkas Kuiļa kalna pierē, Dukuļi savā augstienē, gan zemākā kā mūsu Kviņķu kalns, Abrupji tāpat kalnā, atkal zemāk kā mūsu kalns, visas sētas, visas kalnos un pakalnos, apaugušas kokiem, vienīgi Varkaļi, kaut tāpat kokos, ieplakā, kā visu kalnu un pakalnu centrā, bet tikai ne kalnā, bet ielejā, ne ielejā, — tikai ieplakā. Es domāju, skatīdamies turpu: ja tai ieplakai liktu virsū krustu un apvilktu ap to, savienojot krusta galus locēm, iznāktu ritenis, kuŗa diametrs līdzinātos trim jūdzēm, tik lielā ieplakā stāvēja Varkaļi. Kad par to domāju, biju jau paaudzis lielāks, gāju skolā. Pati Varkaļu īpašniece, mazāka meitene, kā nu jau es, man tēlojās kā puķe, kā lilija, Varkaļu augsto kļavu pakājē. Reģiona panorāma bija melni meži un sili, bet Varkaļi vienos lapu kokos, kas spilgti izdalījās no zemienes te rūzganas, te pazaļas. Droši vien, tai mazai, liegai meitenei šalca pāri tādi paši kļavas, oši, liepas, kad viņa skraidelēja pa Varkaļu pagalmu, kā man Kviņķos. Tai tur tāpat ziedu laikā liepās, kuplās un krāšņās, sanēja bites, kas sūca ziedu medu. Ai, šīs liepas, kad tās ziedēja, bija kā brīnums mūsu pagalmā! Kā es sapņoju par Varkaļiem, kur vīri nekustējās rāmi un lēni, kur to nemaz nebija, tāpat kā nebija sievu, kas ravēja, notupušās gaŗās burkānu vagās. Varkaļi tomēr tēlojās tādi paši kā mūsmājas. Un ka īpašnieces vārds bija Lilija, kādu puķi es tagad redzēju mūsu skolotāja istabā, tas nu man bija skaidrs. Kā citādi saukt tik liegu, gleznu meiteni, kas rādījās tikai sapņos, ne istabā, kā par Liliju?

Bet kāda tieši izskatās Varkaļu mantiniece bez viņas Varkaļiem, bez govīm, bez zirgiem, bez arkliem un ecēšām, suņa un ganiņa, to es, lūk, nevarēju un nevarēju iedomāties. Un tas mani satrauca, mulsināja. Sevišķi, kad jau kā zēns slepeni pārcilāju mātes skapja atvilktnes, nometies ceļos, lai paskatītos, vai tajā manas mātes atvilktnē vēl guļ baltos linu audumos divi tumši Varkaļos kalti vaŗa gredzeni, kas kādreiz bija greznojuši Varkaļu saimnieka un viņa sievas tik traģiski beigušos laulību. Kādā sakarībā gredzeni bija nonākuši mūsu skapī — ko man māte vēl solīja pūrā, — tad vēl nezināju. Tie tikai arvien vēl tur stāvēja, kad jau biju izaudzis. Divi tumši vaŗa gredzeni linu baltos lāsainos palagos, kā kādi senas pagātnes liecinieki. Mans nodoms bija tos atdot mazai Varkaļu mantiniecei. Bet kā lai to izdara, ja šī nedzīvo Varkaļos? Nē, vēl vairāk: kad viņu nemaz nepazīstu. Un tomēr tie bija un palika Varkaļu mantinieces gredzeni: dārga atmiņa no vecākiem, ko viņa, varbūt, i nemaz neatcerējās. Mēs ar Varkaļiem nebijām ne radi, ne kaimiņi. Kas tie varēja nu būt par kaimiņiem, kas atradās no mūsu mājas triju jūdžu dziļā ieplakā! Mūsu kaimiņi dzīvoja pakalnos. Varkaļu kaimiņi drīzāk varēja būt Dukuļi, sarkanā ķieģeļī cirsti, sarkaniem dakstiņiem apjumti: Kviņķu jumti bija pelēki salmu jumti. Dukuļu zeme laidās lejā uz Varkaļiem kā brūna, gaŗa, milzīga vērša mēle uz ieplaku šai zemes reģionā, kā gribētu savienoties ar tiem Kuiļa kalna ēnā, bet nevarēja. Kuiļa kalna Emils tur stāvēja ceļā, būdams Varkaļiem kaimiņš, ne mēs; Kviņķu kalna iedzīvotāji. Un tomēr, divi tumši vaŗa gredzeni kā spirāles, nevis kā tagadējie gredzeni — tiem bija divi, trīs loki — tagadējiem tikai viens, — gulēja arvienu vēl mūsu skapī lāsainos linu palagos kā māneķļi, kā mīkla, kā jautājums. Kur tie te cēlušies?

Kas tā bija par mīklu? Kādā sakarā tie bija te, Kviņķos, nonākuši?

Tas bija noticis vienkārši, bet traģiski. Mans tēvs palīdzējis rakt dumbrainā ieplakā jo dziļu aku Varkaļiem, un Varkaļi abi vienā dienā miruši. Ka tas bija noticis vienā dienā — un abi Varkaļi uz reizes liķi — tā bija liela nelaime. Varkaļu mantiniece palikusi apaļa bārene. Sieva bija palīdzējusi vīram, kas bija racis aku — mans tēvs taisījis ratnīcā grodus — sieva glābusi vīru, un abus, manam tēvam strādājot ratnīcā, apbērusi brūkot ieplakas zeme, smaga kā svins.

Es domāju: ko nu mans tēvs teica, kad, iznācis no ratnīcas, ieraudzīja nelaimi?

Tā nu Varkaļi, atrakti, pusdzīvi, atstājuši novēli: Lilijai Varkaļi, manam tēvam — gredzeni.

Tā tie Varkaļu vaŗa gredzeni bija nonākuši manas mātes skapja atvilktnē. Bet es to bērnībā nezināju, es to dabūju zināt daudzus, daudzus gadus vēlāk, jau kā students Rīgā, no pašas Varkaļu mantinieces. Mūsu kakta studenti bija sarīkojuši Rīgas latviešu biedrībā savu ļaužu saviesīgo vakaru. Tajā vakarā notika ne tikai rauts, bet arī mūzikas priekšnesumi, un starp tiem deklamācijas.

(Turpinājums sekos).

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS UN LAIMĪGU 1962. GADU visiem latviešiem novēl

ĀDOLFS KRISTAPSONS 1095 QUEEN ST., E., TORONTO TEL.: HO 6-5152.

Ziemsvētku vecītis apciemoja Toronto latviešu ģimnazijas audzēkņus. Pirmajā rindā no kreisās: Gita Caune, Līga Beikmane; otrā rindā: V. Burkēvics, Ziemsvētku vecītis un inspektrise V. Slavieša; trešā rindā: Māra Beikmane, Maija Velme, Ruta Ziriņa un Ilze Krastiņa. Vidējā attēlā — Daugavas vanagu namā nākamais vanadzēns noprasa svētku vecītim: „Un ko tu man dosi?" Galējā uzņēmumā — bērni saņem dāvanas Sv. Andreja baznīcā 1. latviešu ev.-lut. draudzes eglītes vakarā.

KANADĀ

TORONTO

● Māc. A. Lūsis pag. nedēļas nogalē kristīja Ilzi Edviju Anitu Kraujiņu, Edgara un Vijas meitu. Salaulāts Andris Kalve ar Juliānu Moru (Moor).

● Sv. Jāņa draudzes koŗa eglītes vakars ar koristiem un viņu piederīgajiem aizritēja īsti sadraudzīgā atmosfairā. Eglīte bija dekorēta ar baltām vaska svecītēm, tā saucot daudziem atmiņā Ziemsvētkus Latvijā. Svētbrīdi noturēja draudzes padomes pr-dis Ž. Rūtenbachs, jo māc. A. Lūsis bija aizkavēts laikā ierasties uz šo sarīkojumu. Jautrību sagādāja Ziemsvētku veča (J.Beķeris) ierašanās ar paprāvu dāvanu maisu. Šis, šķiet, bija pirmais Ziemsvētku vecis visā Toronto, kas pie saviem „bērniem" ieradās minka kažokā un mazā, melnā kakla saitē, kas spīdēja cauri īsajai bārdai. Sarīkojuma otrā pusē skanēja tautas dziesmas un čaklās dāmas rūpējās par cienastu.

Sv. Jāņa draudzes koris tajā svētdienā vēl piedalījās Toronto Internacionālā institūta Ziemsvētku korāļu koncertā ar trim garīgām dziesmām. Diriģenta J. Baruša vadībā koris izpelnījās jūsmīgu klausītāju atsaucību un ievērību kanadiešu presē. Bez latviešiem sarīkojumā uzstājās arī 5 citas dažādu tautību grupas.

● Strēlnieku un bijušo Kurzemes aizstāvju sanāksme notika pag. svētdien, piedaloties P. Rudzītim, J. Aldermanim, J. Kurpam un A. Kronbergam. Sapulci vadīja Laimonis Goba. Klātesošie pārrunāja techniskus jautājumus sakarā ar Ziemsvētku kauju atceres sarīkojumu Saulainē.

● Toronto latviešu katoļu vienība bērnu Ziemsvētku eglīti dedzinās 30. decembrī, Sv. Miķeļa katedrāles draudzes zālē (Bond ielā). Svētrunu teiks prāvests Dr. B. Kokins. Programmā būs bērnu priekšnesumi ar īsu lugu, kuŗu kopīgiem spēkiem iestudējuši A. Gribusts, koŗa vad. A. Gertmanis un dāmu komiteja. Noslēgumā būs rotaļas un kopīgs tējas galds. Eglītes vakara rīkotāji šajā sakarā izteicās: „Mēs priecāsimies redzēt visus tautiešus gan no tuvienes, gan no tālienes, bet īpaši mīļi gaidīti būs tie, kam nav nekādu piederīgo."

● Toronto latviešu katoļu vienības pirmais lielākais sarīkojums jaunajā gadā iecerēts 3. martā, Lansdowne Assembly Hall telpās. Šis būs aizgavēņu vakars ar grandiozu balli.

● Toronto latviešu misija rīko gadskārtējo eglītes vakaru sestdien, 23. decembrī, plkst. 7.30 vakarā, 4 Park Rd., vienu bloku no Yonge un Bloor ielas krustojuma.

Toronto latviešu studenšu korporāciju kopa savā eglītes vakarā, kas notika Sv. Jāņa draudzes namā, pasniedza divas stipendijas (75 dol.) Zanei Gulēnai un Benitai Salnai. Pirmā ir korporācijas „Gundega" locekle. B. Salna pieder Daugavietes saimei.

Toronto latviešu filatelistu kopas locekļi pulcējās uz sanāksmi pag. nedēļā DV namā, lai noklausītos E. Slaucītāja referātu par Latvijas naudas zīmēm un pārrunātu nākotnes nodomus. M. Zichmanis ierosināja, ka sakarā ar Apspiesto Tautu Nedēļu ASV (nākošā gada rudenī) visām apspiestām tautām vajadzētu izdot vienu kopīgu piemiņas pastmarku. Lai noskaidrotu, vai šāda ideja ir vispār vēlama, filatelistu kopa griezīsies ar attiecīgiem rakstiem pie LNAK, Baltijas tautu federācijas Kanadā un pie Apspiesto tautu asamblejas Nujorkā. E. Alberings ziņoja par piedalīšanos pēdējā kopīgā nama padomes sēdē, kā arī ierosināja filatelistu kopai sarīkot groziņu vakaru. Ierosinājums guva dzirdīgas ausis, tādēļ groziņu vakars varēs notikt jau 6. janvārī, plkst. 7 vak. DV namā. Programmas daļā būs referāts ar krāsu diapozitīvu demonstrējumiem par Latvijas naudas zīmēm. Visi laipni ielūgti.

Ar lielu sajūsmu Toronto latviešu studentu kopa ķērusies pie gadskārtējā karnevāla „Nakts Latīņu kvartālā" sarīkošanas. Karnevāls, līdzīgi iepriekšējiem gadiem, notiks Kolumbus zālē. Spēlēs slavenais Čiko - Valjē deju orķestris, kas pēdējā laikā vairākkārtīgi uzstājies CBC raidījumos. Kā izsakās studentu kopas sekretāre Māra Pāvelsone, pārsvarā būšot dienvidnieku mūzika — sambas, rumbas ča-ča, u.t.t

Šoreiz studentu kopa grib redzēt visus viesus maskās. Tie, kas nebūs ieradušies maskās, būs spiesti maksāt augstāku ieejas maksu.

Un ko studentu kopa dara pašlaik?

„Meklē rokā visus parādniekus," saka M. Pavelsone.

Speciāls deju kurss vidusskolēniem

West-End YMCA tūlīt pēc svētkiem, trešdien, 27. decembrī, sāks speciālu dejas kursu vidusskolēniem. Lai piedalīšanās tajā netraucētu mācību sagatavošanu skolā, nākošās 11 dubultstundas notiks piektdienas vakaros. Grupā ir vēl pāris brīvas vietas.

Apmācības notiek profesionālu dejas skolotāju pāra vadībā. Vecāki, kuŗi ieinteresēti savu bērnu nodarbībām vidusskolēniem piemērotā vidē, var zvanīt LE 6-1166, evt. jautājot pēc M. Lorberga. Dalības maksa $ 10.-.

BRĪVĪBAS FESTIVĀLS

LATVIEŠUS PĀRSTĀVĒS DIŽDANCIS

Pirmais, plašākais brīvības festivāls (Freedom festival) notiks Toronto 12., 13. un 14. janvārī lielajā Maseja zālē, piedaloties tautas deju kopai „Diždancis", Z. Miezīša vadībā. Festivālu rīko „Canadian Folk Dancing Association", lai iepazīstinātu kanadiešus ar dažādu tautību deju priekšnesumiem. Pavisam festivālā piedalīsies 26 tautības, un to atklās Toronto pilsētas lielvecākais N. Filips. „Diždancis" šajā deju parādē reprezentēsies ar divām dejām — Jautraviņu un Jautro pāri.

Latvieši festivālā uzstāsies pirmajā vakarā, kuŗā būs vēl redzami igauņu un lietuviešu tautas deju priekšnesumi. Katrā vakarā piedalīsies gan individuāli dejotāji, gan atsevišķas deju grupas. Īpaša žūrijas komisija pirmajās divi dienās izraudzīs labākos dejotājus, kuŗi piedalīsies finālā, resp. 14. janvārī. Visus sniegumus vērtēs, izejot no izpildījumu kvalitātes, mūzikas un choreografijas. Paredzēts, ka finālā uzstāsies tikai piecas labākās tautas deju trupas. Protams, konkurence būs sīva, jo bez baltiešiem festivālā vēl piedalīsies vācieši, franči, īri, japāņi, ungāri, itāļi, poļi u. d. c. Labākajiem dejotājiem paredzētas arī godalgas. Tās ir: 1. vietai $500,-, otrai — $300,-, trešai — $200,- un ceturtai — $100,-. Festivāla laikā notiks „Miss Freedom" skaistumkaralienes izraudzīšana. Kandidātes no dažādām etniskām grupām jau tagad pieteikušās uz skaistumkonkursu. Vienīgi neviena latviete līdz šim nav uzdrošinājusies riskēt ar vešlapas izpildīšanu un tās iesniegšanu rīcības komitejai. Pēdējā ir sasniedzama rakstot uz adresi: 896 A Bloor St., W., Toronto, vai zvanot uz LE 7-4935, pēc plkst. 7.00 vakarā. Latvieši, kas ieinteresēti festivālā, sākot ar 23. decembri ieejas kartes var saņemt „Lotus" puķu veikalā. ņš.

SEKMĪGS KONCERTS

Katra jauna talanta uzstāšanās ir apsveicama ne tikai latviešu, bet arī kanadiešu sabiedrībā. Nule kā kanadiešu klausītājiem koncertēja apdāvinātā ērģelniece Anita Grigale. Šis bija jaunās mākslinieces pirmais patstāvīgais ērģeļu koncerts, kuŗam bija izvēlēta nopietna un kvalitatīvi pilnvērtīga mūzika. Ar jau drošu techniku un mākslinieciskų tvērienu A. Grigale atskaņoja komplicēto J. S. Bacha D-minora Tokātu. Tāpat veikli un pārliecinoši izskanēja Hendeļa Ārija, Boely Fantāzija un Boehma Tēma ar Variācijām. Koncerts, kas bija labi apmeklēts, notika Jaunajā Sv. Jāņa baznīcā, kur Anita jau vairākus gadus darbojas kā pastāvīga ērģelniece. Arī viņas māsa Vija pievērsusies šai mākslai, spēlējot kādā citā kanadiešu baznīcā Toronto rietumos.

Runājot par Anitas mūzikālajām spējām, nevaram nepieminēt faktu, ka viņa ir arī teicama klavierniece un īpaši mīl pavadīt solistus dažādos Toronto koncertos.

Minētā draudze, kuŗā centīgā māksliniece patlaban darbojas, no jauna aicinājusi viņu par mūzikālās daļas vadītāju Gilberta un Sullivana operetei „Mikado," ko draudzes koris ar solistiem uzvedīs no 21.-24. februārim.

ATSAUCĪBA BIJUSI LIELA

DV Kanadas valdes sēdē 17. decembrī piedalījās visi valdes un revīzijas komisijas locekļi un DV Londonas nodaļas pr-ks R. Bērziņš. Sēdes darba gaitas lielāko daļu aizņēma apgāda jautājuma apspriešana. Tuvāku ieskatu par apgāda darbību sniedza valdes pr-dis R. Epneris un apgāda vadītājs K. Bencons, bet laikraksta redaktors A. Kundrats informēja par gūtiem iespaidiem etniskās preses redaktoru sanāksmē Otavā. K. Bensons arī ziņoja par Ziemsvētku tirdziņa un mākslinieka A. Brūveŗa gleznu skates labiem panākumiem, un viņš ar atzinību pieminēja tirdziņa galveno darbu veicējus I. Jankovski, A. Čivželi, V. Gravu, M. Jonāni, P. Broku u. c. Tirdziņš devis pie $ 450.- tīra atlikuma.

Sēdes dalībnieki atzina, ka laikraksts piesūtāms visiem tautiešiem, kas ārstējas slimnīcās ilgāk par 2 nedēļām, un izteica aicinājumu nodaļās par gadījumiem sniegt savlaicīgi informāciju.

Kases pārskatu sniedza kasieris J. Ronis, bet par aprūpes daļas veikumiem ieskatu deva daļas vad. A. Kvēps, norādot, ka Ziemsvētku akcija šogad bijusi ļoti sekmīga. Kopsummā Amerikas kontinentā un Eiropā izsūtīti 49.000 Ziemsvētku kartīšu. DV Kičeneras - Vaterlū nodaļa piesūtījusi $60.- ziedojumu ar vēlējumu piesūtīt šo summu kādai grūtībās esošai ģimenei Vācijā un nolēma nosūtīt arī $ 50.- svētku velti rūpju skartai bij. leģionāra ģimenei ar bērniem. Apstiprināja 3 dāvanu saiņu nosūtīšanu ciešanu nomāktām tautiešu ģimenēm dzimtenē.

DV mēnešraksta pārst. O. Klavenieks izteica aicinājumu nodaļām būt aktīvākām ziņu iesniegšanā par darbības aktuālitātēm un mēnešraksta vadība būtu iepriecināta saņemt arī vairāk foto materiālu. Valde piekrita DV Hamiltonas nod. valdes aicinājumam, nākošo delegātu sanāksmi noturēt Hamiltonā. Nolēma sanāksmi sasaukt 24.—25. februārī, un tā notiks Hamiltonas latviešu b-bas namā, 16 Queen St. N. Sanāksmes sākums 24. februārī, plkst. 10.00 rītā. Parallēli delegātu sanāksmei notiks arī Kanadas vanadžu pārstāvju salidojums. Delegātu sanāksmes darba kārtība paredzēta līdzīga iepriekšējām.

Šis būs pirmais gadījums Kanadas DV darbības laikā, kad delegātu pilnsapulce notiks ārpus Toronto.

Vanagu eglīte Toronto

DV Toronto nodaļas bērnu Ziemsvētku eglītes vakarā, 16. decembrī bija pulcējušies ap 40 bērnu, kas kopā ar vecākiem dalījās Ziemsvētku eglītes priekos. Māc. A. Lūsis svētbrīdī runāja par Ziemsvetku priecīgo vēsti. Svētbrīža dalībnieki dziedāja svētku dziesmas.

Mazo acis kavējās pie eglītes spožuma,iedzīvojās jūsmīgas čalas, ienākot Ziemsvētku vecītim (K. Pakrastiņš). Bērni saņēma dāvanas un vanadzes pr-ces Z. Grekeres vadībā bija parūpējušās par gaumīgu cienastu mazajiem eglītes vakara draugiem. Inese Akmene ar akordeona mūziku izvadīja bērnus rotaļās un tautiskās dejās.

Pēc bērnu eglītes vakara Toronto nodaļas biedri ar viesiem pulcējās biedru vakarā, ko ar uzrunu ievadīja nodaļas pr-ks R. Puriņš, novēlot priecīgu svētku svinēšanu. Dziedāja Ziemsvētku dziesmas, un vakara dalībnieki klausījās M. Ķivlenieces stāstījumu, atbildot uz jautājumiem par dzīvi dzimtenē. Viņa ieradusies brīvajā pasaulē tikai nesen, un dzimtenē dzīvojusi Talsu apkārtnē.Bija daudz jautājumu, un atbildes deva tuvāku ieskatu par dzīvi dzimtenē. Vanadzes cienāja vakara viesus ar garšīgiem pa-ēdieniem pēc Ziemsvētku paraSām. Vanadzes šai vakarā izlozēja V. Damberga dāvāto gleznu un ieņēma $ 51.-. Šo summu centīgās vanadzes nolēmušas nodot A. Auziņam Sv. Katarīnēs. A. Auziņš ir invalīds, bij. kaŗavīrs; vienīgā pelnītāja ģimenē ir sieva. Loterijā māksl. E. Damberga gleznu laimēja J. Pudans. Bija arī pašapdāvināšanās. Viesi pavadīja patīkamu vakaru. O. K.

GENERALKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 10.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-6206.

I. Andrejsons C. L. U.
41 MUIRCREST DRIVE,
DON MILLS, ONT. — HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

KREDITSABIEDRĪBA
LATVIEŠU
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION Limited
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas.
Birojs atvērts 4 reizes nedēļā, Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton un Jarvis ielu stūrī, Tel. WA 4-0503.
Pirmdienās no plkst. 3—10 vak.
Trešdienās un piektdienās no plkst. 11—3 dienā.
Ceturtdienās no plkst. 7—10 vak.
Venus puķu veikalā, 231 Roncesvalles Ave., Tel. LE 4-4645.
Pasta adrese: 280 Wright Ave., Toronto, Ont.

Jauka bija Toronto DV bērnu eglīte.

HAMILTONA

● Tradicionālā Hamiltonas DV Ziemsvētku eglīte bērniem šogad notika sestdien, 16. decembrī, latviešu baznīcas apakšējā zālē. Eglīti ar svētrunu un dažām garīgām dziesmām ievadīja māc. E. Pavasars. Pēc tam bija Ziemsvētku vecīša apciemojums, kuŗu tāpat kā iepriekšējos gados pavadīja uzticamais rūķis. Bērni par vecīša apciemojumu bija ļoti priecīgi, bet vēl jo priecīgāki par saņemtām dāvanām, kuŗas ar lielu rūpību bija sagādājušas vanadzes ar rosīgo priekšnieci G. Ieviņu priekšgalā.

Sekoja bērnu rotaļas Noras Pulciņas vadībā. Vanadzes bija rūpējušās arī par kafijas galdu. Noslēgumā arī pats Ziemsvētku vecis un čaklais rūķis saņēma pa mazai dāvaniņai, jo viņi abi DV bērnus jau iepriecina daudzus gadus. Ziemsvētku vecim pārsteigumu sagādāja Kārlis Tuklers (5 g.), kas savu lielo konfekti pats personīgi un drošsirdīgi savas māsas Ineses pavadībā pasniedza Ziemsvētku vecim. Paldies rīkotājiem par jauko vakaru. Bērnu bija pāri par 60 un tikpat lielo. G.

SV. KATARĪNES

● Sv. Katarīnes Daugavas vanadžu kopa pateicībā par 3. Kanadas latviešu dziesmu svētku priekšzīmīgu noorganizēšanu piesūtījusi komitejas priekšsēdim Elmāram Krūkam pateicības vēstuli un atzinības velti.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

22. decembrī — Latviešu YMCA's un Lāpas eglītes vakars Centrālā YMCA'ā, plkst. 7.30 vak.
24. decembrī, plkst. 3 p. p. Walmer Road baptistu dievnamā Ziemsvētku mūzikas pēcpusdiena. Baptistu draudzes koris un solisti.
6. janvārī — plkst. 4 p.p. strēlnieku un Kurzemes cīnītāju Ziemsvētku kauju atceres salidojums Saulainē.
7. janvārī — TLB sestdienas skola rīko eglītes vakaru Sv. Andreja bazn. zālē, plkst. 4 p. p.
9. janvārī, plkst. 8.00 vakarā, Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu telpās TLTA 3. priekšlasījumu un diskusiju cikls ar Alb. Kalniņa priekšlasījumu „Āriešu ciltis tautu staigāšanas laikā."
13. janvārī — dubultkvarteta „Kalvis" koncerts.
20. janvārī — tradicionālā preses balle Kolumbus zālē.
27. janvārī, plkst. 7 vak. TLTA — sestdienas ģimnazija rīko draudzīgā aicinājuma atceri Sv. Andreja baznīcas sar. zālē. TLB drāmatiskais ansamblis izrādīs M. Zīverta Ākstu.
3. februārī — Masku balle Palace Pier, Toronto.
18. februārī — Rakstnieku cēliens. Preses b-bas Kanadas kopas dāvinājums skolai.
24. februārī — DV karnevāls Pig bridžā.
23. februārī — Mākslinieku karnevāls Columbus zālē.
24. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienības gada svētki Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
10. februārī — vīru koŗa Viesturs koncerts un balle U.N.F. zālē
15. februārī — Hermaņa Godesa klavieŗkoncerts Koncertapvienības sarīkojumā
16. februārī — Nakts Latīņu kvartālā, Studentu kopas sarīkojums Kolumbus zālē.
10. martā — DV teātŗa Kanadā izrāde Gatavības apliecība Sv. Andreja baznīcas zālē.
18. martā — R. Blaumaņa Trīnes grēki izrāde. TLTA ģimnazijas absolventu kopas dāvinājums skolai.
25. martā — operdzied. Astras Kalniņas koncerts. DV sarīkojums.

HAMILTONĀ

31. decembrī, plkst. 8.00 HLB rīko Jaungada sagaidīšanu Latviešu namā, 16 Queen St. N.
27. janvārī plkst. 6.30 Apvienotā vīru kora „Viesturs" koncerts 222 Queenston Rd.
4. februārī — KLMA gleznu izstāde.

SV. KATERĪNES

30. dec. — Daugavas vanadžu kopa rīko Vecgada balli, plkst. 7.30 vak. Prudhomme viesnīcas Kristallu zālē.

Māc. Arnolds Lūsis savas draudzes jaunās audzes eglītes vakarā pateicas svētku uzveduma „Ziemas svētku sapnis" tēlotājiem.

PRIECĪGUS
JUŖA B
51 Duchess St., Tor
ČIKAGA
KĀRĻA ĶE
LATVIEŠU DAIĻAMAT
RAŽOJUMU VEIKALS un
2727 N. Milwaukee Ave, Cl
ILMĀRS ANDR
C. L. U.
APDROŠINĀŠANAS A
HI 7-432
41 Muircrest Drive.
DĀMU FRIZIERSA
Tel.: LE 6-9544,
3 WESTMORELAND AVE.
BENI
231 Roncesvalles A
LE 4-4645
TRANSPORT
KAKT
Veicam visādus transportus
(mēbeļu, būvmateriālu u. c.) L
LE 5-6619. 941 Do
PAVAS
DELIKATEŠU VEIKALS
361 Roncesvalles Ave. LE
LATVIEŠU SAIMNIECIS
APVIENĪBA KANADĀ.
LEE FURS
707 Mt. Pleasant Rd., To

vēl

HO 6-5152.

sies brīvajā pasaulē tikai nesen, un dzimtenē dzīvojusi Talsu apkārtnē. Bija daudz jautājumu, un atbildes deva tuvāku ieskatu par dzīvi dzimtenē. Vanadzes cienāja vakara viesus ar garšīgiem pa-ēdieniem pēc Ziemsvētku paražām. Vanadzes šai vakarā izlozēja V. Damberga dāvāto gleznu un ieņēma $ 51.-. Šo summu centīgās vanadzes nolēmušas nodot A. Auziņam Sv. Katarīnēs. A. Auziņš ir invalīds, bij. karavīrs; vienīgā pelnītāja ģimenē ir sieva. Loterijā māksl. E. Damberga gleznu laimēja J. Pudans. Bija arī pašapdāvināšanās. Viesi pavadīja patīkamu vakaru. O. K.

GENERALKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-8898.

I. Andrejsons C. L. U.
41 MUIRCREST DRIVE,
DON MILLS, ONT. — HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.:HO 3 2667

KREDITSABIEDRĪBA
LATVIEŠU
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION Limited
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem, izdara visas parastās banku operācijas.
Birojs atvērts 4 reizes nedēļā, Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton un Jarvis ielu stūrī, Tel. WA 4-0563.
Pirmdienās no plkst. 3—10 vak. Trešdienās un piektdienās no plkst. 11—3 dienā. Ceturtdienās no plkst. 7—10 vak. Venus puķu veikalā, 231 Roncesvalles Ave., Tel. LE 4-4645.
Pasta adrese: 280 Wright Ave., Toronto, Ont.

...ojumu kalendārs

23. februārī — Mākslinieku karnevāls Columbus zālē.
24. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienības gada svētki Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
10. februārī — vīru koŗa Viesturs koncerts un balle U.N.F. zālē.
15. februārī — Hermaņa Godesa klavieŗkoncerts Koncertapvienības sarīkojumā.
16. februārī — Nakts Latiņu kvartālā, Studentu kopas sarīkojums Kolumbus zālē.
10. martā — DV teātŗa Kanadā izrāde Gatavības apliecība Sv. Andreja baznīcas zālē.
18. martā — R. Blaumaņa Trīnes grēki izrāde. TLTA ģimnazijas absolventu kopas dāvinājums skolai.
25. martā — operdzied. Astras Kalniņas koncerts. DV sarīkojums.

HAMILTONĀ

31. decembrī, plkst. 8.00 HLB rīko Jaungada sagaidīšanu Latviešu namā, 16 Queen St. N.
27. janvārī plkst. 6.30 Apvienotā vīru kora „Viesturs" koncerts 222 Queenston Rd.
4. februārī — KLMA gleznu izstāde.

SV. KATERĪNĒS

30. dec. — Daugavas vanadžu kopa rīko Vecgada balli, plkst. 7.30 vak. Prudhomme viesnīcas Kristalla zālē.

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS UN LAIMĪGU JAUNO GADU

JUŖA BENJAMIŅA
FILMU LABORATORIJA
51 Duchess St., Toronto 2, Ont. EM 3-6497.

NOTĀRS
OSKARS PERRO
REALTORS
1595 BLOOR ST. W., TORONTO. LE 5-5555.

ČIKAGĀ
KĀRĻA ĶEZBERA
LATVIEŠU DAIĻAMATNIECĪBAS RAŽOJUMU VEIKALS un GRĀMATNĪCA
2727 N. Milwaukee Ave, Chicago. DI 2-2324.

ILMĀRS ANDREJSONS
C. L. U.
APDROŠINĀŠANAS AĢENTŪRA
HI 7-4323.
41 Muircrest Drive. Don Mills, Ont.

DĀMU FRIZIERSALONS ‚VENTA'
Tel.: LE 6-9544, Toronto.
3 WESTMORELAND AVE. (Bloor - Dovercourt).
BENITA EVERSONS.

Venus
PUĶU VEIKALS
231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4645 — LE 3-4037, pēc darba.
A. PUTNIŅŠ.

TRANSPORTA FIRMA
KAKTIŅŠ
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

PAVASARA
DELIKATESU VEIKALS UN KONDITOREJA
361 Roncesvalles Ave. LE 1-7353, Toronto.
ST. ČUKULS.

LATVIEŠU SAIMNIECISKO DARBINIEKU APVIENĪBA KANADĀ.

LEE FURS
707 Mt. Pleasant Rd., Toronto. Tel.. HU 3-6851

DAINA PRESS LTD.
164 WILLOWDALE AVE., WILLOWDALE, ONT.
TEL. BA 2-4021.

LATVIEŠU MĒBEĻU FABRIKA
ULTRALINE CABINETS LTD.
MĒBELES UZ PASŪTINĀJUMU.
54 Rivalda Rd., Toronto. CH 7-5488.

LATVIEŠU VIRSNIEKU APVIENĪBA

CENTRAL MEAT
Processing & Marketing Co. Limited
510 BATHURST ST., LE 4-2363
328 COLLEGE ST., LE 6-1479
323 RONCESVALLES AVE., LE 6-7582
429 DANFORTH AVE., HO 6-3402

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS un LAIMĪGU JAUNO GADU
VISAI LATVIEŠU SAIMEI novēl
LATVIEŠU KATOĻU APVIENĪBA

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
ILMARS JANKOVSKIS
NIKOLAJS FEODOROVS
HARALDS MAKARS
VITALIS MUKTS
G. DI CARLO
93½ Roncesvalles Avenue, Toronto.
LE 6-0143. LE 5-4455.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
LE 5-6792.
737 Bloor St. W. — pie Grace, Toronto.

VANE
GIFT PARCEL SERVICE
LATVIEŠU UZŅĒMUMS ANGLIJĀ
Pārstāvniecība Kanadā
105 ROSE PARK DR. — Toronto 7.
HU 5-2917.
Augstākās kvalitātes ANGĻU EKSPORTA DRĀNAS
Vela, apavi un gatavas preces par konkurences cenām.
Pieņem pašu gatavotus saiņus pārsūtīšanai.
Pieprasiet mūsu cenrādi un sūtīšanas noteikumus.
MIRDZA JAUNZARS

LABĀKĀS KVALITĀTES — FOTO
JANITIS STUDIO
Kāzas — Kristības — Iesvētības — Portrejas — Pases — Vecu bilžu pārfotografēšana u. t. t.
181 Carlton St., Toronto. WA 1-4055.

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un LAIMĪGU JAUNGADU!
B. & S. ELECTRIC
RU 1-7828.
11 CLYDE AVE., TORONTO 12.
Ž. SILS.

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS
UN LAIMĪGU JAUNO GADU
TAUTIEŠIEM TUVUMĀ UN TĀLUMĀ NOVĒL

HAMILTONAS
DAUGAVAS VANAGI

O. ANDERSONA
DELICATESSEN
26 Market St., Hamilton, Ont.
Tel. JA 7-9896

CANNON DRUGS
G. EIKERTS
154 James St. N. Hamilton, Ont. Tel.: JA 2-5110

Atlantic Radio, Jewelry and Sports
Pulksteņi, dimanti, rotas un sudrablietas, kristalli, dzintars, HI - FI un transistor radio.
M. ZITMANIS.
170 JAMES ST., N., HAMILTON, ONT.
JA 9-1487.

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS UN LAIMĪGU
1962. GADU!
CREST
FLORISTS
un
MĀKSLAS SALONS
567 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto.
HU 7-0491.
ELMĀRA GULBIS

SVEICAM ZIEMASSVĒTKOS un
NOVĒLAM LAIMĪGU JAUNO GADU!
LITTLE RIGA
Delikatešu veikals
343 Roncesvalles Ave, Toronto.
LE 4-8974
Vija Kraujiņa

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un
LAIMĪGU JAUNO GADU!
MURRAY'S DRUG STORE E. GALDIŅA 3108 Dundas St., W., Toronto. RO 7-3468.

LENARD'S CLEANERS
ĶIMISKĀ TĪRĪTAVA — LATVIEŠU UZŅĒMUMS
985 College St. (pie Rusholme Rd.), Toronto.
LE 1-5166.

LĪGSMUS ZIEMAS SVĒTKUS UN ILGU PIEPILDIJUMU
1962. GADĀ NOVĒL:
C.G.TODD LTD.
REAL ESTATE
418 MAIN ST., E., HAMILTON.
OJĀRS IEVIŅŠ. Tel. JA 8-6336. VALDIS TUKLERS.

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS un SEKMĒM
BAGĀTU 1962 GADU TAUTIEŠIEM NOVĒL
JĀNIS WILKS
LATVIEŠU PĀRSTĀVIS VISLIE LĀKĀ MĀJU PIRKŠANAS - PĀRDOŠANAS BIROJĀ HAMILTONĀ.
KRONAS - VALEVIČIUS LTD., 366 Main St., E., Hamilton, Ont.
Tel. JA 8-8491. Mājās: JA 7-2262.

Milda's FLOWERS
PRIECĪGUS SVĒTKUS
vēlē
VISIEM TAUTIEŠIEM TUVU UN TĀLUMĀ!
765 THE QUEENSWAY, TORONTO, 18, ONT. TEL CL 5-7233.

BROADVIEW DELICATESSEN
731 Broadview Ave. (pie Danforth), Toronto. HO 5-9905.
PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un LAIMĪGU JAUNO GADU
VISIEM LATVIEŠIEM!
E. un M. MEDNIS.

ZIEMASSVĒTKU SVEICIENI un LAIMES VĒLĒJUMI
JAUNAJĀ GADĀ visiem latviešiem
JOHN GOBA LTD.
1365 MARTIN GROVE, TORONTO, ONT.
BŪVUZŅĒMUMS
TELEFONS CH 4-2451

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS
UN LAIMĪGU JAUNO GADU
TAUTIEŠIEM TUVUMĀ UN TĀLUMĀ NOVĒL
H.L.B. GRĀMATNĪCA
16 Queen St., N., Hamilton, Ont. Tel.: JA 9-7939
★ GRĀMATAS, ROKDARBI, SUDRABLIETAS. ★
Vad. V. RUDZĪTIS.

FR. ZARĀNS
DRĒBNIEKS
557 King St., E., Hamilton, Ont. Tel.: JA 7-1249

ALBERTIŅA IMPORTA UZŅĒMUMS.
ALBERTIŅA MŪZIKAS SKOLA
(Classic Conservatory of Musik)
311 BARTON ST. E., HAMILTON, ONT. Tel. JA 7-8470
12 FREDERICK ST., ST. CATHARINES. Ont.
Tel.: MU 5-6428.
F. un L. ALBERTIŅI.

'NORTHLAND
GROCERY'
120 BARTON ST. E., HAMILTON, ONT.
Tel.: JA 8-4413. E. BĒRZIŅŠ.

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS un
PANĀKUMIEM BAGĀTU JAUNO GADU
novēl
LAIMON'S ESSO
SERVICE
L. MAROVSKIS, 1347 Queen St., E. Toronto,
Tālr., HO 1-8873, un
ALDERS ESSO SERVICE
L. ALDERS, 1151 Queen St., E., Toronto.
HO 6-0496.

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un
LAIMĪGU 1962. GADU!
Alberts LIEPIŅŠ.

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS un
PANĀKUMIEM BAGĀTU JAUNO GADU
visiem latviešiem novēl
EVERLAST
HEATING CO.
LATVIEŠU UZŅĒMUMS
62 Geary Ave., Toronto. LE 1-1101.
A. RASA — HO 5-5317.

SVEICIENI ZIEMASSVĒTKOS un
JAUNĀ GADĀ visiem latviešiem
VIKING DELICATESSEN
1077 BATHURST ST, Toronto. LE 2-9068.
EIROPIEŠU SPECIĀLVEIKALS.
★ Saldumi, cepumi un delikateses. ★
M. H. MILMANI.

S ZIEMSVĒTKUS
U JAUNO GADU
TUMĀ UN TĀLUMĀ NOVĒL

RĀMATNĪCA
amilton, Ont. Tel.: JA 9-7939
KDARBI, SUDRABLIETAS. ★
Vad. V. RUDZĪTIS.

ZARĀNS
EBNIEKS
amilton, Ont. Tel.: JA 7-1249

MPORTA UZŅĒMUMS.
MŪZIKAS SKOLA
nservatory of Musik)
HAMILTON, ONT. Tel. JA 7-8470
ST. CATHARINES. Ont.
Tel.: MU 5-6428.
F. un L. ALBERTINI.

AND
GROCERY'
T. E., HAMILTON, ONT.
E. BĒRZIŅŠ.

MASSVĒTKUS un
BAGĀTU JAUNO GADU
novēl
ON'S ESSO
ERVICE
1347 Queen St., E. Toronto,
, HO 1-8873, un
S S O SERVICE
151 Queen St., E., Toronto.
HO 6-0496.

MSVĒTKUS un
GADU!
Alberts LIEPIŅŠ.

MASSVĒTKUS un
BAGĀTU JAUNO GADU
m latviešiem novēl
RLAST
EATING CO.
E S U UZŅĒMUMS
ve., Toronto. LE 1-1101.
HO 5-5317.

MASSVĒTKOS un
isiem latviešiem
G DELICATESSEN
T ST, Toronto. LE 2-9068.
E S U SPECIĀLVEIKALS.
cepumi un delikateses. ★
M. H. MILMAŅI.

MILVOKU DV APVIENĪBAS 10 GADI

„Tikai ar darbu varam kalpot brīvībai un mūsu Latvijai," raksturojot Milvoku DV apvienības aizvadītos darba gadus, teica apvienības pr-ks V. Aparjods. Milvoku DV apvienībai patlaban 202 biedri, un jubilejā to no DV Sav. Valstu valdes un DV Čikagas apvienības sveica P. Ozoliņš, pēc kam apsveicēju rindā nodefilēja visu Milvoku organizāciju un draudžu vadītāji, cildinot jubilāres veikumus un slavējot labo sadarbību. Apsveicēju virknē kā pēdējais bija DV ASV valdes pr-dis A. Vanags. Rakstiski apvienību sveica Latvijas sūtnis Vašingtonā prof. Dr. A. Spekke, sūtniecības padomnieks Dr. A. Dinbergs, Komitejas Latvijas brīvībai pr-dis V. Hazners, ALA's pr-ks prof. Dr. P. Lejiņš un daudzas DV apvienības. Skaistu apsveikuma velti — savu gleznu bija atsūtījusi gleznotāja M. Kovaļevska. ASV DV valdes piešķirtos Goda rakstus saņēma čaklākās vanadzes un vanagi: Mirdza Cukurs, Lauma Gaigals, Gundega Peniķis, Mirdza Grants, Alma Strīķkalējs, S. Skurulis, V. Berģis, V. Zālītis un A. Peniķis, DV CV atzinības rakstu — R. Prūsis, bet jau agrāk piešķirtās DV zelta nozīmes diplomu — E. Peniķis. Četrus darbiniekus, kas apvienībā nostrādājuši desmit darba gadus — E.Peniķi, V.Aparjodu, Milliju Valteri-Einbergu un V. Krēli sumināja ar ziedu veltēm.

Jubilejas aktu ar svētbrīdi ievadīja māc. A. Kalnājs. Priekšnesumu daļā dziedāja vanadžu kvartets un apvienības vīru koris V. Aparjoda vadībā, deklamēja M. Valtere Einberga, bet zēni un meitenes S. Graudiņas vadībā rādīja savu māku tautas dejās. Klavierpavadījumus veica I. Klaustiņa ar I. Prūsi, bet vijoles — M. Grants.

SKAISTĀKĀ ZIEMAS SVĒTKU DĀVANA

Kalamazū pilsētas dienvidus rietumu daļā, netālu no pilsētas centra, galvenās ielas kreisajā pusē, braucot rietumu virzienā, atrodas neliels uzkalniņš kam pilsēta devusi Ķiršu kalna nosaukumu. Domājams, ka uzkalns šo nosaukumu guvis no laikiem, kad šo uzkalnu vēl pārstaigāja līdumnieka arkls. Šodien šajā vietā paceļas skaista moderni veidota celtne — Sv. Jāņa ev. - lut. latviešu draudzes jaunceltais dievnams.

1949. un 1950. gados no bēgļu nometnēm Vācijā šajā zemē ieceļoja latviešu ģimenes, kuŗas par savu jauno dzīves vietu bija izvēlējušās Kalamazū pilsētu un tās apkārtni. Starp ieceļotāju ģimenēm atradās arī Valkas latviešu bēgļu nometnes mācītāja Jāņa Turka ģimene. Mācītājs, nonācis jaunajā dzīves vietā, tūdaļ stājās pie latviešu draudzes organizēšanas. Nodibinātai draudzei deva Mičiganas latviešu draudzes nosaukumu, un pirmais dievkalpojums notika Kalamazū pilsētā 1949. gada 10. decembrī Trīsvienības luterāņu baznīcā. Vēlāk, inkorporējot draudzi Mičiganas valsts iestādēs, tai deva Sv. Jāņa ev. - lut. latviešu draudzes nosaukumu.

1952. gada 4. augustā draudzes padome nolēma uzkrāt līdzekļus savas baznīcas iegūšanai. Tā paša gada 15. septembrī nodibinājās nekustamā īpašuma fonds, kuŗā tā dibinātāji izdarija pirmās iemaksas. Pagāja vairāki gadi atbilstoša objekta meklēšanā un plānošanā, līdz 1959. gada rudenī draudzes pilnsapulce nāca pie noteiktas atziņas, ka draudzei pašai jāceļ sava baznīca. Laimīgā kārtā izdevās atrast piemērotu apbūves gabalu.

23. aprīlī draudzes mācītājs J. Turks iesvētīja zemi dievnama celšanai. Draudzes vadība vienojās ar architektu Peteri De Vossu par būvplāna izstrādāšanu un 14. jūnijā sākās būvdarbi. Šeit būtu vietā atzīmēt, ka architektam P. De Vossam šī ir 31. baznīca, kuŗa uzcelta pēc viņa projekta. Līdz pag. gada 10. septembrim bija uzcelts baznīcas pagraba stāvs, un minētās dienas pievakarē Vidienes apgabala draudžu garīgais vad. mācītājs P. Ķirsons iesvētīja dievnama stūrakmeni.

Nepilnos 15 mēnešos baznīca bija uzcelta un draudzes vadība iesvētīšanai izraudzīja š. g. 10. decembri, kas sakrīt ar draudzes dibināšanas dienu.

Izraudzītā dienā jau agri baznīcas virzienā plūda dievlūdzēju straumes no mūsu pašu un kaimiņu pilsētām, lai būtu aculiecinieki svinīgajam notikumam.

Mācītājs A. Veinbergs izdarīja baznīcas iesvēti, klātesot mācītājiem: P. Ķirsonam, P. Nesaulem, A. Piebalgam, K. Hermanim, J. Lazdam un draudzes mācītājam J. Turkam.

Svētku norisē dalību ņēma prof. A. Ābele — ērģeles, prof. V. Ruševics — vijole, tenors P. Lielzuika, Daugavas vanagu vīru koris un vanadžu asamblis dir. J. Zuikas vadībā. Svētku sprediķi teica māc. Veinbergs.

Aizkustinošs bija brīdis, kad Vidienes apgabala garīgais vadītājs P. Ķirsons uzrunāja Sv. Jāņa latv. ev. - lut. draudzes pr-ku J. Ķinēnu, pasniedzot viņam draudzes priekšnieka nozīmi. Uz dievlūdzējiem no altāŗa raudzījās prof. A. Annusa Valkas nometnes baznīciņai darinātā glezna — Kristus ved savu bēgļu draudzi . . .

Pēc dievkalpojuma svētku dalībnieki pulcējās draudzes sabiedriskajās telpās, kur draudzes dāmas bija klājušas galdus azaidam.

Jaunceltās baznīcas vērtība aplēsta uz $ 86.000.-. Draudzei dievnama izmaksa iznākusi lētāka, jo paši draudzes locekļi to cēluši, un vairāki amatnieki, kas veikuši atbilstoša aroda darbus, tos veikuši bez atlīdzības.

Lai pateicība visiem Kalamazū tautiešiem un organizācijām, kas sekmēja dievnama celšanu gan ar darbu, gan ziedoto ārtavu.

E. B.

PAR MUMS PAŠIEM

(VĒSTULE „LA" NO VĀCIJAS)

Mēdz sacīt, ka pat tumšākam mākonītim esot zelta maliņas, vai arī — katrs ļaunums nesot līdzi arī kādu labumu. Tā vācieši Bundesrepublikā tagad mēdz sacīt, ka par vācu „saimniecisko brīnumu" esot jāpateicās pēdējam pasaules kaŗam, kas satrieca pīšļos vecās Vācijas rūpniecību un saimniecību. Kaŗš iznīcinājis fabriku iekārtas līdz ar vecām mašīnām, tā kā pēc kaŗa vācieši bijuši spiesti iegādāties jaunas, modernas mašīnas, kas ražo ātrāk, labāk, lētāk, ekonomiskāk un var sacensties ar citu zemju rūpniecību, vai pat aiziet tām priekšā. Līdzīgi varam sacīt arī mēs, trimdas latvieši. Ja Otrais pasaules kaŗš nebūtu mūs izklīdinājis pa visiem kontinentiem, tad daudzas pasaules tautas par latviešiem un latviešu kultūru neko nezinātu, vai arī zinātu ļoti maz. Tagad, kad latviešu zinātnieki strādā pasaules ievērojamākos uzņēmumos vai mācību iestādēs, kad latviešu rakstnieki un mākslinieki nonākuši tiešā saskarē ar lielo un kultūrālo tautu darbiniekiem, kad mūsu jaunatne gūst izcilas sekmes cittautu skolās, sportā, mūzikā u.t.t., tagad latviešu vārds tiek daudzināts vai visās pasaules malās un, pie tam, daudzināts labā nozīmē. Sevišķi varam priecāties par mūsu jaunatni, kas liek par sevi teikt atzinīgākos vārdus cittautu laikrakstos.

Laikam visvairāk būs aprakstīti latviešu brīnumbērni — brālis un māsa Konrādi, jaunais klavieŗu virtuozs Artūrs Ozoliņš, jaunie vijolnieki Gunārs un Mairita Larseni u.c.. Un kur tad daudzie raksti cittautu presē par latviešu sabiedriski - kultūrāliem sarīkojumiem — dziesmu svētkiem, koncertiem, gleznu izstādēm u.c. Par visu to tagad raksta un runā cittautieši un ar to vairāk iepazīst latviešu tautu un tās kultūru. Ne bez pamata Ontario ministru prezidents John Robart's kādā pieņemšanā šīs avīzes redaktoram teicis: „Par latviešiem esmu dzirdējis tikai labu. Latvieši var būt lepni uz saviem sasniegumiem." Tāpat senators Donalds Kamerons Otavā sasauktajā konferencē (Canadian Association for Adult Education) teicis atzinīgus vārdus par immigrantiem, to starpā arī latviešiem: „Immigranti ar tchnisk. mākām un zināšanām burtiski uzcēluši šo zemi un ar savu kultūrālo mantojumu, darījuši bagātu Kanadas kultūru." Tie ir atzinīgi vārdi un par tiem var tikai priecāties. Bez tam, šādiem atzinumiem ir arī praktiska nozīme. Ja kāda tauta atzīta par čaklu, godīgu un kultūrālu, tad šīs tautas locekļiem daudz vieglāk paveŗas iespējas darba dabūšanā. Varbūt Amerikas Savienotās valstīs, Kanadā vai Austrālijā tas mazāk jūtams, bet Eiropā, īpaši Vācijā, gan noteikti. Pateicoties atbildīgākā darbā, arvien kā pirmais jautājums jādzird: „Kādas tautības?"

Paldies Dievam, līdz šim latviešu vārdam visur ir vēl laba skaņa. Bet mēs nevaram vienaldzīgi paiet garām tām negatīvām lietām, kas nepatīkami apēno latviešu pozitīvo stāvokli. Mūsu nelielajā emigrantu saimē parādījušies tautiešu nodevēji un spiegi. Piem., Zviedrijā bēdīgi pazīstamais padomijas „atašejs" L. Rimjānis, „atašejs" Gunārs Lapiņš un latviešu izspiegotājs Jānis Saulītis. Tie ir kā melnākie traipi latviešu sabiedrībā. Pirmie divi gan jau aizlaidušies uz „Paradīzi," jo Zviedrijā jau palicis par karstu. Trešais, Saulītis, laimīgā kārtā pieķerts nozieguma vietā un jau notiesāts. Arī Vācijā (Oldenburgā) ilgāku laiku dažs nelietis veica nekrietno Jūdāsa darbu, bet kad drošības iestādes sāka viņus ciešāk uzmanīt, tad pazuda. Šie ir tikai oficiāli zināmie, bet vai tie būtu vienīgie? Kā lai uz šādiem gadījumiem skatās mūsu patvēruma devēju zemes drošības iestādes? Ja latvietis latvieti var izspiegot, tad tikpat labi tas var izspiegot arī valsts nolēpumus. Uzraudzības iestādes kļūst uzmanīgas pret latviešu bēgļiem, kas nāk par ļaunu visai latviešu sabiedrībai.

Godu latviešu saimei nedara arī tāds vīrs kā Alberts Arnolds Kalniņš. Viņš ir jūrnieks uz motorkuģa Baltic-Comet, 38. g. vecs, pieņēmis jau Anglijas pavalstniecību. Kādā vārdu izmaiņā ar savu darba biedru īru jūrnieku Noel-Thomas Needham aukstasinīgi iešāvis tam sejā veselu skrošu lādiņu. Un par samērā niecīgu lietu, kuŗu varēja nokārtot humānākā kārtā. Kalniņš nupat tiesāts Brēmenes tiesā un saņēmis sodu — 4 gadus cietumā. Vācu laikraksti apraksta šo gadījumu un redzami izceļ latvieša zvēriskumu. Katrs var iedomāties, kāda sajūta var būt trimdas latviešiem Vācijā, ja vācieši noliek priekšā laikrakstu un ieteic izlasīt rakstu par mūsu tautas brāli!

Bieži nācies dzirdēt par latviešu brāvurību un trokšņošanu dzērumā, kas apgrūtina kaimiņus un kārtības uzturētājus. Pārmērīga reibinātāju dzērienu lietošana starp latviešiem novērota kā Eiropā, tā aizjūras zemēs. Tas met ēnu uz latviešiem vispārīgi un mazina to cieņu un atzinību, ko disciplinētie latvieši ar savu stāju un darbu ieguvuši patvērumu zemēs. Par to vajadzētu nopietnāk padomāt tiem, kas savā vieglprātībā un izlaidībā nodara ļaunu citiem latviešiem un visai latviešu tautai. Neaizmirsīsim, ka pēc mūsu individuālās stājas un darba krietnuma spriež par visu mūsu tautu un tautiešiem. Tāpēc nav vienalga, kā mēs katrs svešumā uzvedamies.

Raits Ritums.

ŅUJORKAS LATVIEŠI PIE EGLĪTĒM

Svētdienas skolu pirmās eglītes Ņujorkā notika sestdien, 16. decembrī, kad tās rīkoja trijās vietās.

Bronksā priekšnesumu daļā bija skolēnu un runas koŗu deklamācijas, Skalbes pasakas drāmatizējums, Zaķīša pirtiņas, Sniega mātes un Budeļu priekšnesumi. Ņuarkā bija deklamācijas, skolēnu koŗa priekšnesumi, klavieŗu solo, Budeļi, fragmenti no Sauleša un Kaugara darbiem, kā arī skolnieču augumu vingrojumi. Frīportā bija Ziemas svētku evaņģelija, Sniega vīru Ziemas svētki un Pie Ziemas svētku vecīša drāmatizējumi, grupu deklamācijas un skolēnu koŗu dziesmas.

☆

Kopīgā visu Ņujorkas svētdienas skolu eglīte notika 17. decembrī, kur piedalījās visas 6 skolas. Katra skola uzveda savus priekšnesumus īsi un koncentrēti, kas apmierināja kā mazos, tā lielos skatītājus. Priekšnesumus noslēdza visu skolu skolēnu kopīgas koŗa dziesmas T. Miemis vadībā. Pēc priekšnesumiem bērniem bija saruna ar Ziemsvētku vecīti, vai arī varēja izmēģināt laimes aku, lielajiem bija grāmatu galds un loterijas izloze ar grāmatām un citiem laimestiem.

Visu skolu sarīkojumu noslēdza rotaļas un tautiskās dejas, tāpat visur ieradās Ziemsvētku vecītis. Visu šo pirmo četru skolu eglīšu vakaru apmeklētāju kopīgais skaits pārsniedza 1.000.

Beišorā eglītes vakars notika 20. decembrī, vidusskolēniem notiks 22. decembrī Bruklinā un Bronksā, bet Bruklinas svētdienas skolā eglīte būs 6. janvārī, Džamaikā — 7. janvārī. Dāmu komiteja rīko eglītes vakaru 29. decembrī draudzes namā Bruklinā.

V. I.

KULTŪRAS FONDA AICINĀJUMS

1961. gadā publicētās daiļliterātūras grāmatas, zinātniski, mūzikāliju un citi izdevumi, ko autori, organizācijas, izdevniecības vai ieinteresētās personas ieskatītu par cienīgiem saņemt Kultūras fonda godalgas, kā arī priekšlikumi par veikumu godalgošanu iesūtāmi Ziemeļamerikas Latviešu kultūras fonda valdei 4 eksemplāros līdz 1962. gada 1. februarim pēc adreses: **c/o American Latvian Association, Suite 806 - Edmunds Bldg. 917 15th St., N. W., Washington 5, D.C., USA.**

Pēc jaunajiem noteikumiem godalgas var piešķirt par: zinātniskiem darbiem, daiļliterātūras un publicistikas darbiem, tēlotājas mākslas, lietišķās mākslas un daiļamatniecības darbiem, skaņu mākslas darbiem, veikumiem skaņu mākslā, teātŗa mākslā, skolu un audzināšanas darbā.

Tēlotājas mākslas, lietišķās mākslas un daiļamatniecības darbu iesūtīšanas vietu un laiku izziņos laikrakstos. Mākslinieki un daiļamatnieki aicināti jau laikus gatavoties savām gadskārtējām KF izstādēm. Viens autors var iesniegt godalgošanai ne vairāk par 5 darbiem vai daiļamatniecības darbu komplektiem.

Ziemeļamerikas Latviešu kultūras fonda valde.

Baltajos Ziemsvētkos pat visjpēcīgākajiem motoriem kādreiz ir nepieciešams vēl viens lieks zirga spēks.

PĀRVEIDOTI SVĒTKI

Kristīgu cilvēku uztverē Ziemsvētki ir reliģiski svētki, kad svēta Kristus piedzimšanu. Tagad Amerikas kontinentā tie izvērtušies arvien vairāk par veikalnieku svētkiem, kad cenšas pārdot vairāk svētku kartīšu, eglīšu piederumus un dārgas svētku dāvanas.

Kāds luterāņu mācītājs Ņujorkā paziņoja, ka viņš nenoturēs Ziemsvētku dievkalpojumus, jo cilvēki pasaulē par daudz pievērsušies laicīgām lietām un nododas veikaliem, nepiegriežot nekādu vērību reliģiskiem Ziemsvētkiem. Šī mācītāja aicinājumam sekojušas dažas citas amerikāņu luterāņu draudzes, atsakoties noturēt svētku dievkalpojumus.

Latvijas laikā bija paradums pie eglītes dedzināt svecītes. Ņujorkā ar likumu noliegts tās dedzināt, motivējot, ka sausās eglītes varētu aizdegties un tāpēc lietojamas dažāda veida elektriskās svecītes, kas pērkamas par lētu vai dārgu maksu, ja tās izskatā greznākas, bet veidotas tā, kā vienai izdegot, nedeg arī pārējās. Ņujorkas vācu rajonā dabūjamas arī svētku svecītes, ko, cik zinu, arī dažas latviešu ģimenes izmantojušas.

Latvijā bija paradums uz svētkiem bērnus apdāvināt, dodot meitenēm kādu lelli vai citu mazāka apmēra rotaļlietu, zēniem dažreiz pat pietika ar kurpju pāri. Kopā ar svētku cepumiem un citiem svētku gardumiem, šīs dāvanas izlikās lielas un bērni jutās apmierināti. Arī tagad ir paradums apdāvināt bērnus, bet šīm dāvanām jābūt lielām un dārgām. Agrāk vecāki izvēlējās, ko dāvināt bērniem un par kādu cenu, tagad bērni jau iepriekš noskatījuši vēlamās dāvanas un pieprasa vecākiem kādu zināmu dāvanu. Ar septiņus gadus veco meitu jāizstaigā visi apkārtnes rotaļlietu veikali, lai varētu atrast piemērotu svētku dāvanu,jo televīzijas reklāmu raidījumos tā ir jau noskatīta. Nevar būt neviena cita, jābūt tikai, kas noskatīta. Pat trīs gadus vecais dēls zina, kādu robotu viņam vajaga. Rotaļlietu izvēle tiešām liela, bet tās gatavotas, lai pēc iespējas izvilktu no pircēja vairāk dolaru.

Amerikas kontinentā ir arī paradums apdāvināt pieaugušos. Jau darba vietā izmaksā svētku naudu, kas vabūt ne katru reizi ir tik liela, kādu to saņēmējs cerējis. Bet cik viegli tā nākusi, tikpat viegli tā iet. No šīs svētku naudas kaut kas jādod pastniekam par labo pasta piegādāšanu, citādi nākamo gadu to piegādās ar mazāku steigu. Manā rajonā divi pastnieki piegādā vēstules un viens paciņas, bet kuŗu no viņiem drīkstu atstāt tukšā? Saprotams, jādod visiem. Mana dzīvokļu nama namzinis arī bijis kārtīgs vīrs. Nākamgad nedrīkstētu būt citādi, atkal jādod. Labi, ka nedzīvoju tādā lepnā dzīvokļu mājā, kur ir arī vairāki durvju sargi, — būtu tiem visiem jādod.

Man tomēr ir auto, kam nevaru atrast uz ielas novietošanas iespējas un tāpēc biju spiests ievietot to garāžā. Tā pagadījušies tāda lielāka, jo manā apkārtnē citādas nav, bet to dienu un nakti apkalpo 8 vīri. Kad vajadzēja lietot mašīnu, apkalpošana bija ātra un laba, bet jo tuvāk nāca Ziemas svētki, jo pakalpība bija vēl labāka. Vai lai zaudēju nākamgad šīs priekšrocības? Atkal jādod visiem, jo kuŗu tad izslēgsi.

Sieva arī sagaida kādu dāvanu svētku vakarā. Jāstaigā apkārt un kaut kas jāpameklē, kas labāk noderētu, vai kā vēl mājās nebūtu. Šai darbā pavadīju visu sestdienu un tomēr iegriezos atkal pirmajā veikalā, kur biju redzējis man patīkamu kleitu. Pārdevējs bija tik laipns un pēc svētkiem to piedāvājās pārlabot pēc sievas kauliem, gan piebilzdams, ja viņai patikšot.

Pēdējā laikā latvieši tomēr atkal piegriezušies vairāk latviskām lietām. Meklē labas latviešu autoru grāmatas, tautiskas rotas lietas vai sedziņas un nekādā ziņā neskatās pēc lētākām dāvanām. Labi pieprasītas grāmatas ir Latvju raksti, pagaidām divās daļās un tās maksā kopā 50 dolārus, ja vien var dabūt, jo izdevējs nevarot tik ātri iesiet, kā tautieši nopirkt. Bez tam tās jāsūta no Vācijas un, pēc manā rīcībā esošām ziņām, pagaidām otro daļu grāmatnīcās nevar dabūt. Dažs nopērk veselu kalnu jauniznākušu grāmatu, lai būtu arī draugiem ko dāvināt.

Arī baznīcai jādod kāds mazumiņš uz svētkiem, vajadzētu arī tā kā īpašuma iegādei.

Un kur tad svētku kartīte. Jau no novembŗa vidus strādāju pie adrešu pārbaudes un saraksta, bet pēc kartīšu izsūtīšanas tomēr izrādījās, ka visiem nebiju aizrakstījis, jo pienāca arī no tādiem paziņām, ko biju piemirsis. Nav liela nelaime, vēl līdz svētkiem palikusi nedēļa un to var nosūtīt. Ja pienāks tieši svētku dienā, tad gan būs jāsūta tikai pateicības kartīte. Bet paradums Amerikā tomēr ir tāds, ka Ziemas svētkos jāraksta ikvienam, kuŗa adresi zina un to sāk piekopt arī latvieši.

Ar draugiem Austrālijā saraksos arī tikai vienu reizi gadā un pastāstu, kas pa šo gadu noticis. Tādā pat veidā saņemu informāciju no viņiem. Bet tas pats arī notiek ar maniem paziņām ASV, jo arī viņi var atlicināt laiku man atrakstīt tikai reizi gadā.

Kad gribēju pārskatīt savu svētku naudas atlikumu, tad atklāju, ka biju izdevis svētkiem nevien svētku naudu, bet vēl vienas nedēļas algu. Tā arī nācu pie atziņas, ka Ziemas svētki ir tikai veikalu svētki.

Ezītis

LATVIJAI UN LATVJU JAUNATNEI

Latvijas skautu prezidenta ģenerāļa Kārļa Goppera fonds, kas nodibināts, lai uzturētu komūnistu noslepkavotā ģenerāļa piemiņu, palīdzētu rasties un iznākt jaunatnei piemērotiem darbiem literātūrā, mūzikā un tēlotājās mākslās, aicina tautiešus šo darbu atbalstīt, kas tiek darīts Latvijai un latvju jaunatnei.

Fonda izdotā ģen. K. Goppera piemiņas marku loksne ar 50 markām pret $ 1.- ziedojumu dabūjama pie pārstāvja Kanadā J. Treimaņa, 8 Nipissing Dr., Islington, Ont.

Fonda vārdā izsaku sirsnīgu pateicību daudzajiem ziedotājiem, kas piesūtītās marku loksnes jau iegādājušies, laikrakstam Latvija Amerikā un visiem, kas fonda pasākumu atbalstījuši ar darbu un līdzekļiem, un novēlu visiem gaišus un priecīgus Ziemsvētkus un laimīgu Jauno gadu!

J. Treimanis,
Ģen. K. Goppera fonda pārstāvis Kanadā.

Savienotās VALSTIS

ŅUJORKA

● Longailendas sieviešu koris diriģenta Roberta Baloža vadībā uzstāsies televīzijā CBS raidījumā (Channel 2) svētdien, 24. decembrī, plkst. 10.00 no rīta. Raidījums saucas „Miers virs zemes" un tajā uzstāsies dažādu tautību pārstāvji. Latviešu koris dziedās dažas tautas dziesmas.

● Ņujorkas Rīgas skautu un Zilā kalna gaidu vienība piedalījās Vašingtonas Pērses gaidu vienības guntiņu pulciņa solījumā. Pēc trīs mēnešu darba 12 guntiņas nodeva solījumu kopā ar vadītāju Kleimani. Sarīkojumu skaņu lentē uzņēma Amerikas Balss. Par Ņujorkas Rīgas skautu vienību interviju deva P. Matsons par Ņujorkas Zilā kalna gaidām — M. Laiviņa, bet no ASV jendas — Z. Gaujeniece. Sarīkojumu noslēdza priekšnesumi, kur ņujorkieši piedalījās ar tautiskām dejām.

Ņujorkas guntiņu un mazskautu eglītes vakars 28. decembrī, Sv. Toma baznīcas apakšējā zālē, Bronksā, bet 29. decembrī turpat skautiem un gaidām. Dižskauti un lielgaidas 5. janvārī izbrauks uz draudzes lauku īpašumu Katskilu kalnos, kur notiks Ziemsvētku kauju atcere.

● Ņujorkas Daugavas vanadžu rīkotā eglīte šogad notiks 6. janvārī, plkst. 5.30 p. p., Jorkvilles tempļa telpās. Svētbrīdi ievadīs māc. O. Gulbis; programmas daļā arfas un baleta skolas priekšnesumi. Mazajiem ieradīsies Ziemas svētku vecītis, lielajiem — pašapdāvināšanās.

Jaungada sagaidīšana 31. decembrī, plkst. 8.30 Jorkvilles Kasino telpās. Ieeja kopā ar galda karti maksā 3 dolari.

● Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes 1962. gada budžeta projekts sasniedz $55.000,-, kas ir apmēram 5 proc. lielāks kā iepriekšējā gadā. Lielākie ieņēmumi paredzami no draudzes nodevām — $38.000,- un no kollektēm — $7.500,-. Lielākie izrevumi paredzami draudzes darbinieku algām — $26.000,-, svētdienas skolām — $10.300,-, baznīcu īres un draudzes nams, kopā $6.000,-.

● Ņujorkas latviešu biedrības rīkotā Ziemsvētku eglīte 16. decembrī bija pulcinājusi ap 120 apmeklētāju. Pēc garīgām dziesmām un biedrības priekšnieka A. Homiča ievadvārdiem par svētku nozīmi A. Millere nolasīja Ziemsvētku stāstu. Bija ieradies arī Ziemsvētku vecītis, kas apdāvināja mazos apmeklētājus, skaitā 12. Biedrības biedrs H. Strelevics bija dāvinājis maisu ar Ziemsvētku dāvanām, ko izlozēja bērniem. Sarīkojumu noslēdza rotaļas bērniem un dejas pieaugušiem, kur spēlēja Piltenes prāģeri. Biedrības pilnsapulce 6. janvārī ar jaunu amatpersonu vēlēšanām, bet 27. janvārī — biedrības 69. gada svētki.

● Bronksas latviešu ģimenei B. 14. decembrī dienas laikā uzlauzts dzīvoklis un paņemts, kas bijis vērtīgāks un projām nesams. Laikā no plkst. 10.00 rītā līdz 2.00 p. p. neviens nav bijis dzīvoklī, un šinī laikā arī notikusi ielaušanās. No dzīvokļa aiznestas divas rakstāmmašīnas, pulksteņi un citas vērtslietas, no kurām liela daļa saņemtas kā iesvētes dāvanas bērniem šī gada novembrī. Ģimene dzīvo Bronksas austrumu pusē un jau vairākus mēnešus meklē jaunu dzīvokli.

V. Irbe.

ČIKAGA

● Karikatūrists Eduards Keišs aicināts piedalīties programmas kuplināšanā 27. janvārī Čikagā rīkojamā pirmajā Preses ballē. Ed. Keišs pēdējos gados daudz darba veltījis eventuālam publicējumam Baleta ciltskoks.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

24. decembrī, plkst. 5.00 p. p., **Bruklinā, Betlemes baznīcā** (Third Ave un Pacific Street), Ziemsvētku vakara liturģisks dievkalpojums, māc. R. Zariņš. Ziemsvētku meldiju kontāte Kristus klāt ar draudzes sieviešu kori, solistēm un vidusskolnieču kori; ērģelnieks un diriģents Bruno Skulte. Bronksā, plkst. 5.00 Ziemsvētku vakara liturģisks dievkalpojums Epifanijas luterāņu baznīcā, 206. ielā, pie Bainbridge avenijas. Māc. A. Ozols, koŗi, svētdienas skolas bērni, soliste Marga Millere - Grasmane (arpa), pie ērģelēm diriģente Rita Pētersone un Aldis Lagzdiņš. **Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā**, plkst. 6.15 Ziemsvētku vakara dievkalpojums, māc. O. Gulbis, vijolnieks Uldis Baumanis.—

25. decembrī, plkst. 11.00 no r., **Bruklinā, Betlemes baznīcā**, dievkalpojums. Māc. R. Zariņš, soliste Ksenija Brante.

31. decembrī, plkst. 2.00 p. p., **Bruklinā, Betlemes baznīcā** izskaņas dievkalpojums ar dievgaldu, māc. R. Zariņš, soliste Skaidrīte Prince. Plkst. 6.00 vak., **Bronksas Sv. Toma baznīcā** dievkalpojums ar dievgaldu, māc A. Ozols.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas draudzes baznīcā. 2450 Griffin Ave, Los Angeles 31.

24. decembrī, plkst. 6.00 vakarā, draudzes baznīcā liturģisks svētvakara dievkalpojums. Piedalās koncertmeistars Georgs Lapensons (vijole), Milda Štrauss (soprāns), mazkoritis Olafa Stumbra vadībā. Velta Barvika (ērģeles) un māc. Elmārs Caune. Dziesmu lapiņas.

Pirmos Ziemsvētkos, 25. decembrī, plkst. 11.00 no rīta Ziemsvētku dievkalpojums. Piedalās Aina Lūsis (soprāns), Velta Barviks (ērģeles), māc. E. Caune. Pēc dievkalpojuma draudzes zālē draudzes svētku eglīte, priekšnesumi, groziņi ņemami līdz.

Jaunā gada dievkalpojums pirmdienā, 1962. gada 1. janvārī, plkst. 6.00 vakarā. Piedalās māc. Roberts Āboliņš, soprāns Stefanīda Jansone, Velta Barviks (ērģeles) un māc. Elmārs Caune.

OKLANDE ,KAL.

Svētdien, 24. decembrī, plkst. 6.00 vakarā, Centrālā luterāņu baznīcā, latviešu ev. - lut. draudzes Ziemsvētku dievkalpojums. Māc. G. Kness - Kņezinskis Dziedās vīru koris „Krivs" diriģenta L. Bērziņa vadībā.

G. BATCHELLER
REAL ESTATE BROKER
33 Fairview Blvd., Toronto
HO 3-6612

V. PALMA
PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto.
HO 1-3670

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS UN PANĀKUMIEM
BAGĀTU 1962. GADU
VISIEM LATVIEŠIEM TUVU un TĀLUMĀ!

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS
UN PANĀKUMIEM BAGĀTU JAUNO GADU!

TORONTO LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA

Latvian (Toronto) Credit Union Limited

Daži dati un vērtējumi par augstskolu un studentiem Padomju Latvijā

Padomju propagandas literātūra pastāvīgi lepojas ar izglītības iespējām Padomju Latvijā un skolnieku, kā arī studentu, lielo skaitu. Arī mēs lepojāmies ar to neatkarīgās Latvijas laikā, un arī tagad to darām trimdā. Ja kādam nav tieksmes pēc izglītības un spēju, tādu pat ar varu grūti piespiest gadu pēc gada iet skolā. Latviešiem visumā ir šī tieksme, tā ir zināmā mērā ieaudzināta. Jau kopš cara Krievijas laikiem latvietis vēroja, ka ar izglītību var tikt garām muižniekiem un citām privilēģētām šķirām.

Neatkarīgās Latvijas valdība īpaši atbalstīja skolas un, sekojot tieksmei pēc izglītības, studentu procents Latvijā kļuva augstākais Eiropā: 4 studenti uz 1000 iedzīvotājiem. Interesanti atzīmēt, ka arī Kanadā pirms 2. pasaules kaŗa tas bija tāds pats. Patlaban Kanadā studentu relātīvais skaits ir kļuvis vēl lielāks, un tāpat arī Latvijā: 1956. gadā Kanadā bija 5 studenti uz 1000 iedzīvotājiem, bet Kanadas latviešu vidū — 20 uz 1000, t. i. 4 reizes vairāk nekā Kanadas caurmērs. Tātad latviešu tieksme pēc augstākās izglītības vēl vienmēr nav aprimusi — un kur ir iespēja, mūsu jaunieši cenšas to iegūt. Arī Latvijā, pastāvot šai iespējai, uz 1000 iedzīvotājiem 1956. gadā bijuši 8 studenti (pēc Britu Enciklopēdijas datiem 1957./58. mācības gadā 9 uz 1000 iedzīvotājiem). Pēc tās pašas Enciklopēdijas ziņām augstāko mācības iestāžu skaits Padomju Latvijā šai gadā ir bijis deviņas. Taču ir jautājums, vai visas šo mācības iestāžu nozares atbilst tam augstskolas standartam, kāds bija neatkarīgās Latvijas laikā. Dažas, šķiet, ir kļuvušas par techniskām augstākām arodskolām, kā to var secināt no padomju publikācijās minētiem beigušo gradiem.

Galvenās augstākās mācības iestādes Padomju Latvijā, pēc 1959. gada datiem, ir šādas: Latvijas Valsts Universitāte, Latvijas Lauksaimniecības Akadēmija, Rīgas Medicīnas Institūts un Rīgas Politechniskais Institūts.

Galvenā Latvijas augstākā mācības iestāde — Latvijas universitāte — kopš 1944. gada rudens pārdēvēta par Pēteŗa Stučkas Latvijas Valsts universitāti. Kolīdz to atvēra 1944./45. māc. gadā, tanī saplūda g. k. nekomūnistiskie studenti. Komjauniešu šai gadā bija tikai 1%. Ar laiku komjauniešu skaits pieauga (1953. gadā to jau bija 70%), jo ar iestāšanos komjaunatnē varēja nodrošināt savu vietu studentu skaitā un vēlāk labāku darbu. Partijas propagandētās akcijas pat augstskolas komjaunatnē nav sevišķi populāras; piemēram, braukšana darba talkās uz Kazachstanu. Oficiālie dati par piedalīšanos šais talkās no 1956. — 1958. gadam ir šādi: ikgadus uz Kazachstanu devušies 120-260 studentu, t.i. tikai pāris simtu no vairākiem tūkstošiem studentu. Jau vairāk piedalās vietējās talkās, lauku spēkstaciju būvdarbos un ražas novākšanā Latvijā.

Kaut gan latvieši cenšas tikt augstskolā, ne katram tas ir izdevies politisku iemslu dēļ. Uz to norāda Rīgā 1959. gadā izdotajā grāmatā „Pēteŗa Stučkas Latvijas Universitāte 40 gados" ievietotās pāris rindas par vienu no fakultātēm: „Studentu sastāvs stipri mainījies. Līdz ar ekspluatātoru šķiru likvidēšanu Latvijā pašlaik fakultātēs mācās vienīgi studenti, kas nākuši no darba ļaužu ģimenēm . . ." Šī izteiciena politiskā nozīme ir labi pazīstama. Jāņem vērā arī, ka, iestājoties augstskolā, nepieciešama vesela rinda atsauksmju: gan no iepriekšējās skolas, gan darba vietas, gan sabiedriskām organizācijām: piemēram, komjaunatnes. Vairums fakultāšu prasa, lai starplaikā starp vidusskolu un augstskolu divus gadus nestrādā praktiskā darbā.

Padomju Latvijas universitātes un citu augstāko mācību iestāžu galvenais uzdevums ir pavisam praktisks: sagatavot speciālistus dažādiem valsts uzņēmumiem un iestādēm. Valsts grib iegūt lielu skaitu speciālistu, latvieši grib iegūt izglītību un labākas darba iespējas — šo tieksmju saskaņā arī izskaidrojams studentu lielais skaits Latvijā. Studentu gaita ir stingra, politiskās lekcijas jāklausās katram, studijas jābeidz paredzētā laikā, parasti 5 vai 6 gados. Dažās, īpaši techniskās nozarēs studiju starplaikos ir arī ietilpināts darbs fabrikās un valsts iestādēs.

Studijas savu personīgo interešu dēļ un zinātniskie gradi Padomju Latvijā nav domāti lielajām studējošo masām, bet tikai izlasei, kas izaudzēta zinātniskam darbam un docentūrai. Ja Latvijas brīvvalsts laikā no pāri par 7000 Latvijas Universitātes absolventiem vairumam bija iegūts zinātnisks grads (sākumā kandidāta grads, vēlāk maģistra vai līdzvērtīgi citi gradi, kā arī Dr. grads), tad tagad Padomju Latvijā 13 gadu ilgā periodā Latvijas Valsts Universitāti beiguši tikai 177 ar kandidāta gradu (apmēram līdzvērtīgs maģistra gradam) un 11 zinātņu doktori, bet pāri par 8000 bez grada. Šie skaitļi norāda uz augstskolas vispārējā līmeņa pazemināšanos. Par to liecina arī mācības spēku sastāvs. No patreizējiem Stučkas Universitātes mācības spēkiem, tikai 47% ir ar zinātniskiem gradiem (kandidāta vai doktora). Pārējie (pasniedzēju vai asistentu vairums) ir bez tiem. Kā šāds stāvoklis radās, lai stāsta statistiskie dati. —

Komūnistiem 1944./45. gadā okupējot Latviju, vairums Latvijas Universitātes mācības spēku bija to atstājis. Pēc prof. P. Kundziņa ziņām tikai 30% bija palikuši Latvijā. Mechanikas fakultātē pat vēl mazāk — pēc oficiālajiem datiem 1945. gadā tur bija palicis tikai viens profesors (Hūnchens), 2 asistenti un daži laboranti. (Vēlāk ieradušies vēl divi).

Šķiet, Padomju Latvijā ne visiem ir tikuši atzīti viņu neatkarīgās Latvijas zinātniskie gradi, jo pat P. Stučkas Latvijas Universitātes mācības spēku sarakstā pie daža laba uzvārda trūkst zinātniskā grada atzīmes, kaut gan tāds tika iegūts brīvvalsts laikā.

Latvijas Universitātē pašreiz vismaz divas trešdaļas vai pat trīs ceturtdaļas mācības spēku ir jauni: gan iebraukuši no Krievijas, gan izauguši Latvijā. No visiem mācības spēkiem 70% ir latvieši, 20% krievi. Līdzīgs latviešu un krievu procents ir arī studentu vidū. Ņemot vērā, ka Latvijā ir vairs tikai 62% latviešu un 28% krievu, vismaz augstskolā latviešu-krievu attiecība ir vēl latviešiem par labu. Lekcijas gan notiek abās valodās, un ir atsevišķi atdalītas latviešu un krievu plūsmas studentu grupās.

Vēl jājautā, vai augstākās mācības iestādes, īpaši Latvijas Valsts Universitāte, kalpo tikai speciālistu sagatavošanai pašreizējai padomju sistēmai, vai tās arī dod kādas paliekošas vērtības Latvijai un latvju tautai? Ar šo ir aizkarta Padomju apstākļos ļoti kutelīga un bīstama problēma — latviešu nacionālisms. Šeit mēs to varam iztirzāt brīvi, bet tas nav iespējams Padomju Latvijā. Tur nacionālistiskās tendences ir viens no lielākiem grēkiem, un arī latviešu zinātnieki un studenti laiku pa laikam saņem brāzienus par nacionālistiskiem „maldu ceļiem."

Tomēr nacionālisms nav apslāpējams, arī ne zem komūnistu varas. Šķietami nevainīgā veidā Latvijas Valsts Universitātē un Zinātņu Akadēmijā tas ir izpaudies Latvijas dabas, etnogrāfijas, atchitektūras un valodas pētījumos. Protams, to rezultātā slēdzieniem jāsaskan ar oficiālo padomju politiku un tur valdošiem virzieniem zinātnē un mākslā. Taču pats pētniecības un datu vākšanas process ļauj zinātniekiem kaut uz laiku aizmirsties šai darbā un arī savākt paliekošas vērtības.

Diplomdarbu un referātu virsrakstos gan ir ļoti daudz politisku, sīki technisku vai tipiski padomisku tematu; piem., „Buržuāziskās Latvijas emisijas bankas kredīts un emisijas darbības reakcionārais raksturs," „Komūnista tēls padomju latviešu romānā," „Buržuāziskās Latvijas priekšparlamenta reakcionārā būtība" u.c.

Tomēr ir ļoti daudz arī tādu darbu, kas tiešām ir vērtīgi Latvijai, latviešiem un zinātnes attīstībai. Bet labāk nenminēt nedz šos tematus, nedz to autorus, lai ar atzinīgajiem vārdiem nekaitētu kā autoriem, tā viņu darbu pārraugiem. Viņus var apsūdzēt nacionālismā, un tad par zinātniskā darba turpināšanu nav ko domāt. Labi, ja kāds var paveikt vērtīgu darbu Latvijai un latviešu tautai arī šais nebrīvības laikos Padomju Latvijā!

Kad padomju augstskola nobeigta, beigušos norīko darbā — tā tieši ir rakstīts 1959. gada izdevumā par P. Stučkas Latvijas Valsts Universitāti 100. l. p. Tur par ekonomisko zinātņu nodaļu 407 beigušiem (8 gados) sacīts, ka visi ir norīkoti darbos, izņemot 2%, kam ģimenes un citu apstākļu dēļ... atstāja iespēju pašiem atrast sev darba vietu." Norīkošana darbā var būt arī ārpus Latvijas. Tātad brīvas darba izvēles nav.

Šai īsajā pārskatā iztirzāti tikai daži vispārēja rakstura dati par augstskolu un tās studentiem Padomju Latvijā. Sīkākai analizei nepieciešami vairāk nekā oficiālie dati.

Latviešu tieksmes pēc izglītības kā Padomju Latvijā, tā trimdā vēl arvienu ir tikpat lielas, kā neatkarīgās Latvijas laikā, varbūt pat vēl lielākas. Pastāvot iespējai iegūt augstāko izglītību, liels skaits latviešu cenšas to iegūt, kaut arī iekļūšana augstskolā Padomju Latvijā nav bez šķēršļiem. Lai gan zinātnes gradu apcirkņi Padomju Latvijā piebārstīti politiskām pelavām, tie latvju studenti un zinātnieki, kam ir ass prāts un gaišas acis, māk atšķirt graudus no pelavām, kaut arī viņi nevar brīvi izteikt savas domas par šīm atšķirībām.

Prof. A. Dreimanis.

PIEDOŠANAS NAKTS

(Pārnesums no 2. lpp.)

līņu bari, ar mugurām saviļņodami mierīgo līmeni. Grods to jau dara vairākus gadus — bez ziņas naktīs izmet ezerā tīnes un lielos lomus pārdod netālajā pilsētiņā — man stāsta mežsargs. Vai tad neviens viņu vēl nav notvēris šais nedarbos — es jautāju. Nē, neviens — mežsargs skaidro. Grods visu to izdarot tik nepamanīti un klusi, ka pat ilgstoša novērošana naktīs nav devusi panākumus. Vai man uzņemties šo blakus pienākumu? Manas darba dienas aizrit starp koku dvēselēm — tīrām, labām un patiesām. Bet dusmu kamols iecērtas kaklā. Ko darīt? Esmu taču tikai pirmo gadu draugos ar mežiem šai pusē, kuŗas ļaudis man nezināmi. Es savaldos un pieciešu. Taču Groda nedarbi turpinās.

Ir pirmā ziema Īles mežos. Ezeri aizsaluši, un Grods droši vien sēd siltā istabā, lasa vai labo kādu darba rīku krāsns priekšā. Mūsu kaimiņu attiecības ir savērpušās mazā īdzībā. Tam tā nevajadzētu būt, bet ne tā mana vaina. Bet vismaz esmu apmierināts, jo zinu, ka Grods nevar piekļūt nedz līdakām, nedz asariem. Zaļš ledus vāks noseдzis ūdeņu bagātību.

Brīnišķīgs atlīgo Ziemsvētku vakars — mans pirmais draudzībā ar vareno koku dvēselēm. Vēl agrā pievakarē atnāk meža strādnieki pēc svētku dāvanām un nopelnītās naudas, tad mani uzticīgie mežsargi ar nedēļas darbu norēķiniem. Visi viņi aicina pasērst svētkos. Bet pie kuŗa iet un kuŗu atraidīt — viņu ir veseli septiņi!

No mazā dievnama izskan svētvakara vēsts. Zvana skaņas, kā ietītas villainē, saldi noguldz. Baznīcēnu pulku var labi pārredzēt; tur ir visi mani mežsargi, bet neredz kaimiņa Groda. Mazo ērģeļu stabules uzšūpo neaizmirstamo vēsti. Miers virs zemes. Cilvēkiem labs prāts. Kad mīlestība dzimst pasaulē, tad nav ienaida, bet ir piedošana un pazemība. Kāda neapjaužami priecīga sajūta šai brīdī cilā zemesbērna dvēseli. Vai ir kas varenāks par to, kas dzimis Ziemassvētku naktī?

Viegli snidzis sniegs ir piestājis un vakara debesis rotā lielas, spulgas zvaigznes, trīsēdamas un vizuļodamas kā neaizsniedzami smaragdi, ko pats Dievs izbārstījis pāri pasaulei.

Iegājis pagalmā, sadzirdu ezerā cirtienus. Brīžiem stiprāki, tad slābanāk. Pēc īsa pārtraukuma ezers nodimd. Sals nav tik nikns, lai ledus plaisātu. Izsteidzos cauri meža pudurim, nokāpju ieplakā, — ezera viņā galā kāds siluets. Bet tūdaļ manī pamostas aizdomas. Grods taču nebija dievnamā. Steidzos notvert ledus kapātāju. Pamanījis mani nākam, viņš lūko nokļūt no slidenā ledus, bet tas neizdodas.

Tā, tā kaimiņ — labs darbs svētku vakarā — sadusmots izsaucos. Uz ezera ledus prāva kaudze asaru un divi līdakas.

— Vai man nevajadzētu zināt, kas notiek manā ezerā — es viņam prasu. Bet Grods neatbild. Vakara tumsā redzu viņu piesarkušu, un tā nu arī es zinu savu kaimiņu. Saruna noris starp mums abiem, — tā tā arī paliek. Šai naktī sirds nealkst nosodījuma cilvēcīgām vājībām. Arī manējā nodreb piedošanas priekā. Bet šis mirklis gan kļūst liktenīgs mūsu turpmākai draudzībai.

A. Sedasdēls.

Drumstalas smaidam

Amatu tīkotājs uztraucies biedrības priekšniekam:

„Dzirdēju, ka jūs gatavojieties nākamajās vēlēšanās mani izbalsot."

„Tad jau būsiet pareizi vien dzirdējis," miermīlīgi atbild uzrunātais.

„Vai tad drīkstētu vismaz zināt iemeslus. Vai tad esmu kāds karstas putras strēbējs vai muļķis?"

„Nu, viena lieta gan nekādā ziņā neizslēdz otro," skan pārdomātā atbilde.

☆

Katiņa no laukiem pirmajā kalpones vietā pilsētā.

„Vai jūs protat arī ar putekļsūci apieties?" norūpējusies jautā jaunā kundze.

„Mēs to mājās saucam par skursteņslauķi," vēsi atbild Katiņa, „bet tas jau alga viena. Ja atnāk, sūtiet vien iekšā. Gan jau es ar viņu tikšu galā."

☆

Četru pliķņu gleznai apakšā uzrakstīts „Pieci prāti". Kāsim tā ļoti patīk, bet viņš lāga nevar izprast sakarību saturā ar nosaukumu.

„Ei, Kociņ," viņš piegrūž draugam, „bet tur taču tikai četri."

„Ek, jauns puika pindzelētājs, pašam laikam piektā prāta — garšas — nebūs bijis," atbild Ķocis.

☆

Rūdim sestdienas vakars ievilcies garā, lietainā svētdienas rītā. Klusi viņš iezogas kopējā guļamistabā un tikpat klusi sāk izģērbties. Rūža labā puse tomēr pamostas, domādama viņu pošamies iecerētajam medību braucienam.

„Ei, Rūdīt, vai tu tiešām domā šitādā suņa laikā braukt medībās. Padomā tak par visām savām kanaku kaitēm un reimatismu. Kurš tad par mani un bērniem gādās?"

Rūdis uz brīdi satrūkstas, tad apķer situāciju.

„Taisnība gan, mīlīt! Es domāju, es šodien labāk paliksu tomēr mājā," teica Rūdis un palīda zem kopējās segas.

TRANSPORTA
UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un
TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403.
PRIECĪGUS
ZIEMSVĒTKUS
un LAIMĪGU
JAUNO GADU!

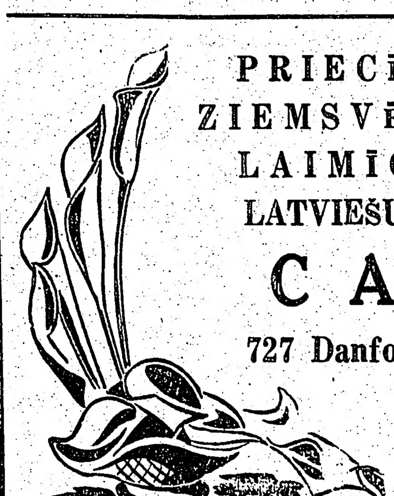
PRIECĪGUS
ZIEMSVĒTKUS un
LAIMĪGU 1962. GADU!
LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
ELGA LAZDA un
MIRDZA ČUBE.

GAIŠUS un SAULAINUS
ZIEMASSVĒTKUS
un DAUDZ LAIMES JAUNĀ GADĀ!
REALTOR
BĒRZIŅŠ
REALTY LIMITED

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS
vēlē Jums
ALFRED STIKUTS
REALTOR
481-0431
ALBERTS UZĀŅS
RALFS LUCCHETTA
ALFRĒDS STIKUTS
LITA STIKUTS

SVEICAM ZIEMASSVĒTKOS UN NOVĒLAM
VISLABĀKĀS SEKMES JAUNAJĀ GADĀ!
ASTRA MEAT MARKET
2246 Bloor St., W., Toronto. — RO 3-1093.
(Pie Runnymede).
- Viennmēr krājumā svaiga gaļa.
- Importētie konservi un delikateses.
- Gaļas izstrādājumi no pašu darbnīcas.

VALUPE
PRIECĪGUS
ZIEMSVĒTKUS
un LAIMĪGU
1962. GADU!
SAVIEM KLIENTIEM VĒLĒ
Zeltkalis
A. ĶIVLENIEKS

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un
LAIMĪGU JAUNO GADU VISIEM LATVIEŠIEM novēl
PETER'S SHOES
APAVU VEIKALS
243 DANFORTH AVE., TORONTO. TĀLR. HO 3-7319

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS un
PANĀKUMIEM BAGĀTU JAUNO GADU
novēl visiem latviešiem
SNOWDEN'S DRUG STORE
Bloor un Runnymede Rd stūrī, Toronto.
— Piegādājam mājās. —

PRIECĪGUS
AMERIKAS
LATVIAN
P.O. BOX 8857, PHILADEL
Galvenais pārstāvis Kanad
Amerikas Latviešu Palīd
ir bezpeļņas savstarpējās palīdzī
Savienotajās Valstīs un Kanadā.
Amerikas Latviešu Palīd
palīdzi fonda dalībnieku un viņu
bet nāves gadījumā apbedīšanas
Jaundzimušo mātēm — f
Fondā sevišķi izdevīgi ap
rēķinu apdrošinājums, bet na
šināties Amerikas Latviešu Pa
Fonda noteikumi un dalīb
sāšanas spējām.
Amerikas Latviešu Palīd
ar labiem un redzamiem pa
plašu latviešu sabiedrības at
Tuvāku informāciju var pi
Tuvākas informācijas
pieprasījuma kupons
Lūdzu piesūtīt man tuvāku
izmaksājamām summām un dal
Mr., Mrs., Miss ....

ZIGFRIDS ART P
ZIGFRĪDS JU
KERAMIKĀS DARBNI
1425A BLOOR ST., W., TORON
viena tramvaja pietura rietu
Piedāvā LATVISKU, MODERNU
LIETIŠĶĀS MĀKSLAS IZ
- Turpat dabūjami BIL

AUSTRA
DĀMU FRIZIEŖ
737 Bloor St., W., pie Grace,

LATVIJAS
AMERIKĀ
PIEŅEM VISĀDA V
IESPIEDUMDARBU
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU I
- VIZITKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDR
- KONCERTU PROGRA
- SARĪKOJUMU BIĻE
- PLAKATUS, DZIES
- GRĀMATAS un
- VĒSTUĻU VE
u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON I
ONT., CANADA.
- *Pasūtinājumus lūdzam*

UMIEM

TĀLUMĀ!

PRIECĪGUS
ZIEMSVĒTKUS
un LAIMĪGU
JAUNO GADU!

ECĪGUS
SVĒTKUS un
MĪGU 1962. GADU!
VIEŠU PUĶU VEIKALS
ALLA
Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
ELGA LAZDA un
MIRDZA ČUBE.

NUS
TKUS
IMES JAUNĀ GADĀ!

BĒRZIŅŠ
EALTY LIMITED

ZIEMSVĒTKUS
vēlē Jums
ALBERTS UŽĀNS
RALFS LUCCHETTA
ALFRĒDS STIKUTS
LITA STIKUTS

TKOS UN NOVĒLAM
S JAUNAJĀ GADĀ!
EAT MARKET
Toronto. — RO 3-1093.
Runnymede).
jumā svaiga gaļa.
konservi un delikateses.
ājumi no pašu darbnīcas.

RIECĪGUS
EMSVĒTKUS
un LAIMĪGU
1962. GADU!
KLIENTIEM VĒLĒ
Zeltkalis
. ĶIVLENIEKS

ZIEMSVĒTKUS un
DU VISIEM LATVIEŠIEM novēl
ER'S SHOES-
AVU VEIKALS
, TORONTO. TĀLR. HO 3-7319

ASSVĒTKUS un
GĀTU JAUNO GADU
tviešiem
S DRUG STORE
mede Rd stūrī, Toronto.
ājam mājās.—

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS UN LAIMĪGU JAUNO GADU

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS

LATVIAN RELIEF FUND OF AMERICA INC.

P.O. BOX 8857, PHILADELPHIA 17, PENNA. TEL. MElrose 5-4137.

Galvenais pārstāvis Kanadā: PAULS PLĪSIS 22 Tressillian Rd., Downsview, Ontario.
Tel., 416 ME 6-2026.

Amerikas Latviešu Palīdzības Fonds

ir bezpeļņas savstarpējās palīdzības iestādījums — veselības un dzīvības apdrošināšanai latviešiem Amerikas Savienotajās Valstīs un Kanadā.

Amerikas Latviešu Palīdzības Fonds

palīdzi fonda dalībnieku un viņu bērnu slimošanas vai nelaimes gadījumos segt slimnīcu un ārstu rēķinus bet nāves gadījumā apbedīšanas izdevumus.

Jaundzimušo mātēm — fonda dalībniecēm — pūriņu iegādei izsniedz naudas dāvanu $ 50.-.

Fondā sevišķi izdevīgi apdrošināties tiem tautiešiem, kuriem ir Kanadas provinces valdības slimnīcu rēķinu apdrošinājums, bet nav ārstu rēķinu samaksas nodrošinājuma. Pret šiem izdevumiem var apdrošināties Amerikas Latviešu Palīdzības Fonda Ārstniecības kasē.

Fonda noteikumi un dalībnieku maksājumi ir izdevīgi, piemēroti latviešu vajadzībām un ikviena maksāšanas spējām.

Amerikas Latviešu Palīdzības Fonds

ar labiem un redzamiem panākumiem tautiešu apdrošināšanā jau darbojas 10 gadus, iegūstot jo plašu latviešu sabiedrības atzinību un uzticību.

Tuvāku informāciju var pieprasīt ar zemāk iespiesto kuponu.

Tuvākas informācijas pieprasījuma kupons

LATVIAN RELIEF FUND OF AMERICA, INC.
P. O. Box 8857, Philadelphia 17, Pa., USA.

Lūdzu piesūtīt man tuvāku informāciju par Amerikas Latviešu Palīdzības Fonda iestāšanās un citiem noteikumiem, izmaksājamām summām un dalībnieku maksājumu likmēm.

Mr., Mrs., Miss ....
(Uzvārds un vārds)

....
(Adrese)

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS
133 RICHMOND ST., W.,
TORONTO 1, ONTARIO.
EM 6-8996 (darbā).
RO 6-8354 (mājā).

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

★ Viss Ziemsvētku priekam un dāvanām, sākot ar bagātīgu un krāšņu ziedu izvēli, beidzot ar latviskām dāvanām un dzintara rotām, dabūjams LOTUS puķu veikalā.

802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas,
tel.: LE 3-3884, Toronto.

KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS.

LOTUS

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts līdz pl. 8 v., sestdienās līdz pl. 6 v.
● IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ. ●
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

KLĀJ VIESĪBU
GALDUS,
piegādā mājās.
E. JIRGENS,
tel. RO 7-6044, Toronto.

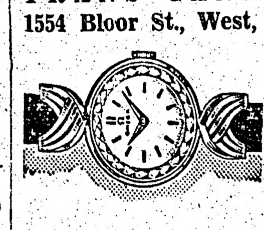

IGAUŅU PULKSTEŅU UN JUVELIERA VEIKALS,
TRANS-CANADA CREDIT JEWELLERS,
1554 Bloor St., West, Toronto. Tel.: LE 5-7802.
OMEGA PULKSTEŅI, DIMANTU GREDZENI, KRISTALLS, DĀVANAS LIELĀ IZVĒLĒ. Pieņem pasūtinājumus, labo pulksteņus un dārglietas. Latviešiem 10 proc. atlaide. Atvērts no plkst. 9.00—6.00. Piektdienās no 9.00—9.00. Īpašnieks L. ILVES.

DRĒBNIEKS
A. SILAVS
128 CLAIRTON CR.
pie Scarlet Rd.
Tel. RO 2-1370, Toronto.

IZDARU
APMETUMA DARBUS,
kā arī
lieku
GRIESTU PLĀKSNES
(TILES).
MĒRENAS CENAS
Zvanīt pēc plkst. 2 p. p.
766-5825, Toronto.

SPECIĀLI
NAUDAS PĀRVEDUMI
UZ PADOMJU ZEMĒM
Vienīgā licencētā un nodrošinātā.
★ Pilnīgi garantēta. ★
Pārvedumi 10 dienās.
Tuvāka izziņa
GRAMERCY
744 BROAD ST., NEWARK, N.J.
Dibināta 1947. gadā.

IEVĒROJAMĀKAIS MŪSU GRĀMATNIECĪBĀ

Prof P. Šmita — **LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKAS, I.** .... $ 7.60
ar prof. H. Biezā biogrāfiskām piezīmēm un nōmenklātūru angļu valodā. Vienīgais latviešu tādā veidā sagatavotais darbs. Mūsu mītoloģiskās kultūras sākums un tagadējās kultūras pamatu pamats. Latviešiem tagad būs ko parādīt draugiem.

Kā komēta mūsu literātūrā ienāca rakstniece S. Lazdiņa ar romānu par pilnīgi svaigu un neaiztiktu tematu. Pirmajā karā latvieši bēga uz austrumiem, otrā karā uz rietumiem.
SADEGUŠIE SPĀRNI, I. II ā .... $ 3.90
Mūsu lirikā viens no visskaistākiem darbiem ir Friča Dziesmas
LĪVZEME, ar J. Liepiņa zīmējumiem .... $ 3.60
Dr. K. Rasiņa — **TRIMDAS MAZĀS PIEZĪMES** — (sagatavošanā). Vēl nebijis ūniks izdevums. Ar rakstiem aicināti piedalīties visi, kam vien ir kas un vēlās ko teikt par kultūru, polītiku, sadzīvi u.t.t.
Biografiski darbi ir vienmēr bijuši vērtīgākā lasāmviela. Dr. A. Bīskapa atmiņu stāsti par ārsta dzīvi Latvijā.
DZĪVES VĒJOS .... $ 6.00
Dr. A. Biskapa — **ĀRSTNIECĪBAS KALENDĀRS** .... $ 1.50

Vērtīgākais no agrākā:

A. Gulbja biograf. rom. — **Z. A. MEIEROVICS, I, II** $ 8.00
J. Ezergaiļa — **ANDRIEVS NIEDRA** .... $ 4.80
J. Miesnieka rom. — **BĒRZUPJU ĢIMENES PORTRETS, I—III** .... $ 7.20
T. Zeltiņa rom. — **DRUPU REPUBLIKA** .... $ 5.60
A. fon Chamisso — **PĒTERA ŠLEMILA BRĪNUMAINAIS STĀSTS** .... $ 5.20
I. Leimanes rom. — **VILKAČU MANTINIECE** .... $ 6.80
Aspazija — **ZILA DEBESS — ZELTA MĀKOŅI** .... $ 6.80
H. Kreicera — **CEĻI UN GĀJĒJI** .... $ 5.50
St. Cveiga biogr. rom. — **MARIJA ANTUANETE** .... $ 5.60
J. Miesnieka autobiogr. rom. — **DZĪVĪBAS SAPNIS** .... $ 3.60
E. Andersona — **CROSS ROAD COUNTRY - LATVIA** $12.50
Brāļu Kaudzīšu — **MĒRNIEKU LAIKI** .... $ 6.80
J. Ziemeļnieka — **KOPOTI DARBI, I, II** $11.50
F. Hucha biograf. rom. — **VARENAIS BETHOVENS** $ 8.00
A. Rupaiņa triloģija — **MĀRA MOSTAS, I, II, III** $13.00

Pasūtinot apgādā Latvju Grāmata 20% atlaide.

LATVJU GRĀMATA
P. O. BOX 332, WAVERLY, IOWA, U.S.A.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRIDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.
● Turpat dabūjami BILŽU LOGATI. ●

Iznākušas
GRĀMATAS UN NOTIS

1. Ed. Freimanis — **DAIGĀS ROTAĻAS,** stāsti un noveles $3.20
2. V. Snikere — **NEMITAS MINAMAIS,** dzejoļi $2.80
3. H. Kreicers — **CEĻI UN GĀJĒJI,** atmiņu stāsti $5.50
4. K. Ķezbers — **MAINAS HERCOGISTE,** romāns $3.60
5. ZINTIS — žurnāls angļu valodā par latviešu kultūru Nr. 1 līdz 4 — ā 75 ¢, gada abonements $2.00

SAGATAVOŠANĀ

1. SOLO DZIESMU KRĀJUMS ar klav., 8 latviešu komponistu ap. 27 dz., ALA's un A. Kalnāja apg. izdevums $7.50
2. Dr. D. Bīskaps — **DZĪVES VĒJOS,** atmiņas $6.00
3. Dr. D. Bīskaps — **ĀRSTNIECĪBAS KALENDĀRS** 1962. g. $1.50

Maksājot apgāda, 25% atlaide.

ALFRĒDA KALNĀJA APGĀDS,
719 W. WILLOW ST., CHICAGO 14, ILL., USA.

DEJU STUDIJA
N. SCHWANEBACHS,
985 BROADVIEW AVENUE,
Mortimer stūrī.
HO 1-4110 — TORONTO.
Jūs iemācāties ātri un lēti
★ *FOKSTROTU*
★ *LĒNO VALSI*
★ *VALSI*
★ *TANGO*
JIVE, MAMBO, SAMBA, RUMBA CHA-CHA-CHA.
PRIVĀTSTUNDAS
PIETEIKŠANĀS un IZZIŅA KATRĀ LAIKĀ.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ
SPIESTUVE TORONTO

PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNALUS,
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792.
● *Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.*

DORVAL HARDWARE
1586 Bloor St. W., Toronto.

Toronto pilsētas oficiāls paziņojums.

OTRDIENA, 26. DECEMBRIS, 1961. G. IR

SVINAMA DIENA.

Sakarā ar Toronto pilsētas padomes sēdes 1950. gada 2. oktobra lēmumu, otrā diena pēc Ziemsvētkiem tiek uzskatīta kā pēcsvētku diena un ir svinama katru gadu.

Sakarā ar iepriekš teikto, pasludinu OTRDIENU, 26. DECEMBRI, KĀ SVINAMU DIENU.

NATHAN PHILLIPS, Q. C.,
Mayor.

1961. g. 1. decembrī.
Pilsētas valdes namā, Toronto.

DIEVS, SARGI KARALIENI!

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
★
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz .... mēnešiem uz šādu adresi:

Adrese: ....

Mr., Mrs., Miss ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot).

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn. $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar pārstāvjiem:

SAV. VALSTĪS:
A. Lāci, 101 Brigthtwater Court, Brooklyn 35, N.Y.
J. Lāci, 611 Argyle Rd., Brooklyn 30, N. Y.
V. Zuti, 32 Dayton St., Newark 14, N. J.
A. Lībieti, 2528 W Becher St., Milwaukee 15, Wisc.
J. Ezergaili, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio.
V. Hermani - Daly, 368 Heine St., Elgin, Ill.
A. Ozoliņu, 1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.
O. Krollu, Hull House, 800 S. Halsted St., Chicago 7, Ill.
V. Miķelsonu, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich.
V. Zirnīti, 138 Barklay N. E., Grand Rapids, Mich.
V. Irbi, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y.

KANADĀ:
J. Gailīti, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont.
H. Grebli, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.
J. Liģeri, 2325 Dunn St., Niagara Falls, Ont.
A. Cauku, 350 Maitland St., London, Ont.
J. Roni, 57 David St., Brampton, Ont.,
M. Ķīvīti, 236 First Ave., Ottawa, Ont.

ANGLIJĀ:
DVF Grmatnīcu, 72 Queensborough Terrace, London.
J. Turciņu, 64 Sholebroke Ave., Leeds.

ZVIEDRIJĀ:
DV Stokholmas nodaļu, P. O. 220, Stockholm.

A. E. LE PAGE
LIMITED REALTORS
MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD
Pārstāvis Konst. KĀRKLIŅŠ
982 DANFORTH AVE., TORONTO.
Birojā: HO 5-7527. Mājās: HO 6-5024.

ĪPAŠUMI UN VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS.
PRIECĪGUS ZIEMAS SVĒTKUS
VĒLĒ VISIEM TAUTIEŠIEM!
Sagādājam iztrūkstošo naudu iemaksām par zemiem procentiem.

†

PROFESORS DR. ING.

JĒKABS VĪTOLS

miris Sidnejā, Austrālijā, 84 gadu vecumā.

Viņu piemin

BRĀĻA DĒLA ĢIMENE un
BRĀĻA MEITA TORONTO.

SPORTS

AICINĀJUMS DAUGAVAS VANAGIEM ZIEMSVĒTKOS

Dzīvodami brīvā pasaulē, mēs brīvi svinam Ziemsvētkus, brīvi izteicam savas domas, aicinājumus un ierosinājumus. Šīni sakarībā arī es griežos pie katra Daugavas vanaga ar brīvu aicinājumu un ierosinājumu.

Ar katriem Ziemsvētkiem un katru Jauno gadu mēs paliekam vecāki, un reizē arī sākam palikt pasīvāki jeb, varbūt, nosvērtāki dzīvei. Censamies nostabilizēt savas vecuma dienas, bet arī labprāt atceramies savas jaunības brīžus. Reizēm paši priecājamies, ka mūsu dzimtene Latvija ir izaudzinājusi mūs par spēcīgiem, izturīgiem šodienas vīriem. Aizvadītās kaŗa vētras un ilgu svešumā pavadītie gadi nav spējuši mūs salauzt vai noliekt. Visam tam varam pateikties par nopietnību, ar kādu tika audzināta mūsu jaunatne dārgā dzimtenē. Cik svarīga vieta bija ierādīta fiziskai ķermeņa fiziskai attīstībai un pamatstājai. Un kas visu to deva? Tā bija fiziskā audzināšana un sports. Šodien, dzīvojot svešumā un apmeklējot svešās skolas, mūsu jaunatne netiek tā fiziski audzināta, kā tikām audzināti mēs. Esmu redzējis jauniešus vai jaunietes, kuŗu augumi ir skaisti, bet stājas nav. Bez stājas auguma skaistums tiek aizēnots.

Pie Daugavas Vanagu organizācijas jau gadiem pastāv organizēta fiziskā audzināšana Toronto, Hamiltonā, Niagarā un citur, kas šodien atvieto Latvijas skolas fiziskās audzināšanas uzdevumus. Ar sporta nodarbībām tiek sagatavota mūsu jaunatnes fiziskā attīstība. Šo pateicības pilno darbu dara cilvēki ar gadiem ilgu pieredzi šīnī laukā un no brīvas gribas. Šie cilvēki ir priecīgi par katru zēnu vai meiteni, kas seko viņu norādījumiem, un pateicīgi šo jauniešu vecākiem, kuŗi izprot fiziskās audzināšanas nozīmi.

Daugavas vanagi! Ja jūsu nodaļās vēl nav organizēta fiziskā audzināšana vai sports jauniešiem, tad pārdomājat manu aicinājumu un ķeraties pie darba. Organizējiet pie nodaļām sporta sekciju un pulciniet ap sevi jaunatni ar iespējamām nodarbībām: kā basketbolā, volejbolā, vieglatlētikā un galda tenisā. Ja jums ir vajadzīga palīdzība un padomi, griežaties pie Daugavas Vanagu Kanadas valdes, jo šim nolūkam pie tās pastāv jaunatnes un sporta nozare.

Kā Ziemsvētku dāvanu savam dēlam vai meitai dodat šogad līdzi arī solījumu rūpēties par viņu fizisko attīstību. Pie nodaļām, kur pastāv jau organizēta fiziskā audzināšana, un, ja esiet šīs nodaļas biedri, piesakiet savus bērnus jūsu nodaļas vadībai fiziskās audzināšanas nodarbībām.

Paturēsim atmiņā veco patiesību, un proti: veselā miesā mājo vesels gars.

R. Kadiķis,
Toronto DV sporta kluba priekšsēdis.

2. VIENĪBU GRUPĀ YMCA UZVAR TLSK VIENLĪDZĪGĀ CĪŅĀ AR 42 : 39

Toronto ir latviešu basktebola cietoksnis Kanadā un dabīgi, ka tāpēc šīnī latviešu centrā ir noorganizēta arī otro vienību līga, kuŗā spēlē gan jaunie — topošie basketbolisti, gan arī „vecie," kas tā īsti aktīvi vairs necīnās.

Otro vienību grupā vadošā komanda TLSK spēlē pret YMCA bija spiests samierināties ar savu pirmo zaudējumu, kamēr YMCA tā bija pirmā uzvara.

Spēle visu laiku bija ļoti vienlīdzīga un pirmo puslaiku TLSK nobeidza savā labā ar 22:19. Otrā puslaikā YMCA cīnījās daudz pārliecinošāki un spēlējot zonas aizsardzību, nelaida TLSK spēlētājus pie metieniem. Daudz vairāk ar piespēlēm tika apgādāts arī YMCA bīstamākais punktu guvējs — E. Pelšs, kas otrā puslaikā salasīja 14 punktus. Nepilnu minūti pirms spēles beigām YMCA veda ar 5 punktiem, bet maza neuzmanība atļāva TLSK pārņemt bumbu un E. Skujiņa „tālais" samazināja starpību uz 3 punktiem, taču laiks bija par īsu, lai varētu atgūt zaudēto. YMCA uzvarēja ar 42:39.

Uzvarētāju vienībā spēlēja: E. Pelšs-22, A. Plonis-7, A. Liepa-5, A. Freibergs-4, V. Kauliņš-4, R. Simsons un A. Zaķis.

TLSK spēlēja: V. Ozoliņš-14, J. Cīrulis-10, A. Māsītis-2, A. Kauliņš, V. Damanis-7, E. Skujiņš-6 un I. Hausmanis.

Jāatzīmē, ka TLSK sevišķi vāji izpildīja soda metienus, iemetot no 13 sodiem tikai 3.

BASKETBOLA SACENSĪBU KALENDĀRS JAUNATNES SPĒLĒM

Sakarā ar pārbaudījumiem, jaunatnes svētdienas līgas spēles bija uz laiku pārtrauktas. Nākošās spēles notiks svētku brīvlaikā.

Otrdien, 26. decembrī, UNF vingrotavā plkst. 7.30 spēlēs YMCA ar Tridentu, bet

Ceturtdien, 26. decembrī, lietuviešu zālē, plkst. 7.30 Aušra ar Trident, bet plkst. 9.00 YMCA ar DV.

Ž. Z.

Basketbols Kanadā

TORONTO DV SVĒTDIENAS LĪGĀ PĀRLIECINOŠI PIEVEIC LIETUVIEŠU AUŠRU AR 85:73

DV vienības vadītājs R. Kadiķis var būt ar savas vienības spēli pēdējā laikā vairāk kā apmierināts. Latviešu meistarkomandas spēlētāji ar katru spēli uzlabo savu formu. Spēlētāji sadarbojas arvien labāk, labi cīnās aizsardzībā un uzbrukums kļuvis daudz iespaidīgāks. Lieliskā formā ir atkal R. Richters, kas vada komandas spēli, nenogurstoši cīnās pēc atlekušajām bumbām un ir atkal kļuvis par vienības bīstamāko uzbrucēju un labāko grozu guvēju. Labākais sakāms arī par pārējiem spēlētājiem.

Pēdējā spēlē DV atkal tikās ar lietuviešu Aušras vienību, kuŗai pagājušā sezonā latvieši bija spiesti zaudēt, bet šogad DV pa- spējuši tos jau reizi uzvarēt.

Sacensība, izņemot pašas spēles beigas, rit ļoti līdzīgi un abas vienības gūst punktus pārmaiņus. Spēles sākumā lietuviešiem izdodas pārņemt vadību ar 4 punktiem, bet ne uz ilgu laiku. spēles sīvumu rāda rezultāts — 15:15 un 24:24. Sevišķi veiksmīga diena ir A. Savickim, kas pārķer daudzas pretinieka piespēles un ir sevišķi veiksmīgs punktu guvējs. Pirmajam puslaikam beidzoties DV izcīnījuši 3 punktu starpību un ved ar 34:31.

Līdzīga aina ir otrajā puslaikā, un lietuviešiem atkal izdodās DV noķert, taču latviešu puišu labā sadarbība beidzot salauž lietuvju pretestību. Spēles pēdējā minūtē latvieši ved pat ar 15 punktiem, kuŗus lietuviešiem vēl izdodas samazināt par 2. Beigu svilpei atskanot, latvieši uzvarējuši ar iespaidīgu — 85:73 rezultātu.

DV vienībā spēlēja: A. Richters-20, E. Petmanis-14, A. Savickis-38, I. Dūlmanis-4, J. Strautnieks-3, L. Timmermanis-6 un Z. Timma.

Ž.Ž.

MĀJU ĪPAŠNIEKI, SAGĀDĀJU
1-ās un 2-ās
OBLIGĀCIJAS
Visizdevīgākie maksāšanas noteikumi.
Nesaistoša informācija, ME 3-8305, Toronto.
V. LIEPIŅŠ,
PIRMAIS LATVIEŠU OBLIGĀCIJU BIROJS TORONTO.

ZEM SASPĪLĒJUMA ZĪMES GADU MIJĀ

VAŠINGTONA LIELĀKĀS KAŖA BRIESMAS SASKATA TĀLOS AUSTRUMOS. PALIELINĀTA SAV. VALSTU MILITĀRĀ PALĪDZĪBA DIENVIDVIETNAMAI. INDIJA BAIDĀS NO KOMŪNISTU ĶĪNAS ROBEŽSPIEDIENU ATJAUNOŠANAS. PORTUGĀLE ZAUDĒ KOLONIJAS INDIJĀ.

SPECIĀLRAKSTS „LATVIJAI AMERIKĀ" NO VAŠINGTONAS.

Kamēr Francijas prezidenta ģen. de Golla nepiekāpības sašķeltie Rietumu sabiedrotie gatavojas Berlīnes sarunām ar Padomju Savienību, notikumi Tālos Austrumos liecina, ka pasaules saspīlējuma centrs tagad no Eiropas pārsviedies uz Āziju. Līdz Berlīnes vai prezidenta Kenedija un Chruščeva sarunu sākumam Vašingtona Rietumeiropā nekādu jaunu komūnistu ofensīvu negaida. Padomju Savienība ļaus politiskai iniciātīvai pāriet Rietumu rokās un, īstam laikam pienākot, reaģēs uz to, kā tas tai būs izdevīgāk. Ka Padomju Savienība Berlīnē varētu piekāpties Rietumu prasību priekšā, uz to pēdējie patiesībā necer.

Tas, ka Berlīnes frontē iestājies Ziemsvētku klusums, tomēr nenozīmē, ka būtu apstājusies vispārējā komūnistu aktivitāte. Mazinot spiedienu vienā punktā, tie to palielina kādā citā — šoreiz Tālos Austrumos, Indoķīnā.

Sav. Valstu valdībai tuvu stāvošas aprindas Vašingtonā paskaidro, ka, piemēram, Berlīnē sabiedrotie izdevies pārliecināt Padomju Savienību, ka pēdējā Rietumu atkāpšanās līnija jau sasniegta, un ka komūnistu turpmāka spēlēšanās ar uguni var izsaukt jaunu kaŗu. Toties Tālos Austrumos par šādas līnijas sasniegšanu Rietumiem komūnistu vēl nav izdevies pārliecināt. Nekur vēl brīvās pasaules nostāja nav bijusi tik nepārprotami skaidra un stingra, ka komūnisti nespētu pavirzīties uz priekšu vēl vienu soli un vēl vienu, un vēl vienu.

Laosā šādai lēnai, bet nemitīgai komūnisma ekspansijai Vašingtona pielika punktu, novelkot nepārejamo līniju gar Mekongas upi. Komūnistu partizāņu spēkiem, to sasniedzot, lika nepārprotami saprast, ka tālāka ieflitrēšanās Laosā nozīmēs tiešu sadursmi ar Sav. Valstīm. Šādas sadursmes vietā komūnisti izvēlējās Ženēvas konferenci, kuŗā Laosa vēl patiesi var izcīnīt no komūnistiem brīvu neitrālitāti. Vismaz uz laiku.

Pēc Laosas tagad pienācis pēdējais laiks neatkāpšanās līniju novilkt Dienvidvietnamā, kur no Ziemeļvietnamas un komūnistu okupētiem Laosas ziemeļiem iespiedušies ap 20.000 partizāņu. Šī komūnistu Ķīnas un Padomju Savienības apgādātā komūnistu spoku armija parasti parādās neviena nemanīta — nakts tumsā, džungļu aizsegā, rīsa laukos paslēpusies — un, savu darbu padarījusi, neviena nemanīta atkal pazūd. Bet šie uzbrukumi spiežas arvienu dziļāk Dienvidvietnamas territorijā; xodas arvien vairāk sādžu, kur dienas gaismā gan liekas, ka tur valda prezidents Ngo Din Diems, bet kur nakts tumsā īstie saimnieki ir komūnistu partizāņi un viņu sekotāji.

Dienvidvietnamā lietus periods tuvojas beigām. Līdz ar to neizbēgami atjaunosies palielināti komūnistu uzbrukumi cerībā gāzt prezidentu Ngo Din Diemu, pirms vēl pēdējais paguvis saņemt efektīvu savu sabiedroto palīdzību. Šā gada 15. decembrī Vašingtonā prezidents Kenedijs nolēma, ka tas tā nenotiks, un kopš minētās dienas Dienvidvietnamas virzienā sākuši plūst amerikāņu ieroči un kaŗa materiāli, tāpat instruktori dienvidvietnamiešu apmācīšanai.

Stāvokli Dienvidvietnamā Vašingtona uzskata par ļoti nopietnu, bet ne par neglābjamu. Dienvidvietnamas morāles un bruņoto spēku stiprināšanai Saigonas ostā tikai pirms dažām dienām noenkurojās amerikāņu lidmašīnu bazes kuģis Kore ar duci lidmašīnām, un, galvenais, turpat četrdesmit helikopteriem. Līdzšinējās operācijās helikopteri izrādījušies par vienīgo iespaidīgo ieroci komūnistu partizāņu noveršanai un iznīcināšanai.

Pēc ilgiem nenoteiktības mēnešiem Vašingtonas politika Dienvidvietnamā aizgājusi tik tālu, ka tagad svaru kausos jau mesta Sav. Valstu militārā reputācija. Ar katru eventuālu komūnistu spiediena pieaugumu tiks palielināta Sav. Valstu palīdzība.

Kā uz Sav. Valstu palīdzību Dienvidvietnamai reaģēs Padomju Savienība un, jo sevišķi, komūnistu Ķīna, kas ieinteresēta Ziemeļvietnamas uzvarā? Acumirklī Vašingtona nedz no viena, nedz otra komūnistu milzeņa nekādu aktīvitātes pieaugumu nesagaida. No Padomju Savienības tādēļ, ka tā, pirmkārt, tomēr daudz vairāk ieinteresēta Eiropā nekā Āzijā, un otrkārt, ka Maskava nepārcentīsies, lai palīdzētu komūnistu Ķīnas plānu reālizēšanai Āzijā. Pekinga nekādus soļus nespers tādēļ, ka tā uzsākusi kādu daudz lielāka apmēra spēli — spēli ar Indiju — un nevar atļauties sasaistīties vairākās frontēs. Varbūt, ka ķīnieši to tomēr būtu riskējuši, ja būtu garantijas, ka Indija savu robežu dēļ nekaŗotu. Bet šādu garantiju nav. Indija deklarējusi, ka tā Pekingas laupīšanām pretosies, un ar uzbrukumiem Portugāles kolonijām pierādījusi, ka tā tikpat spējīga uz kaŗu kā kuŗa katra cita valsts — kaut arī Nēru staigā ar miera balodi uz cepures.

Straujā iedzīvotāju skaita pieauguma priekšā komūnistu Ķīnai nepieciešama dzīves telpa, un tādu, ar mazāko risku, tā spēj saskatīt Indijā un tās sīkajos kaimiņos — Nepalā, Butanā un Sikanā. Tibētu, kā zināms, komūnisti savā varā sagrāba jau pirms ilgāka laika.

Kopš komūnistu Ķīnas ekspansijas sākuma Indijā pēdējā jau zaudējusi 12.000 kvadrātjūdžu zemes — Himalaju kalnu augstumos, to starpā daudz stratēģiski svarīgu kalnu pāreju, kas savieno Indiju ar komūnistu Ķīnu un Tibetu. Kad ķīnieši būs nostiprinājušies Indijas kalnos, tie sāks plūst arī tās auglīgajās ielejās — gaidāms fakts, no kā ārkārtīgi baidās ministru prezidents Nēru. Pēdējais brīdinājis, ka komūnistu Ķīnai mēģinot spiesties Indijā, pēdējā noteikti kaŗos, un ka šāda kaŗa rezultātā viegli vien varētu sākties jauns pasaules kaŗš.

Vašingtonas uztverē komūnistu Ķīna par kaŗa sākšanu neko lielu neiztaisa. Maocetunga mācība — un tur viņš atšķiŗas no Chruščeva — paredz, ka kaŗš ir neizbēgams un ir vienīgais ceļš komūnisma uzvarai. Otrkārt, uz savas zemes, ar savu bezgalīgo iedzīvotāju skaitu un primitīvo lauksaimniecību un rūpniecību, komūnistu Ķīna ilgāk vienkārši nevar pastāvēt. Kaŗš ir tās vienīgā cerība un, pavasarim pienākot, Indija var viegli vien izrādīties par Pekingas nākamo upuri.

P. Eglājs

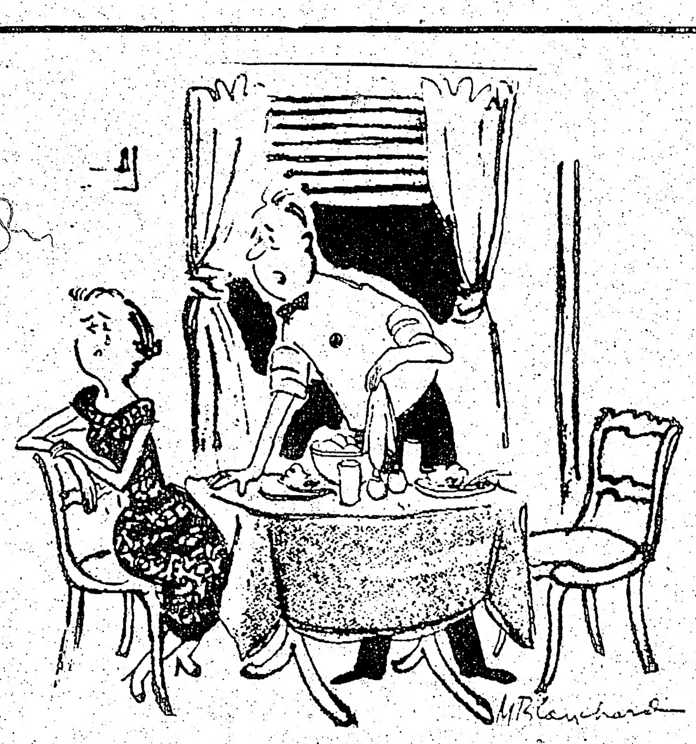

Vīrs pēc svētku maltītes savai otrai pusei: „Tev nav ko apvainoties. Maltīte bija lieliska! Viss, ko es tev teicu, bija tikai, lai tu pastudē pavārgrāmatu un nemēģini likt galdā šādus ēdienus!"

RIETUMI MEKLĒS SARUNAS AR MASKAVU

FRANCIJA VĒL VIENMĒR PRETOJAS BERLĪNES KONFERENCEI AR PADOMJU SAVIENĪBU. ZIEMEĻATLANTIJAS ORGANIZĀCIJAS VALSTIS PAREĢO PREZIDENTA KENEDIJA TIKŠANOS AR CHRUŠČEVU. KRIEVI AR SARUNU AKCEPTĒŠANU NESTEIDZAS.

Parīzē decembŗa mēnesī sākās un beidzās divas svarīgas Rietumu konferences, kuŗu rezultātā, bet ne vienbalsīgi, nolemts meklēt Berlīnes sarunas ar Padomju Savienību.

Pirmā Rietumu konference bija starp Sav. Valstu, Anglijas, Francijas un Rietumvācijas ārlietu ministriem, kamēr otrā, daudz plašākā, piedalījās visu piecpadsmit Ziemeļatlantijas organizācijas valstu ārlietu, aizsardzības un finanču ministri. Kā vienā, tā otrā konferencē Francija izrādījās vienīgā, kas kategoriski pretojās mēģinājumiem meklēt Berlīnes sarunu atsākšanu ar Padomju Savienību. Šai jautājumā prezidents de Golls no saviem uzskatiem nav izkustināms.

Francijas nostāja attieksmē uz Berlīni jau bija zināma pirms augšminētām Parīzes konferencēm. Pārsteidza vienīgi tas, ka prezidents de Golls liedzās liekties savu sabiedroto vairākuma priekšā, palikdams pie savas agrākās domas. Rietumiem nekāda iniciatīva pašreiz nav vajadzīga. 1945. gada Potsdamas nolīgums sabiedrotiem paredz zināmas tiesības Berlīnē un viņiem pie šīm tiesībām jāturas. Sarunu meklēšana ar Padomju Savienību Francijas prezidenta uztverē Maskavai tikai parāda, ka Rietumi būtu gatavi no savām tiesībām atkāpties. Ja Chruščevam Berlīnes situācija nav pa prātam, tad lai viņš nāk un runā ar Rietumiem. Šai pusei no viņa nekas nav vajadzīgs.

Bet, kā jau minēts, kā četru ārlietu ministru, tā Ziemeļatlantijas organizācijas konferencēs Francijas prezidents palika viens pats un vienīgais, kas turējās pie šādiem uzskatiem.

Rēķinoties ar prezidenta de Golla opozīciju, Sav. Valstis un Anglija tagad Berlīnes jautājumu vislabprātāk nokārtotu neformālās sarunās. Tās Maskavā sāks augšminēto Rietumu valstu sūtņi, un, kā to pareģo diplomātiskās aprindas, tās beigsies prezidenta Kenedija privātkonferencē ar Chruščevu. Francijas pretestības priekšā uz četru lielo sarunām pašreiz nav ko cerēt, jo sevišķi, ja sarunu darba kārtībā būtu uzņemts vienīgi Berlīnes jautājums.

Lai panāktu sarunas ar prezidentu Kenediju, Chruščevam nebūs jādara absolūti nekas. Nebūs jāsolās laboties, jānojauc Berlīnes siena vai jāpārtrauc kaŗa draudi. Visu melno darbu padarīs Rietumi. Tas ir kāds cits punkts, kas bezgalīgi kaitina Francijas prezidentu de Gollu. Rietumi, izlīguma izmisumā meklēdami sarunas ar Chruščevu, sadursies, protams, ar parasto Maskavas nepiekāpību vai tās pārspīlētām un neakceptējamām prasībām. Un tas var nozīmēt tikai Berlīnes sarunu izjukšanu. Ziemeļatlantijas organizācijas aprindas paskaidro, ka no Francijas viedokļa šāda situācija būtu daudz bīstamāka un tuvāka jaunam pasaules kaŗam, nekā līdzšinējā stāvokļa turpināšanās.

Kamēr, atskaitot Franciju, pārējās Ziemeļatlantijas organizācijas valstis atzīst sarunu nepieciešamību ar Padomju Savienību, tās nebūt nav vienprātībā par to, ko šādas sarunas varētu dot. Daudzi baidās, ka sarunām radot saspīlējuma palielinājumu, no kā brīdina Francija, Sav. Valstis, izeju meklēdamas, varētu sākt izrādīt zināmu piekāpību Maskavas prasībām. Vašingtona gan apgalvo, ka tas nenotiks. Tajā pašā laikā gan jācitē ārlietu ministrs Rasks, kas tāpat kā Rietumvācijas ārlietu ministrs sarunām ar Pad. Savienību nekādu labu galu nesaredz. Bet šādas sarunas tomēr meklēs! Meklēs, vienbalsīgi deklarē Londona un Vašingtona, lai parādītu pārējai pasaulei Rietumu ārkārtīgo vēlēšanos darīt visu iespējamo, lai izvairītos no atomkaŗa.

ETNISKĀ DELEGĀCIJA...

(Pārnesums no 1. lpp.)

grupu vadošo darbinieku diskreditēšanu dažādos izdevumos.

Ministru prezidents pacēla arī starptautiskas dabas jautājumus un uzklausīja etnisko grupu pārstāvju ieskatus Indijas agresijas, Konga krīzes u. c. notikumos.

Audience ilga 75 minūtes un visu laiku iezīmējās ar auglīgu domu izmaiņu. Delegāciju ļoti iespaidoja ministru prezidenta lielā interese un dziļā kompetence iekustināto jautājumu izvērtēšanā, kā arī lielā tolerance un izpratne delegācijas domu uzklausīšanā.

Pēc tam parlamenta ēkā notika plaša preses konference, kuŗas rezultātā ziņas par delegācijas ierašanos un tās iesniegumiem plaši parādījušās Kanadas angļu un franču presē.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3381. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

24. decembrī, plkst. 6.00 vakarā. Ziemsvētku vakara dievkalpojums. Dziedās draudzes koris.

I Ziemsvētkos, plkst. 10.00 no rīta dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

24. decembrī, plkst. 3 p. p. Ziemsvētku dievkalpojums Deer Park baznīcā (St. Clair - Avenue Road). Dievkalpojumā dziedās draudzes koris dir. J. Baruša vadībā.

25. decembrī, plkst. 3 p.p. Ziemsvētku dievkalpojums.

31. decembrī, plkst. 10.00 vakarā Vecā gada vakara dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

24. decembrī, plkst. 5 p.p. Ziemsvētku dievkalpojums. Dievkalpojumā dziedās Viestura koris.

31. decembrī, plkst. 5.00 p. p. Vecgada vakara dievkalpojums.

Bramptonā, 25. decembrī, plkst. 1.30 p. p., Grace United baznīcā Ziemsvētku dievkalpojums. Māc. A. Briedis.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Sv. Katarīnes latv. ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

24. decembrī, plkst. 2.30 p. p., Sv. Trīsvienības baznīcā Ziemsvētku dievkalpojums. Dziesmu lapiņas. Laipni lūdzu svētku dievkalpojumu apmeklēt jo kuplā skaitā. Draudzes locekļi, kas vēl nebūtu nokārtojuši savas saistības ar draudzi, tiek laipni lūgti to izdarīt līdz decembŗa mēneša beigām, lai draudze paspētu arī no savas puses nokārtot maksājumus par pašreizējo budžeta gadu.

Sv. Katarīnes latv. ev. - lut. dr., 23. dec., plkst. 8.00 vakarā, Ziemassētku vakara dievkalpojums. Dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

Niagara Falls (Ont.,) latviešu ev. - lut. draudze anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

31. dec. pl. 5 p.p. gadu maiņas dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē — 18 Victoria Ave, South.

24. decembrī, plkst. 4.30 p. p. Ziemsvētku vakara dievkalpojums, dziedās svētdienas skolas skolēni; plkst. 6.00 vakarā Ziemsvētku vakara dievkalpojums, dziedās draudzes koris dir. E. Gulbja vadībā.

Jaunatnes grupu eglīte 27. decembrī, plkst. 6.00 vakarā baznīcā.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel HU 9-3224.

Māc Viesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

24. decembrī, plkst. 5.00 vak. Ziemsvētku vakara dievkalpojums.

31. decembrī, plkst. 5.00 vak. Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

OTAVĀ

Māc. E. Lange.

24. dec. Ziemsvētku svētvakara dievkalpojums plkst. 5 vakarā. Mūzikāli priekšnesumi. Dziesmu lapiņas. Upuris pašu draudzei.

31. dec. Vecgada vakara - Jaungada dievkalpojums ar dievgaldu plkst. 5.00 p. p.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave. baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgos paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA9-1097.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos plkst. 10.45 —11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.